

จดหมายข่าว

หอภาพยนตร์

ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๗๘ พฤศจิกายน-ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

FILM ARCHIVE NEWSLETTER ISSN : 2228-9402



๑๐๐ ปี
ฟิล์มภาพยนตร์
๑๖ มิลลิเมตร

ปี ๒๕๖๖ เป็นปีครบรอบศตวรรษของเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์หลายประการ อย่างที่จดหมายข่าวหอภาพยนตร์ประจำปีนี้ได้เคยนำเสนอไปในฉบับก่อน ๆ สำหรับฉบับนี้เป็นเรื่องราวของ ๑๐๐ ปี ภาพยนตร์ ๑๖ มิลลิเมตร ที่เคยมีบทบาทสำคัญในการขยายกิจกรรมบันทึกภาพเคลื่อนไหวให้แพร่หลายมากไปกว่าระดับอุตสาหกรรม และเป็นช่องทางให้มรดกความทรงจำด้านภาพยนตร์ที่สำคัญได้เกิดขึ้นหลากหลายมากมายไปทั่วโลก ในขณะที่ฝั่งวงการหนังไทย มีข้อเขียนว่าด้วยความผูกพันของศิลปิน ๓ คนที่มีวาระ ๑๐๐ ปีชาตกาลพร้อมกัน นั่นคือ สุรสิทธิ์ สัตยวงศ์, ชาลี อินทรวิจิตร และ สุวัฒน์ วรดิลก ซึ่งหอภาพยนตร์ได้จัดกิจกรรมและโปรแกรมภาพยนตร์ในช่วงเดือนพฤศจิกายนนี้



วาระ ๑๐๐ ปีเหล่านี้ซึ่งจะมีอีกมากในอนาคตอันใกล้ นอกจากจะเป็นช่วงพิเศษแห่งการรำลึกและเรียนรู้อดีตอันเป็นจุดหมายของวงการภาพยนตร์ ยังสะท้อนให้เห็นถึงอิทธิพลของสื่อภาพเคลื่อนไหวที่ครองความนิยมได้อย่างรวดเร็ว จนทำให้เกิดปรากฏการณ์มากมายในศตวรรษที่แล้ว แม้จะเพิ่งลืมตาдуโลกขึ้นในวันที่ ๒๘ ธันวาคม เมื่อ ๑๒๙ ปีก่อนก็ตาม

ในขณะเดียวกัน ช่วงเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม ยังเป็นช่วงที่มีเทศกาลและกิจกรรมภาพยนตร์เกิดขึ้นอย่างชุกชุมในประเทศไทย เฉพาะที่หอภาพยนตร์เอง มีทั้งการเป็นสถานที่ร่วมจัดกิจกรรมพิเศษมากมาย ทั้ง Kinofest 2023, เทศกาลภาพยนตร์สเปน, Hong Kong Week, เทศกาลภาพยนตร์วิทยาศาสตร์, เทศกาลภาพยนตร์จีน รวมถึงเทศกาลภาพยนตร์สั้น เทศกาลสำคัญที่หอภาพยนตร์และมูลนิธิหนังไทยจัดต่อเนื่องมาเป็นปีที่ ๒๗ ซึ่งจะมีกิจกรรมฉายหนังสั้นมาราธอนออนไลน์ตลอดเดือนพฤศจิกายน ต่อเนื่องไปจนถึงวันปิดเทศกาลในช่วงโค้งสุดท้ายของปี ทั้งหมดนี้มาควบคู่ไปกับโปรแกรมภาพยนตร์ไทยและต่างประเทศที่จัดมาให้ชมอย่างเต็มอิ่มส่งท้ายศักราช ๒๕๖๖ ที่กำลังจะผ่านพ้นไป

ปรัชญา: ภาพยนตร์ยังให้เกิดปัญญา

วิสัยทัศน์: ปฏิบัติการอนุรักษ์ได้มาตรฐาน แฝงขยายงานวิชาการและบริการบริหารจัดการด้วยธรรมปัญญา

พันธกิจ: ๑. แสวงหา คัดเลือก ภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน์ และสิ่งเกี่ยวเนื่อง เพื่อเก็บรักษาเป็นทรัพย์สินทางปัญญาและมรดกศิลปวัฒนธรรมของชาติ
๒. วิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ต่าง ๆ ด้านภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน์ และสิ่งเกี่ยวเนื่อง
๓. บริการสาธารณะเพื่อการศึกษา ค้นคว้า และส่งเสริมเผยแพร่ให้เกิดการใช้ประโยชน์สูงสุดจากภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน์ และสิ่งเกี่ยวเนื่อง

ปณิธาน: จะสร้างสรรค์และสนับสนุนให้เกิดการใช้ประโยชน์สูงสุดจากภาพยนตร์

ที่ปรึกษา: ชลิดา เอื้อบำรุงจิต สันหทัย โชติรสเศรณี ก้อง ฤทธิดี **กองบรรณาธิการ:** อรวรรณ ขวศิลป์ ธรรมศรี พุทธพงษ์ เจียมรัตตัญญู ธิติพงษ์ ก่อสกุล นิศานาด ไทรทองคำ **กองจัดการ:** ฝ่ายเผยแพร่ หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) **พิสูจน์อักษร:** ชนเนตร ลอยครุฑ **ออกแบบรูปเล่ม:** พัชรินทร์ เอกอ่อนแสง **เจ้าของผู้พิมพ์/ผู้โฆษณา:** หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) กระทรวงวัฒนธรรม ๙๔ หมู่ ๓ พุทธมณฑล สาย ๕ นครปฐม ๗๓๑๗๐ โทรศัพท์ ๐-๒๔๘๒-๒๐๑๓-๑๕, ๐๘-๑๕๕๐-๘๗๑๖ **จัดพิมพ์ที่:** บริษัท กรีน โลฟ พรินต์ติ้ง เฮาส์ จำกัด **จำนวนพิมพ์:** ๗,๐๐๐ เล่ม **ISSN:** ๒๒๒๘-๙๔๐๒ ขอสงวนลิขสิทธิ์ จดหมายข่าวหอภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗

สารบัญ

รายงาน

- ทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ครั้งที่ ๑๓ ประจำปี ๒๕๖๖ หน้า ๑
- ประมวลกิจกรรม เดือนสิงหาคม – ตุลาคม ๒๕๖๖ หน้า ๔
- รลโรจน์ ภาควิชาวันออก ๖ หน้า ๖
- ๖ หน้า ๖

ห้องสมุดและโสตทัศนสถาน เขต ทรงศรี

- ห้องสมุดฯ ขอนแก่น หน้า ๘
- หนังสือด้านภาพยนตร์ศึกษา

เรื่องจากปก

- ๑๐๐ ปี ภาพยนตร์ ๑๖ มิลลิเมตร หน้า ๑๐

คลังอนุรักษ์

- หนังสือ เดอะซีรีส์ ๒: หน้า ๑๓
- หนังสือ พิบูลสงคราม

กิจกรรม

- ความทรงจำจาก รพีพร ถึง ชาลี อินทรวิจิตร หน้า ๑๖
- และ สุรสิทธิ์ สัตยวงศ์
- เทศกาลภาพยนตร์วิทยาศาสตร์ หน้า ๑๘
- เพื่อการเรียนรู้ ครั้งที่ ๑๙

โปรแกรมฉายภาพยนตร์

หน้า ๑๙

fiaf



หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)
เป็นสมาชิกของสมาพันธ์หอภาพยนตร์ระหว่างชาติ
(International Federation of Film Archives)

สมัครสมาชิก แก๊ซที่อยู่ หรือยกเลิกจดหมายข่าวหอภาพยนตร์
ได้ที่ <http://bit.ly/fapotnewsletter>
ไม่เสียค่าใช้จ่ายในการจัดส่ง



ดาวน์โหลดจดหมายข่าวหอภาพยนตร์
ฉบับย้อนหลังได้ที่ <https://fapot.or.th/main/information/newsletter>

ทะเบียนมรดก ภาพยนตร์ของชาติ

กองบรรณาธิการ

วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๖ ซึ่งเป็นวันอนุรักษ์ภาพยนตร์ไทย เสริมศักดิ์ พงษ์พานิช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ได้ประกาศขึ้นทะเบียนภาพยนตร์ ๑๐ เรื่องเป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี ๒๕๖๖ โดยมีทั้งหนังเรื่องและหนังสือสารคดี คัดเลือกจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในหลากหลายสาขาอาชีพ ๓๓ ท่านที่คัดสรรมาโดยหอภาพยนตร์ ภาพยนตร์ส่วนหนึ่งมาจากประชาชนกว่า ๑,๐๐๐ คนที่ร่วมเสนอรายชื่อ โดยพิจารณาคัดเลือกตามหลักเกณฑ์คุณค่าความสำคัญทางประวัติศาสตร์ อิทธิพลต่อสังคม วัฒนธรรม และศิลปะ ในจดหมายข่าวฉบับนี้จึงขอสรุปรายละเอียดความสำคัญของภาพยนตร์ในแต่ละเรื่องไว้ดังนี้



ปักธงไชย (๒๕๐๐)

ภาพยนตร์ไทยเรื่องแรกและเป็นหนึ่งในน้อยเรื่องที่ถูกกล่าวถึงสงครามปราบฮ่อสมัย ร. ๕ ซึ่งเป็นช่วงรอยต่อระหว่างการรบแบบโบราณกับการรบแบบใหม่ของกองทัพไทยที่ได้รับการฝึกจากครูฝึกชาวยุโรป เล่าเรื่องราวในปี ๒๔๒๘ ของคณะทหารไทยที่ต้องปฏิบัติภารกิจลับจัดส่งยาและกระสุนปืนใหญ่ไปให้แก่ทัพไทยที่กำลังถูกข้าศึกล้อมอยู่

ปักธงไชย สร้างโดยบริษัท ละโว้ภาพยนตร์ของพระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าอนุสรรมงคลการ ผู้ทรงรับราชการทหารบกและทรงศึกษาวิชาการพาหนะและขนส่งทหารมาจากต่างประเทศ จึงทรงมีความรู้ในเรื่องการเดินทาง ยุทธศาสตร์ และยุทธวิธีการรบ นอกจากนี้ยังเป็นผลงานที่เก่าแก่ที่สุดที่ยังคงหลงเหลืออยู่ของพระองค์ ผู้ทรงเป็นนักทำหนังที่มีบทบาทสำคัญต่อวงการภาพยนตร์ไทย



Thailand (๒๕๐๑)

ภาพยนตร์ที่กรมศิลปากรสร้างขึ้นคู่กับเรื่อง *นิวเพชร์* เพื่อนำไปจัดฉายในงานการแสดงสากลและระหว่างประเทศ ประเทศเบลเยียม ในปี ๒๕๐๑ โดย ธนิส อยู่โพธิ์ อธิบดีกรมศิลปากร ขณะนั้น ได้มอบให้ รัตน์ เปสตันยี มาเป็นผู้กำกับภาพยนตร์ทั้งสองเรื่อง

Thailand หรือ *ไทยแลนด์* นำเสนอวิถีชีวิตและศิลปวัฒนธรรมตามมาตรฐานไทยที่ต้องการเผยแพร่แก่ชาวต่างชาติ ด้วยการฉายให้เห็นนาฏศิลป์ต่าง ๆ สถาปัตยกรรม สถานที่สำคัญ ตลอดจนการเล่นและประเพณีต่าง ๆ นับเป็นมาตรฐานการนำเสนอศิลปวัฒนธรรมไทยสู่สายตาคนต่างชาติตลอดจนทุกวันนี้ *ไทยแลนด์* และ *นิวเพชร์* เป็นภาพยนตร์สองเรื่องแรกของกรมศิลปากรที่ต่างได้รับความสนใจจากเทศกาลภาพยนตร์และหน่วยงานด้านศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งสถานทูตไทยในหลายประเทศก็นำไปใช้ในการเผยแพร่แนะนำประเทศไทยอยู่เสมอ



กตัญญูปกาสิต (๒๕๐๑)

ภาพยนตร์ร่วมสร้างระหว่างบริษัทภาพยนตร์ในไทยกับฮ่องกง ออกฉายเมื่อปี ๒๕๐๑ เล่าเรื่องราวที่ได้เค้าโครงเรื่องมาจากบันทึกการสอบสวนของ พล.ต.อ. เยื่อน ประภาวัต ในคดีฆาตกรรม เทียนกวเอียม นักธุรกิจชาวจีนผู้มีบทบาทสำคัญในเมืองไทย เมื่อปี ๒๔๘๒ หลังออกฉายได้กลายเป็นภาพยนตร์เรื่องสำคัญในความทรงจำของสังคมไทยและได้รับความนิยมอย่างมากที่ฮ่องกง นอกจากนี้ยังเป็นตัวอย่างให้เห็นความสามารถของยอดฝีมือแห่งวงการหนังไทยยุคหลังสงครามโลกครั้งที่๒ ทั้งครูเนรมิต ผู้กำกับ ส. อาสนจินดา ผู้เขียนบท และบรรดานักแสดงชั้นครู ปัจจุบัน หอภาพยนตร์มีสำเนาฟิล์ม *กตัญญูปกาสิต* ฉบับพากย์ไทยเก็บอนุรักษ์ไว้ในขณะที่หอภาพยนตร์ฮ่องกงเพิ่งบูรณะฉบับพากย์จีนกลางในชื่อ *Flame in Ashes* แม้จะมีความยาวที่แตกต่างกัน แต่ทั้งสองฉบับสามารถนำมาเติมเต็มกันได้อย่างสมบูรณ์

หมายเหตุ: ชื่อเรื่องใน [...] หมายถึง ภาพยนตร์เรื่องนั้นไม่มีไตเติลชื่อเรื่องปรากฏอยู่ในภาพยนตร์ เป็นชื่อที่หอภาพยนตร์ตั้งขึ้นเอง ปี พ.ศ. ที่อยู่ใน [...] หมายถึง ข้อมูลที่หอภาพยนตร์สันนิษฐานขึ้นเนื่องจากยังไม่มีหลักฐานชัดเจน



โกนจุก [๒๕๑๐]

ภาพยนตร์ที่สร้างเมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๐ โดยส่วนสารนิเทศสำนักการประชาสัมพันธ์ ธารนครกรุงเทพ จำกัด เป็นตอนหนึ่งในภาพยนตร์สารคดีชุด “แผ่นดินของเรา” ซึ่งเผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์เป็นรายการประจำของธารนคร โดย พยงค์ คชาลัย พนักงานของสำนักการประชาสัมพันธ์ ผู้ค้นคว้าเรียบเรียงบทบรรยายเล่าว่า เหตุการณ์ในภาพยนตร์นี้เป็นงานในครอบครัวของพนักงานคนหนึ่งของธารนคร สำนักการประชาสัมพันธ์จึงถือโอกาสถ่ายทำเป็นรายการสำหรับเผยแพร่ แม้จะกินเวลาฉายเพียง ๑๗ นาที แต่ภาพยนตร์สามารถแสดงขั้นตอนพิธีกรรมของงานโกนจุก ซึ่งเป็นหนึ่งในพิธีกรรมในวิถีชีวิตของสังคมไทยในสมัยก่อนได้อย่างละเอียดครบถ้วนตามประเพณีทั้งคตินพราหมณ์และพุทธ รวมทั้งแสดงภาพการผสมกลมกลืนระหว่างพิธีกรรมความเชื่อที่หยุดนี้จากอดีตกับชีวิตจริงในปัจจุบันขณะ พ.ศ. นั้น



วันมหาวิปโยค (๒๕๑๖)

บันทึกเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ ของทวีศักดิ์ ธีรยศิริ นักข่าวภาพยนตร์อิสระระดับนานาชาติผสมผสานกับสปิริตของนักถ่ายหนังสมัครเล่นและหนังบ้าน โดยทำออกมาเพราะเห็นว่าเป็นเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ยิ่งใหญ่ของชาติ ถ่ายเอง ตัดต่อเอง และให้เสียงบรรยายเอง ทำได้ดูเองและฉายดูกันในหมู่ญาติมิตร แม้จะ

มีสถานะเป็นหนังส่วนตัว แต่ภาพยนตร์ได้สะท้อนทั้งมุมมองของปัจเจกชนที่ได้เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์ที่ยิ่งใหญ่ และช่วงเวลาสำคัญที่จับภาพไว้ได้ด้วยทักษะของการถ่ายภาพยนตร์ ต่อมาเมื่อทวีศักดิ์บริจาคฟิล์มนี้ให้หอภาพยนตร์ ผลงานส่วนตัวเรื่องนี้จึงได้รับการเผยแพร่สู่สาธารณะและมีผู้นำไปใช้ประกอบในรายการสารคดีเกี่ยวกับเหตุการณ์ ๑๔ ตุลา ตลอดจนประวัติศาสตร์การเมืองไทยอย่างกว้างขวาง



เทวดาเดินดิน (๒๕๑๙)

ภาพยนตร์ที่หม่อมเจ้าชาตรีเฉลิม ยุคลสร้างให้แก่บริษัท ไฟว์สตาร์ โปรดักชั่น โดยทรงสร้างเป็นหนังแอ็กชันที่ใช้ฉากหลังเพื่อแสดงภาพรวมทั้งวิพากษ์วิจารณ์สังคมไทยหลังเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ ทั้งการให้มุมมองว่าเสรีภาพที่กำลังเบ่งบาน และใช้กันจนเพื่อทำให้วัยรุ่นไทยอยู่ในสภาวะสับสน และหาทางออกจากความอึดอัดด้วยความรุนแรง ในขณะเดียวกันหนังยังสร้างภาพตัวละครเอกให้เป็น anti-hero หรือเป็น “ผู้ร้าย” ที่อีกนัยหนึ่งเป็นเหยื่อที่สังคมไม่ให้โอกาสและผลักไสให้พวกเขากลายเป็นคนนอกคอก รวมถึงสะท้อนบทบาทของสื่อหนังสือพิมพ์ที่ต้องการขายข่าว เมื่อพิจารณาในยุคสมัยนี้ เทวดาเดินดิน ยังคงเป็นภาพยนตร์ที่ทำลายกรอบความคิด และสมควรแก่การถูกค้นพบใหม่ ศึกษา และวิพากษ์วิจารณ์ต่อ ๆ ไปท่ามกลางสายลมการเปลี่ยนแปลงทางความคิดและกฎเกณฑ์ของสังคมที่ยังคงพัดโหมแรง

[สัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมกับพรรคคอมมิวนิสต์ไทยที่กลบออกจากป่า] [๒๕๒๘]

ภาพยนตร์ที่มีจุดเริ่มต้นจากการที่ไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ เกิดความคิดว่าจะทำสารคดีเกี่ยวกับคนที่ออกจากการเข้าร่วมกับพรรคคอมมิวนิสต์ไทยในป่ากลับมาคืนสู่เมือง โดย



ได้ถ่ายสัมภาษณ์ทั้งอดีตนักศึกษา ปัญญาชนและชาวบ้านในชนบท เมื่อปี ๒๕๒๘ และภายหลังได้นำมาตัดต่อออกอากาศในรายการโทรทัศน์ “พลุหัสสัจจร” ตอน “คนป่าคืนเมือง” โดยต้นฉบับเทปสัมภาษณ์ความยาว ๑๑ ชั่วโมงนี้นับว่ามีคุณค่าความสำคัญทางประวัติศาสตร์การเมืองและสังคมไทยในยุคสงครามเย็นและหลังสงครามเย็นอย่างยิ่ง เกี่ยวกับการเกิดเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ ไปจนเหตุการณ์ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๙ การเข้าป่าร่วมการต่อสู้ปฏิวัติประเทศไทยกับพรรคคอมมิวนิสต์ไทย จนสิ้นสุดการต่อสู้ นอกจากให้ข้อมูลแล้วยังสามารถให้ความคิด อารมณ์ความรู้สึกที่ไม่อาจบันทึกไว้ได้อีกแล้วถ้ามิได้ทำไว้ในเวลานั้น



เพลงสุดท้าย (๒๕๒๘)

ภาพยนตร์เรื่องสำคัญที่พิศาล อัครเศรณีกำกับและเขียนบท จากการเข้าไปศึกษาเรื่องราวหลังเวทีของนักแสดงและทีมงานทิฟฟานี โชว์ที่พัทยา นำแสดงโดย สมหญิง ดาราย นักแสดงทิฟฟานี โชว์จริง ๆ เมื่อออกฉายภาพยนตร์ได้สร้างกระแสให้แก่สังคมไทย ด้วยเนื้อหาที่น่าเสียดวลละคร “กะเทย” หรือหญิงข้ามเพศในปัจจุบันที่ประกอบอาชีพนางโชว์คาบาเรต์เป็นตัวเอกและการนำเสนอประเด็นความรักความสัมพันธ์ของคนหลากหลายทางเพศเป็นหลัก แม้ว่าก่อนหน้านี้และหลังจากผลงานเรื่องนี้จะมียุทธศาสตร์ไทยที่ถ่ายทอดเรื่องความรักของคนหลากหลายทางเพศที่ต้องประสบความผิดหวังหรือโสภณกรรมถึงชีวิต แต่ปรากฏการณ์ความนิยมที่เกิดขึ้นได้ทำให้เพลงสุดท้าย กลายเป็นความทรงจำร่วมของสังคม

ภาพยนตร์ที่น่าเรื่องราวในชีวิตจริงของ
เสกสรรค์ ประเสริฐกุล บุคคลสำคัญทางการเมือง
ในช่วงเวลาหัวเลี้ยวหัวต่อของประวัติศาสตร์ไทย
ได้แก่ เหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ และ
การเข้าป่าร่วมกับพรรคคอมมิวนิสต์ไทย มาเล่า
เป็นภาพยนตร์ เป็นหนังสือประวัติบุคคลสำคัญ
ทางการเมืองซึ่งมีอยู่น้อยนิดในภาพยนตร์ไทย
ที่แสดงความกล้าหาญในการใช้แรงโน้มถ่วง
ของข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ ผนวกเข้ากับ
ศิลปะภาพยนตร์ในการเล่าเรื่องของตัวละครที่
ครั้งหนึ่งเป็นเพียงแค่ชื่อที่เราอ่านในข่าวหรือ

ผลงานร่วมกำกับของ อภิชาติพงศ์ วีระเศรษฐกุล และ ไมเคิล เซวานาคัย โดยนำตัวละคร ไอออน พุชชี ที่ไมเคิลเคยสร้างสรรค์ไว้สำหรับงานศิลปะและหนังสือของเขา มาถ่ายทอดเป็นภาพยนตร์เรื่องยาว และเลือกใช้สุนทรียศาสตร์แบบหนัง ๑๖ มม. ทั้งภาษาภาพ การตัดต่อ การแสดงที่จริงจังให้ประดักประเดิด และการใช้เทคนิคพากย์เสียงแบบหนังบูโบริถน ความเขยและความตรงไปตรงมาของหนังเกิดจากความตั้งใจสร้างองค์ประกอบดั้งเดิมขึ้นมาใหม่ให้เป็นเหมือนทั้งการระลึกถึงหนังเก่าและการสร้างอารมณ์ขึ้นใหม่ให้ผู้ชมจากอีกยุคสมัยได้เข้าถึง

ทั้งนี้ หอภาพยนตร์ ได้จัดกิจกรรม
ประกาศรายชื่อบุคคลภาพยนตร์ขึ้นทะเบียนมรดก
ภาพยนตร์ของชาติมาเป็นประจำทุกปี ตั้งแต่
ปี ๒๕๕๔ หลังประกาศรายชื่อบุคคลภาพยนตร์ในปี
๑๐ เรื่องทำให้ภาพยนตร์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียน
มีจำนวนทั้งหมด ๒๔๓ เรื่อง ซึ่งหอภาพยนตร์
เตรียมนำภาพยนตร์เหล่านี้ออกฉายตามช่องทาง
ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในโรงภาพยนตร์, Facebook,
YouTube, TikTok ของหอภาพยนตร์ รวมถึง
จัดงานสวนถึงภาพยนตร์ และให้บริการใน
ห้องสมุดและโสตทัศนสถาน เชิด ทรงศรี ของ
หอภาพยนตร์ ติดตามรายละเอียดได้ที่
www.fapot.or.th หรือ Facebook: หอภาพยนตร์
Thai Film Archive ●

ที่ช่อง YouTube หอภาพยนตร์

ผู้ติดตาม 1.45 แสน คน

ดูเลย

Film Archive Thailand (หอภาพยนตร์)

ประมวลกิจกรรมเดือนสิงหาคม-ตุลาคม ๒๕๖๖

๒๗ สิงหาคม

หอภาพยนตร์จัดกิจกรรม
สนทนาหลังชมภาพยนตร์เรื่อง *Money
Has Four Legs* ภาพยนตร์ปี ค.ศ.



๒๐๒๐ ที่สร้างขึ้นในวาระครบรอบ ๑๐๐ ปีภาพยนตร์พม่า โดยหอภาพยนตร์
ร่วมกับ Common Move ได้เชิญ Ma Aint โปรดัคเซอร์ ผู้ร่วมเขียนบท
และ Lone Lone ผู้เป็น Music Composer และหนึ่งในนักแสดง มาร่วม
สนทนาบอกเล่าถึงที่มาที่ไปและบริบทของภาพยนตร์ รวมทั้งสถานการณ์
ของวงการหนังพม่าในปัจจุบัน ณ โรงภาพยนตร์ศาลาศินีมา

๒๙ สิงหาคม

หอภาพยนตร์จัดงานประชุม
วิชาการด้านภาพยนตร์และการ
อนุรักษ์สื่อโสตทัศน ครั้งที่ ๑๓ โดย



มีการนำเสนอผลงานการศึกษาด้านภาพยนตร์และการอนุรักษ์สื่อโสตทัศน
๘ หัวข้อ และกิจกรรมเสวนาพิเศษ เรื่อง โศกนาฏกรรมในครัวเรือนบน
สื่อบันเทิง : กรณีศึกษา *เมียหลวง* ปิดท้ายด้วยการจัดฉายภาพยนตร์
เมียหลวง (๒๕๖๑) ผลงานการกำกับภาพยนตร์ชิ้นสำคัญของ วิจิตร
คุณาวุฒิ ฉบับบูรณะใหม่ ครั้งแรกในประเทศไทย เพื่อร่วมรำลึกครบรอบ
๑๐๐ ปี ชาตกาล วิจิตร คุณาวุฒิ ผู้กำกับภาพยนตร์ไทยระดับตำนาน
โดยมี วงเดือน อินทราวุธ ที่แสดงในบทบาท ดร.วิกันดา ร่วมสนทนาถึง
ภาพยนตร์สั้น ๆ ก่อนฉายภาพยนตร์ ณ โรงหนังช้างแดง

๖ กันยายน

หอภาพยนตร์ร่วมกับสถาบัน
คนตาบอดแห่งชาติเพื่อการวิจัยและ
พัฒนา จัดกิจกรรมฉายภาพยนตร์



เรื่อง *สวรรค์มืด* ฉบับมีบริการเสียงบรรยายภาพให้กับผู้พิการทางสายตา
มารับชมที่โรงภาพยนตร์ศรีศาลายา พร้อมกับเสวนาในหัวข้อ "คนตาบอด
กับการเข้าถึงมรดกภาพยนตร์ของชาติ" กับ กิตติพงศ์ สุทธิ ผู้อำนวยการ
สถาบันคนตาบอดฯ ชาญ เอมมาริน หัวหน้าคณะทำงานเสียงบรรยายภาพ
และ สันต์ชัย โชติรสเศรณี รองผู้อำนวยการหอภาพยนตร์ โดยหลัง
จบกิจกรรมคณะผู้พิการทางสายตาก็ได้เข้ามามีส่วนร่วมแสดงต่าง ๆ ของ
หอภาพยนตร์อย่างสนใจ

๗ กันยายน

หอภาพยนตร์จัดกิจกรรม
“Open House เปิดบ้านงานอนุรักษ์
ภาพยนตร์” เนื่องในวันครบรอบ ๓๙ ปี



หอภาพยนตร์ให้แกผู้ที่สนใจเข้าไปเยี่ยมชมกระบวนการอนุรักษ์ภาพยนตร์
ของหอภาพยนตร์ และต่อยอดกิจกรรมในโรงภาพยนตร์ที่ได้เชิญอดีต
เจ้าหน้าที่หอภาพยนตร์มาพูดคุยก่อนฉายภาพยนตร์เรื่อง “*Tudo por
Amor ao Cinema – ทุกอย่างเพื่อรักในภาพยนตร์*” สารคดีชีวิต คอสเม
อัลเวส เนตโต อดีตผู้อำนวยการภาพยนตร์สถานบราซิล ผู้ช่วยสานฝัน
ให้เกิดหอภาพยนตร์ไทย ให้ผู้สนใจได้รับชม พร้อมกิจกรรมพิเศษ
เปิดห้องฉายให้ผู้ชมได้ไปสัมผัสบรรยากาศห้องฉายภาพยนตร์ของ
โรงภาพยนตร์ศาลาศินีมาอีกด้วย

๑๐ กันยายน

หอภาพยนตร์ ร่วมกับ กลุ่ม
สหภาพ (Foto United) ชุมชน
คนถ่ายภาพ จัดกิจกรรมภาพยนตร์



สนทนา “ซากโรงหนังหลังเลนส์” เปิดงานด้วยการฉายภาพยนตร์สารคดี
ต่างประเทศเรื่อง *Talking About Trees* จาก Documentary Club และ
ต่อยอดช่วงสนทนากับ จิระพงษ์ วงศ์วิวัฒน์ ที่นำภาพถ่ายโรงหนังเก่า
จากหลากหลายสถานที่จัดฉายขึ้นจอใหญ่ และบอกเล่าประสบการณ์
และข้อมูลน่าสนใจที่ได้จากการออกเดินทางตามถ่ายภาพบรรยากาศ
โรงหนังเก่าร่วมกับ โดม สุขวงศ์ และ จิระนันท์ พิตรปรีชา ณ โรงภาพยนตร์
ศรีศาลายา

๑๖ กันยายน

หอภาพยนตร์จัดกิจกรรม
เนื่องในวาระ “๑๐๐ ปี ศิลปินมาก
พรสวรรค์ เสน่ห์ โกมารชุน” ด้วย



การฉายภาพยนตร์เรื่อง *แม่นาคพระโขนง* (๒๕๐๒) ที่ เสน่ห์ โกมารชุน
อำนวยการสร้างและร่วมแสดงกับอดีตคู่ชีวิต ปรีญา รุ่งเรือง พร้อมสนทนา
กับ ยอดสร้อย โกมารชุน นักแสดงภาพยนตร์ผู้เป็นทายาท ซึ่งมาร่วม
ประชันรอยมือรอยเท้าเป็นดาวดวงที่ ๑๙๙ ในวันดังกล่าวบนลานดาราร
หอภาพยนตร์

๑๗ กันยายน

หอภาพยนตร์จัดฉายภาพยนตร์ในกิจกรรมที่! หนึ่งโลก เรื่อง *Pink Flamingos* (๑๙๗๒) และ *Female
Trouble* (๑๙๗๔) ผลงานสร้างชื่อให้แก่ “จอห์น วอเตอร์ส” ผู้กำกับคนสำคัญชาวอเมริกัน ต่อยอด Cinema
Lecture: John Waters กับ ณพัฏฐ์ จิตตนิรันตัทกัณดา นักเขียน ผู้กำกับ และอาจารย์บรรยายพิเศษ
ด้านภาพยนตร์ แพนหนังด้วย ผู้ซึ่งได้รับอิทธิพลสำคัญจากผลงานของ จอห์น วอเตอร์ส มาบรรยายให้แก่
ผู้ชมในวันดังกล่าวได้รับฟัง และมีการแสดง performance art ถึง จอห์น วอเตอร์ส ณ โรงภาพยนตร์
ศาลาศินีมา



๑๘-๑๙ กันยายน

หอภาพยนตร์จัดงานประชุมเครือข่ายพื้นที่จัดฉายภาพยนตร์อิสระทั่วประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยน



ประสบการณ์การจัดกิจกรรมฉายภาพยนตร์ รวมทั้งได้พูดคุยระดมความคิดเห็น เพื่อนำไปต่อยอดกิจกรรมของแต่ละสถานที่ และช่วยขับเคลื่อนวัฒนธรรมการชมภาพยนตร์ที่หลากหลายในประเทศไทยต่อไป

นอกจากนี้เจ้าหน้าที่หอภาพยนตร์ยังได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการจัดโปรแกรมภาพยนตร์ รวมถึงเปิดหลังบ้านให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเยี่ยมชมกระบวนการอนุรักษ์ภาพยนตร์ ทั้งห้องอนุรักษ์สิ่งเกี่ยวเนื่องห้องซ่อมฟิล์ม ห้องพิมพ์ล้างฟิล์ม และห้องเย็นเก็บฟิล์มภาพยนตร์ ตลอดจนห้องปฏิบัติการด้านไฟล์ภาพยนตร์ดิจิทัล รวมไปถึงห้องฉายภาพยนตร์อีกด้วย

๗ ตุลาคม

หอภาพยนตร์ร่วมสนับสนุนภาพยนตร์เปิดกิจกรรม “กรุงเทพกลางแปลง” ที่สถานีกรุงเทพ (หัวลำโพง) ฉายเรื่อง *ทรชนคนสวย* หนังไทยคลาสสิกปี ๒๕๑๐ ที่หอภาพยนตร์ได้นำฟิล์ม ๓๕ มม. ในคลังอนุรักษ์มาสแกนภาพใหม่ โดยนอกจากจะเป็นส่วนหนึ่งของการรำลึก มิตรชัยบัญชา ดาราขวัญใจชาวไทยในวาระ ๕๓ ปีแห่งการจากไป ภาพยนตร์เรื่องนี้ยังมีฉากถ่ายทำที่หัวลำโพง

กิจกรรมกรุงเทพกลางแปลงจัดขึ้นโดยกรุงเทพมหานคร ร่วมกับสมาคมผู้กำกับภาพยนตร์ไทย หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) และสมาคมหนังกลางแปลงแห่งประเทศไทย คัดเลือกภาพยนตร์จำนวน ๒๒ เรื่องมาฉายใน ๗ สถานที่ทั่วกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่วันที่ ๗ ตุลาคม ถึง ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

๘ ตุลาคม

หอภาพยนตร์ “เปิดกรุฉากเพลงหนังมิตร” ในกิจกรรมรำลึก มิตรชัยบัญชา โดยได้นำฉากเพลงจากหนังไทยที่นำแสดงโดย มิตรชัยบัญชา พระเอกในตำนานผู้จากไป ด้วยภาพสีสดใสและฉากสวยงามตระการตาจากผลงานเรื่องดังในอดีตทั้ง *ลมหนาว* (๒๕๐๘) *กาเหว่า* (๒๕๐๙) *ลมหนาว* (๒๕๐๙) *แสงเทียน* (๒๕๐๙) *มดแดง* (๒๕๑๐) และ *ปิ่นรัก* (๒๕๑๐) มาจัดฉายที่โรงภาพยนตร์ศาลาเฉลิมมา ก่อนจะมาร่วมกันจุดเทียนวางดอกไม้รำลึกบนรอยมือ มิตรชัยบัญชา ณ ลานดารา หอภาพยนตร์



๔ ตุลาคม

เนื่องในวันอนุรักษ์ภาพยนตร์ไทย เสริมศักดิ์ พงษ์พานิช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ร่วมเป็นประธานในพิธีประกาศขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ครั้งที่ ๑๓ ประจำปี ๒๕๖๖ ที่จัดขึ้นโดยหอภาพยนตร์ จำนวน ๑๐ เรื่อง ทำให้ภาพยนตร์ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกของชาติตั้งแต่ปี ๒๕๕๕-๒๕๖๖ มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๔๓ เรื่อง (อ่านรายละเอียดภาพยนตร์ทั้ง ๑๐ เรื่องเพิ่มเติมได้ที่หน้า ๑)

๑๔ ตุลาคม

หอภาพยนตร์จัดฉายภาพยนตร์บันทึกเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ ฉบับที่ถ่ายโดย ชิน คล้ายปาน ซึ่งกลายเป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติที่ได้รับการอ้างอิงถึงอยู่เสมอ พร้อมพูดคุยกับ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ อธิวัฒน์ รุจิธรรม และ โดม สุขวงศ์ ในกิจกรรม “ภาพยนตร์สนทนา ๕๐ ปี อนุทินวีรชน ๑๔ ตุลา” ณ โรงภาพยนตร์ศาลาเฉลิมมา



๑๗ ตุลาคม

เนื่องในวันคล้ายวันประสูติของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าทองแถมถวัลยวงศ์ กรมหลวงสรรพสาตรศุภกิจ ผู้ทรงได้รับการยกย่องเป็น “พระบิดาแห่งภาพยนตร์สยาม” หอภาพยนตร์ได้จัดพิธีวางพานพุ่มดอกไม้เพื่อน้อมรำลึกถึงคุณูปการด้านภาพยนตร์ของพระองค์ท่าน โดยมีผู้บริหาร เจ้าหน้าที่หอภาพยนตร์ และผู้สนใจร่วมกิจกรรมตลอดทั้งวัน ณ ลานสรรพสาตร บริเวณด้านหน้าพิพิธภัณฑ์ภาพยนตร์ไทย



รถโรงหนัง ภาคตะวันออก

ตราด จันทบุรี และระยอง (อีกครั้ง)

ทีมงานโรงหนัง

รถโรงหนังได้กลับมาเยือนภาคตะวันออกอีกครั้งในรอบหลายปี และในครั้งนี้เราได้เปลี่ยนจุดจอดฉายใหม่ ๆ ที่ยังไม่เคยใช้เป็นจุดจอดฉายมาก่อนในเขตพื้นที่จังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง ซึ่งเป็นทริปปิดท้ายของปีงบประมาณ ๒๕๖๖

การปฏิบัติงานในช่วงฤดูฝน ทีมรถโรงหนังมีความกังวลนิด ๆ ว่าฟ้าฝนจะเป็นใจให้สามารถจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้ราบรื่นอย่างที่คิดเอาไว้ไหม เมื่อไปถึงจุดฉายแรก ดวงอาทิตย์ยามบ่ายของเมืองตราดก็สาดแสงมาต้อนรับอย่างเต็มที่ รู้สึกใจชื้นขึ้นขึ้นมานิดหน่อย จนกระทั่งรุ่งเช้าของอีกวันซึ่งเป็นรอบฉายแรก กลับมีฝนเทลงมาอย่างหนัก แต่ก็ยังพอมีโชคได้อยู่บ้าง ที่ฝนได้เว้นช่วงให้น้อง ๆ นักเรียนพอมีเวลาขึ้นไปทำกิจกรรมบนรถโรงหนัง และกลับมาตกหนักอีกครั้งก่อนที่จะเริ่มฉายหนังในรอบประชาชน สลับตกและหยุดแบบนี้ไปตลอดทริป ซึ่งจำเป็นต้องระมัดระวังในการทำงานมากเป็นพิเศษ

การเดินทางสู่ภาคตะวันออกในรอบนี้ ได้รับความสนใจจากผู้ชมเป็นอย่างมาก หากไม่นับรอบนักเรียนที่มักจะมีคุณครูโรงเรียนต่าง ๆ โทรเข้ามาสอบถามรอบว่างอยู่ตลอด แม้รอบนักเรียนมักจะเต็มล่วงหน้าไปก่อนแล้วก็ตาม ตัวหนังสำหรับรอบประชาชน (รอบเย็น) ถือเป็นตัวชี้วัดความนิยมของผู้ชมได้เป็นอย่างดี รถโรงหนังได้คะแนนความนิยมในครั้งนี้อีกจากชาวจันทบุรีมากเป็นพิเศษ มีประชาชนมารอต่อคิวรับตั๋วและดูหนังในรอบเย็นอย่างคึกคัก โดยเฉพาะชาว ต.ตะปอน อ.ขลุง ที่พากันมาดูหนังเต็มโรงเกือบทุกเย็น แม้กระทั่งคุณยายวัย ๙๖ ปี ซึ่งถือว่าเป็นผู้สูงวัยที่สุดในตำบลก็เดินทางมาดูหนังด้วย จากคำชักชวนของหลานที่เดินทางมาดูหนังในรอบก่อนหน้านี้ รวมไปถึงจุดจอดฉายที่บริเวณสนามบินของฝูงบินทหารเรือ ๓๑๔๑ อ.ท่าใหม่ และที่ว่าการอำเภอแก่งหางแมว จ.จันทบุรี และเดินทางมาปิดทริปนี้กันที่ อบต.พนานิคม จุดฉายหนึ่งเดียวในจ.ระยอง แต่ละจุดฉายได้รับความสนใจจากประชาชนเป็นอย่างดี คนเต็มโรงบ้าง คนน้อยลงบ้างแปรผันตามความหนาแน่นของสายฝนในแต่ละวัน หนังทุกเรื่องก็นำมาจัดฉายสร้างความประทับใจแก่ผู้ชมแตกต่างกันไป ดังเช่นในข้อความที่หลายคนพิมพ์แสดงความรู้สึกต่อประสบการณ์ที่ได้ดูหนังบนรถโรงหนังในภาคตะวันออกครั้งนี้

 Kwanthai Suk
สนุกมากเลยคะ ผู้สูงอายุหัวเราะชอบใจความ
สุขใจ

 Somsak Sittigul
หนังสนุกมาก ๆ คุ้มค่า 2 วันเลยวันแรกไม่ได้มา
ชอบคะ 🍌🍌🍌

 Phrasara Adichai
ผ่านคณบ่ออย่าลืมดูแล้วภาาสุขภาพด้วยนะคะ
คนไกลที่ชอบคุณมากที่มีภาพยนตร์เก่าในตุคที่
สมัยเป็นเด็กมาให้ชมคะมีโอกาสดีกกลับมาอย่า
ลืมตะปอนน้อยนะคะ

 Nalin Sornchai
เพิ่งไปดูThe BFGที่นั่นมาสนุกมาก

 Somsak Sittigul
อยากดูอีกคะชอบมาก ❤️

 Nalin Sornchai
ขอบคุณมากครับที่มาสร้างความสุขให้ตำบล
ตะปอนครับ

 Somsak Sittigul
อยากไปดูอีกจัง 🍌





จุดจอดรถโรงหนัง

ลำดับ	สถานที่	จังหวัด	วันที่ฉาย
๑	องค์การบริหารส่วนจังหวัดตราด	อ.เมืองตราด จ.ตราด	๒๘-๓๑ ส.ค. ๖๖
๒	องค์การบริหารส่วนตำบลตะปอน	อ.ขลุง จ.จันทบุรี	๑-๒ และ ๔-๖ ก.ย. ๖๖
๓	ฝูงบินทหารเรือ ๓๑๔๑ (สนามบิน)	อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี	๗-๘ และ ๑๑-๑๒ ก.ย. ๖๖
๔	ที่ว่าการอำเภอแก้งหางแมว	อ.แก้งหางแมว จ.จันทบุรี	๑๓-๑๕ ก.ย. ๖๖
๕	องค์การบริหารส่วนตำบลพนาณคม	อ.นิคมพัฒนา จ.ระยอง	๑๘-๒๓ ก.ย. ๖๖

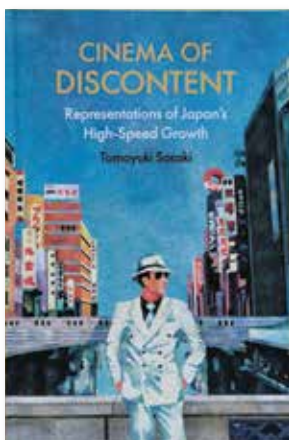


ห้องสมุดฯ ชวนอ่าน หนังสือด้านภาพยนตร์ศึกษา

วิมลีน มีศิริ



ห้องสมุดฯ ของเรามีหนังสือด้านภาพยนตร์ศึกษา หรือ Film Studies ที่น่าสนใจและอยากชวนให้ทุกคนมาอ่านกัน ซึ่งวันนี้ห้องสมุดฯ เลือกมาแนะนำ ๔ เล่ม โดยภาพรวมของหนังสือเหล่านี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเผยแพร่งานศึกษาเชิงวิพากษ์ผ่านสื่อภาพยนตร์ ซึ่งแต่ละเล่มเจาะจงในประเด็นที่แตกต่างกันไป เช่น ภาพยนตร์เฉพาะเรื่อง การรับวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ การผลิต ความหมายทางสังคม ผู้สร้าง อีกทั้งมุมมองเชิงพหุวัฒนธรรมชาติพันธุ์วรรณนา เราไปรู้จักหนังสือด้านภาพยนตร์ศึกษาแต่ละเล่มกัน



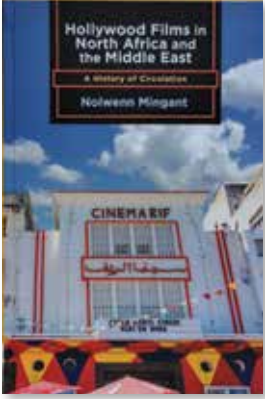
Cinema of Discontent: Representations of Japan's High-Speed Growth

โดย Tomoyuki Sasaki

ตั้งแต่ช่วงกลางยุคทศวรรษ
๑๙๕๐ จนถึงกลางยุคทศวรรษ ๑๙๗๐
ญี่ปุ่นประสบกับระดับการเติบโต
ทางเศรษฐกิจในแบบที่ไม่เคยเกิดขึ้น

มาก่อน และได้ปฏิรูปตนเองจากประเทศที่พึ่งพิงอาศัยด้วยสงครามไป
เป็นประเทศที่มีอำนาจทางเศรษฐกิจระดับโลก ซึ่งเหตุการณ์สำคัญครั้งนี้
เป็นสิ่งที่สร้างภาพจำของพวกเราต่อญี่ปุ่นในยุคหลังสงครามมาโดยตลอด
และพวกเรามีแนวโน้มที่จะมองว่าเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ครั้งนี้

เป็นเรื่องราวความสำเร็จครั้งใหญ่ของญี่ปุ่น โดย Cinema of Discontent
นำเสนอมุมมองที่ขัดแย้งกับแนวคิดข้างต้น พร้อมกับอธิบายอย่างละเอียด
ถึงความตึงเครียดที่เกิดจากการพัฒนาอย่างใหญ่และจริงจังของระบบ
ทุนนิยมผ่านการวิเคราะห์ภาพยนตร์อันโด่งดังที่ผลิตออกมาในยุคนั้น
ซึ่งญี่ปุ่นเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วขึ้นสุด ภาพยนตร์เรื่องต่าง ๆ ที่ถูก
พูดถึงในหนังสือเล่มนี้ เช่น ผลงานของผู้กำกับภาพยนตร์ Kawashima Yuzo,
Masumura Yasuzo, Inoue Akira, Ezaki Mio, Kumashiro Tatsumi
พวกเขาได้วางบริบทให้ภาพยนตร์เหล่านี้มีความเชื่อมโยงกับการเมือง
เศรษฐกิจ วาทกรรมทางปัญญา และเรื่องราวทางวัฒนธรรมในสมัยนั้น
โดยการวางบริบทแบบข้างต้นเป็นตัวพิสูจน์ให้เห็นว่า ภาพยนตร์เหล่านี้
สื่อถึงปัญหาต่าง ๆ ที่อยู่ในระบบทุนนิยมหลังยุคสงครามของญี่ปุ่น
อย่างไรบ้าง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการพัฒนาอย่างไม่เท่าเทียมกัน การที่องค์กร
มีอำนาจในการควบคุมปัจเจกชนมากขึ้น การทำงานเป็นลูกจ้างชั่วคราว
และการทำงานที่สูญเสีย ความสงบสุขและความรุ่งเรืองที่เป็นผลมาจากการ
ทหาร

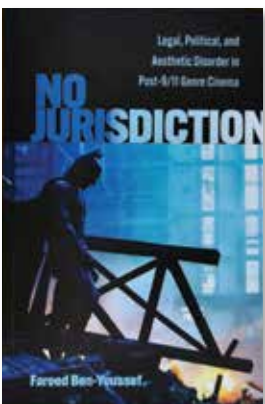


Hollywood Films in North Africa and the Middle East: A History of Circulation

โดย Nolwenn Mingant

หนังสือเล่มนี้ใช้ประโยชน์จากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ โดยครอบคลุมตั้งแต่สิ่งพิมพ์เชิงการค้า สิ่งพิมพ์รัฐบาล

ไปจนถึงบทสัมภาษณ์ต่าง ๆ เพื่อติดตามวงจรของภาพยนตร์ฮอลลีวูดทั่วทั้งแอฟริกาเหนือและตะวันออกกลาง ตั้งแต่ช่วงต้นศตวรรษที่ ๒๐ มาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งในอดีตภาพยนตร์จากฝั่งฮอลลีวูดนั้น ผู้จำหน่ายจากฝรั่งเศสเป็นผู้ริเริ่มนำเข้ามา และกลายมาเป็นองค์ประกอบอีกอย่างหนึ่งที่สำคัญต่อวัฒนธรรมภาพยนตร์ในแอฟริกาเหนือและตะวันออกกลาง มาจนถึงทุกวันนี้ ภาพยนตร์ฮอลลีวูดกลายเป็นรูปแบบความบันเทิงอันโปรดปรานของผู้คนในช่วงครึ่งแรกของศตวรรษที่ ๒๐ เนื่องจากตอนนั้นบรรดาสตูดิโอภาพยนตร์เจ้าใหญ่ของสหรัฐอเมริกาวางรูปแบบการจัดจำหน่ายภาพยนตร์ไว้ได้อย่างมั่นคง หลังจากสงครามโลกครั้งที่ ๒ บริบทเชิงภูมิรัฐศาสตร์ของการให้เอกราชที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นปัจจัยที่ผลักดันให้เหล่าผู้จัดจำหน่ายจากสหรัฐฯ ออกจากตลาดไป อย่างไรก็ตาม ทุกวันนี้ภาพยนตร์ฮอลลีวูดก็ยังคงเป็นที่นิยมของบรรดาผู้ชม ทั้งยังคงมีอิทธิพลและบทบาทสำคัญในวัฒนธรรมภาพยนตร์ของภูมิภาคแถบนี้อยู่ รวมถึงบริบทของภาพยนตร์อีอีปด์และภาพยนตร์อินเดียด้วย โดยเหล่าผู้ชมจะสัมผัสได้ในหลากหลายรูปแบบ เช่น รูปแบบตลาดหนังเถื่อนของแอฟริกาเหนือไปจนถึงโรงภาพยนตร์ที่ทันสมัยในสหรัฐอเมริกาหรือเอมิเรตส์



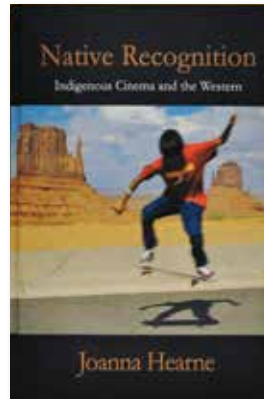
No Jurisdiction: Legal, Political, and Aesthetic Disorder in Post-9/11 Genre Cinema

โดย Fareed Ben-Youssef

การนำเสนอเนื้อหาด้วยวิธีผสมผสานระหว่างอัตชีวประวัติและการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมุ่งค้นหาคำตอบ

ว่าชาวอเมริกันพิจารณาการเชือดปลายฝรั่งเศส-อาหรับคนหนึ่งแสดงความรักความชื่นชอบต่อเหล่าซูเปอร์ฮีโร่ที่คอยทำลายล้างคนผิวสีแบบตนเองอย่างไรบ้าง โดย Ben-Youssef กำหนดให้ภาพยนตร์ฮอลลีวูดเป็นกุญแจหลักในการทำความเข้าใจโลกที่ต้องเผชิญกับวิกฤตการณ์ต่าง ๆ อันเป็นผลพวงมาจากสงครามต่อต้านการก่อการร้าย และนำเสนอว่าในช่วงนั้นบรรดาผู้สร้างภาพยนตร์ตอบโต้เหตุการณ์ 9/11 ด้วยการใช้องค์ประกอบจากตัวละครต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นควาบบอย นางมารสวยสังหาร และยอดมนุษย์ รวมถึงการศึกษาระหว่างอุตสาหกรรมบันเทิงฮอลลีวูดกับการเมือง

กระแสหลัก โดยเน้นย้ำให้เห็นว่า แม้ภาพยนตร์บางเรื่องที่มีความชัดเจนในการจัดหมวดหมู่ว่าเป็นภาพยนตร์ประเภทใดแต่ก็มีจุดมุ่งหมายที่หลากหลายได้ เช่น ความรุนแรงจากการปราบปรามโดยรัฐเป็นเรื่องปกติและวิพากษ์ถึงความรุนแรงรูปแบบดังกล่าวด้วย ส่วนเนื้อหาที่พูดถึงประเภทภาพยนตร์อย่างควาบบอย फिल्मनัวร์ ซูเปอร์ฮีโร่ รวมถึงภาพยนตร์ระดับโลกเรื่องต่าง ๆ นั้น ผู้เขียนแสดงความเห็นอธิบายได้ชัดเจน ซึ่งช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจยิ่งขึ้นเกี่ยวกับภาพยนตร์ดาวเด่นอย่าง *The Dark Knight*, *Sicario*, *Logan* เป็นต้น โดยหลักการทั่วไปสำหรับภาพยนตร์แนวใหม่หลังเหตุการณ์ 9/11 ได้ถือกำเนิดขึ้นด้วยวิธีการเล่าเรื่องสถานะถูกฉีกต่าง ๆ มักประกอบไปด้วยฝ่ายศัตรูที่กำหนดไว้พอผิวเผิน เขตสมรภูมิอันคลุมเครือ และเส้นกันบาง ๆ ระหว่างผู้เคราะห์ร้ายกับตัวบงการ



Native Recognition: Indigenous Cinema and the Western

โดย Joanna Hearne

ผู้เขียนใช้รูปแบบการวิจัยด้วยวิธีวิเคราะห์เชิงลึกจากแหล่งข้อมูลจดหมายเหตุต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนว่าการสร้างภาพลักษณ์ของชนพื้นเมืองหรือ

กลุ่มชาติพันธุ์มีบทบาทสำคัญกับประวัติศาสตร์ภาพยนตร์อเมริกา ตั้งแต่ตลอดช่วงศตวรรษที่ ๒๐ ถึงศตวรรษที่ ๒๑ ชาวพื้นเมืองมีส่วนร่วมในการภาพยนตร์มาโดยตลอด ในฐานะของนักแสดง ผู้กำกับภาพยนตร์ นักเขียนที่ปรึกษา ทีมงาน ผู้ชม อย่างไรก็ตามความจำเพาะและขอบเขตการมีส่วนร่วมของชาวพื้นเมืองในกระบวนการผลิตภาพยนตร์ที่กล่าวไปข้างต้นนั้นก็ยังคงถูกบดบังด้วยภาพลักษณ์ของการปรากฏตัวของชาวพื้นเมืองอินเดียแดงบนจอภาพยนตร์ที่ดึงดูดความสนใจได้ในภูมิภาคตะวันตก ไม่ใช่ว่าภาพลักษณ์ของชาวพื้นเมืองจะมีความสำคัญต่อชาติฝั่งตะวันตกเท่านั้น แต่ชาวตะวันตกก็มีบทบาทสำคัญต่อเหล่าผู้สร้างภาพยนตร์ชาวพื้นเมืองเช่นกัน เนื่องจากชาวตะวันตกมักทำลายภาพลักษณ์ของวัฒนธรรมมวลชนของชาวอินเดียแดง โดยการหันมาใช้ภาพยนตร์เป็นสินค้าและมุ่งหวังว่าในอนาคตชาวพื้นเมืองยังดำรงอยู่ต่อไปจากรุ่นสู่รุ่นได้ ส่วนผู้สร้างภาพยนตร์ชาวพื้นเมืองได้รวมเอาอิทธิพลของสื่อทัศน (visual media) เข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ เพื่อเข้าไปมีส่วนร่วมสำหรับการหารีระดับชาติเรื่องความเป็นธรรมทางสังคมและอำนาจอธิปไตยทางการเมืองของชาวพื้นเมืองในทวีปอเมริกาเหนือ ด้วยวิธีการปรากฏตัวตนให้เป็นที่พบเห็นในวัฒนธรรมของมวลชน ซึ่งหนังสือเล่มนี้ได้รวบรวมเอาภาพยนตร์ที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับชนชาติพื้นเมืองอเมริกันที่อาจไม่ค่อยเป็นที่รู้จักไว้มากมาย เช่น *Ramona* (๑๙๒๘) *House Made of Dawn* (๑๙๗๒) ไปจนถึงผลงานภาพยนตร์เจียบของ James Young Deer อีกทั้งผลงานของ Victor Masayesva ผู้กำกับภาพยนตร์แนวทดลองและเป็นชนชาติพื้นเมือง ●



100 ปี

ฟิล์มภาพยนตร์

๑๖ มิลลิเมตร

วินัย สมบุญญา และ
พุทธิพงษ์ เจียมรัตติโยณ

เมื่อ ๑๐๐ ปีก่อน นวัตกรรมทางภาพยนตร์ชิ้นสำคัญที่ได้ถือกำเนิดขึ้นและมีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนสังคมโลกในด้านต่าง ๆ มาตลอด ศตวรรษ นั้นคือ ฟิล์มภาพยนตร์ขนาด ๑๖ มิลลิเมตร ซึ่งผลิตโดยบริษัทอีสต์แมนโกดัก บริษัทผลิตฟิล์มและอุปกรณ์กล้องรายใหญ่ของอเมริกา ออกวางจำหน่ายครั้งแรกในปี ค.ศ. ๑๙๒๓ เพื่อเป็นอีกทางเลือกนอกเหนือจากฟิล์มภาพยนตร์ขนาด ๓๕ มิลลิเมตร ซึ่งเป็นขนาดฟิล์มมาตรฐานที่ใช้กันในอุตสาหกรรมภาพยนตร์มาตลอดตั้งแต่อีกก่อน ค.ศ. ๑๙๐๐ ถึงแม้จะมีผู้ผลิตฟิล์มภาพยนตร์ขนาดเล็กกว่า ๓๕ มม. ออกมาทำตลาดอยู่แล้วก่อนหน้านี้ เพื่อเป็นทางเลือกสำหรับภาพยนตร์ที่ไม่ได้ฉายในโรง เช่น บริษัทปาเต๊ะของฝรั่งเศสที่นำเสนอฟิล์มขนาด ๒๘ มม. ในปี ค.ศ. ๑๙๑๒ และขนาด ๙.๕ มม. ในปี ค.ศ. ๑๙๒๒ แต่วางก็ต้องพ่ายแพ้เมื่อฟิล์ม ๑๖ มม. เปิดตัวสู่ท้องตลาด พร้อมกับเสียงตอบรับที่ดีกว่าในเวลาอันรวดเร็ว

ฟิล์ม ๑๖ มม. ของอีสต์แมนโกดักนี้เป็นฟิล์มรีเวอร์ซัล (ฟิล์มที่เมื่อถ่ายแล้วนำไปผ่านกระบวนการล้างเสร็จก็สามารถฉายดูได้เลย) ที่พัฒนาให้เป็นฟิล์มนิรภัย หรือ safety film กล่าวคือเป็นฟิล์มที่มีคุณสมบัติไม่ลามไฟเพื่อความปลอดภัยในการใช้งาน เพราะมีเจตนาให้เป็นฟิล์มสำหรับใช้ในบ้านและกิจการสมัครเล่น ต่างจากฟิล์มภาพยนตร์อื่นในยุคนั้นที่เป็นฟิล์มไนเตรดซึ่งติดไฟง่ายและดับได้ยาก และด้วยขนาดของฟิล์มที่เล็กลงกว่าครึ่งหนึ่งของฟิล์ม ๓๕ มม. ทำให้ประหยัดเงินและพื้นที่เก็บ

นอกจากนี้อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น กล้อง เครื่องฉาย และอุปกรณ์ตัดต่อที่ใช้กับฟิล์ม ๑๖ มม. ก็มีขนาดเล็กลงตาม และมีการผลิตออกมาหลากหลายรุ่น หลายขนาด หลายราคา ตามแต่ฐานะของผู้ใช้ โดยถูกออกแบบให้มีความกะทัดรัดสะดวกต่อการพกพา มีกลไกการทำงานที่ไม่ซับซ้อนง่ายต่อการใช้งานแม้ไม่ใช่มืออาชีพ และที่สำคัญคือราคาไม่แพงจนเกินไป ด้วยเหตุนี้ จึงมีการนำฟิล์ม ๑๖ มม. ไปใช้งานกันหลากหลายวัตถุประสงค์ ทำให้สามารถขยายขยาดตลาดสู่ผู้บริโภคในวงกว้างไปทั่วโลกโดยไม่จำกัดเพียงแค่ในแวดวงภาพยนตร์เท่านั้น

น่าสังเกตว่าแม้ฟิล์ม ๙.๕ มม. ที่บริษัทปาเต๊ะปล่อยออกมาหนึ่งปีก่อนหน้าจะมีขนาดเล็กกว่า แต่กลับไม่เป็นที่นิยมและทำตลาดได้เฉพาะเฉพาะกลุ่มนั้นเพราะฟิล์ม ๑๖ มม. นั้นมีคุณภาพของภาพที่เหนือกว่าด้วยขนาดฟิล์มที่ใหญ่กว่า ใช้งานได้อเนกประสงค์กว่า รวมทั้งสามารถปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้รวดเร็ว เช่น การผลิตฟิล์มสี ๑๖ มม. Kodachrome ออกขายในปี ค.ศ. ๑๙๒๘ หรือเมื่อเทคโนโลยีเสียงในฟิล์มถูกพัฒนาขึ้นในปลายทศวรรษ ๑๙๒๐ ฟิล์ม ๑๖ มม. ก็ปรับตัวให้บันทึกเสียงได้ในเวลาต่อมา ปัจจัยเหล่านี้ล้วนส่งผลให้ฟิล์ม ๑๖ มม.

เป็นที่ชื่นชอบของผู้ใช้งาน จนสามารถสถาปนาตัวเองเป็นฟิล์มมาตรฐานของนักทำหนังหลากหลายกลุ่มตั้งแต่มือสมัครเล่นไปจนถึงมืออาชีพ จนฟิล์ม ๙.๕ มม. หดทางจะต่อกร

ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒ ฟิล์ม ๑๖ มม. กลายเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการผลิตภาพยนตร์ข่าว ภาพยนตร์ฝึกทหาร และบันทึกภาพเหตุการณ์ในสมรภูมิ แม้หลังสงครามการใช้ฟิล์ม ๑๖ มม. ก็ยังคงเติบโตอย่างต่อเนื่องในแวดวงต่าง ๆ รวมถึงการสื่อสารมวลชน นักสร้างภาพยนตร์อิสระ ภาพยนตร์สารคดี ศิลปินแนวทดลอง หลายคนเลือก ๑๖ มม. เนื่องจากมีราคาไม่แพงและพกพาสะดวก

ช่วงทศวรรษปี ค.ศ. ๑๙๕๐ และ ๑๙๖๐ ฟิล์ม ๑๖ มม. กลายเป็นมาตรฐานสำหรับการรายงานข่าวทางโทรทัศน์ เพราะตอบสนองได้รวดเร็ว สำหรับการแพร่ภาพออกอากาศ นอกจากนี้ในช่วงทศวรรษ ๑๙๖๐ ยังมีการพิมพ์สำเนาภาพยนตร์อเมริกันคลาสสิกรวมทั้งภาพยนตร์ใหม่ที่ออกฉาย หนังสือนอกกระแส หนังสือทดลอง และภาพยนตร์ที่มีชื่อเสียงจากทั่วโลกโดยย่อขนาดเป็นฟิล์ม ๑๖ มม. ทำให้โรงภาพยนตร์ในมหาวิทยาลัยและสถานที่ฉายหนังสือเด็กโตกันอย่างคึกคัก เพราะสามารถนำหนังสือเหล่านั้นไปจัดฉายในพื้นที่ได้ง่ายขึ้น ทำให้ผู้ชมมีโอกาสได้เสพงานภาพยนตร์ที่แตกต่างและหลากหลาย ซึ่งแต่เดิมดูได้เฉพาะในโรงภาพยนตร์ในเมืองใหญ่เท่านั้น ผลจากการได้เข้าถึงงานภาพยนตร์ชั้นดีจากทั่วโลกย่อมมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคณะและพัฒนาศึกษาภาพยนตร์ในเชิงวิชาการ ในขณะเดียวกัน ความพร้อมของอุปกรณ์ ๑๖ มม. รวมทั้งราคาที่เอื้อมถึง ยังช่วยส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติและเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์ด้วยตนเองได้ง่ายขึ้น



ตัวอย่างกล่องและกล่องฟิล์ม ๑๖ มม. จากสมัยรัชกาลที่ ๗
ในตู้จัดแสดงอุปกรณ์ถ่ายหนังสมัครเล่นภายในพิพิธภัณฑ์ภาพยนตร์ไทย

นอกจากนี้แล้วฟิล์ม ๑๖ มม. ยังมีบทบาทในการใช้สอนศาสนา ในโบสถ์ ใช้บันทึกการทดลองทางวิทยาศาสตร์ การแพทย์ การทำวิจัย การเคลื่อนไหวทางการเมือง ใช้ในหน่วยงานรัฐ ในการฝึกอบรม การประชาสัมพันธ์ การโฆษณา และการใช้งานอื่น ๆ ที่ไม่ใช่การถ่ายภาพยนตร์ระดับมืออาชีพ

ฟิล์ม ๑๖ มม. ในประเทศไทย

แม้จะผลิตมาเพื่อให้เข้าถึงง่าย แต่ระยะเริ่มต้นของการใช้ฟิล์ม ๑๖ มม. ในสยามนั้นยังจำกัดแคบอยู่ในแวดวงราชสำนักเป็นหลัก หนึ่งในผู้ที่มีบทบาทมากที่สุดคือ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งทรงมีพระราชนิยามในภาพยนตร์อย่างมาก เมื่อทรงขึ้นครองราชย์ใน พ.ศ. ๒๔๖๘ เพียงสองปีหลังจากการเกิดขึ้นของฟิล์ม ๑๖ มม. ก็พบหลักฐานว่าทรงถือกล้องถ่ายภาพยนตร์ ๑๖ มม. ติดพระหัตถ์อยู่เสมอ โดยภาพยนตร์ส่วนพระองค์ที่ถ่ายทำในระยะแรกจะใช้ชื่อว่า “ภาพยนตร์ทรงถ่าย” ก่อนจะทรงเปลี่ยนชื่อเป็น “ภาพยนตร์อัมพร” ตั้งแต่ปี ๒๔๗๑ ซึ่งนอกจากภาพยนตร์บันทึกเหตุการณ์ ยังทรงถ่ายทำภาพยนตร์แบบดำเนินเรื่องด้วย

เจ้านายพระองค์ต่อมาที่มีบทบาทในการใช้ฟิล์ม ๑๖ มม. อย่างสำคัญคือ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน ผู้ทรงเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางทั้งในสยามและต่างประเทศถึงพระราชนิยามและความรอบรู้ด้านภาพยนตร์ทรงใช้ฟิล์มภาพยนตร์ ๑๖ มม. ในการบันทึกเหตุการณ์สำคัญและเผยแพร่พระกรณียกิจต่าง ๆ รวมไปถึงทำภาพยนตร์ทดลอง โดยทรงตั้งชื่อภาพยนตร์ส่วนพระองค์ว่า “บ้านดอกไม้ฟิล์ม” ตามชื่อวังที่ประทับ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๗๓ เมื่อพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าฯ ทรงจัดตั้ง “สมาคมภาพยนตร์สมัครเล่นแห่งประเทศไทย” ในพระบรมราชูปถัมภ์ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธินทรงได้รับเลือกให้เป็นองค์อุปนายกในปีแรก และเป็นนายกสมาคมในปีถัดมา กล่าวได้ว่าพระราชนิยามในภาพยนตร์สมัครเล่นอย่างแข็งขันของเจ้านายทั้งสองพระองค์นี้ มีส่วนให้การถ่ายภาพยนตร์ฟิล์ม ๑๖ มม. ในสยามคึกคักและแพร่หลายไปในหมู่เจ้านขุนมูลนายตลอดจนราษฎรผู้มีฐานะ กระทั่งหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ กิจการถ่ายภาพยนตร์สมัครเล่นของราชสำนักสมัยรัชกาลที่ ๗ ก็หมดบทบาทลงในสยาม

ในขณะที่ภาพยนตร์ ๑๖ มม. กลายเป็นงานอดิเรกในหมู่ชนชั้นสูงและผู้มีฐานะ ชาวสยามทั่วไปกลับคุ้นเคยกับฟิล์มภาพยนตร์ ๓๕ มม. มากกว่า เพราะเป็นมหรสพบันเทิงราคาถูกที่เข้าถึงได้ง่าย จนเมื่อเลื่อนพงษ์โสภณ อดีตนักบินและช่างยนต์เลื่องชื่อ ซึ่งหันมาเล่นการเมืองเป็นผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา ได้สร้างภาพยนตร์พากย์เรื่อง *เมืองทอง* ถ่ายด้วยฟิล์มรีเวอร์ซัล ขาวดำ ๑๖ มม. ซึ่งใช้ต้นทุนน้อยและถ่ายทำได้ง่ายกว่า นำออกฉายในโรงภาพยนตร์ทั้งเพื่อการค้าและโฆษณาหาเสียง ถือเป็นหนังไทยเรื่องแรกที่ถ่ายทำด้วยฟิล์ม ๑๖ และเป็นต้นแบบให้เกิดผู้สร้างหนังไทย ๑๖ มม. รายอื่น ๆ ตามมา เป็นความเปลี่ยนแปลงที่เริ่มสร้างความคุ้นเคยให้คนคุ้นชินกับฟิล์มหนังที่มีขนาดเล็กลง

ในช่วงก่อนและระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ ซึ่งอุบัติขึ้นในประเทศไทยปลายปี ๒๔๘๔ จึงมีหนังไทยที่ถ่ายทำด้วยฟิล์ม ๑๖ มม. ออกฉายประปรายควบคู่ไปกับหนัง ๓๕ มม. เช่น *สามปอยหลวง* (๒๔๘๓) ของ ไตรภูมิภาพยนตร์ ซึ่งใช้ฟิล์ม ๑๖ มม. รีเวอร์ซัล สีโกดักโครมเป็นเรื่องแรก, *แม่ศรีเมือง* (๒๔๘๔) ของอุบลภาพยนตร์ โดย เลียง ไชยกาล สส. อุบลราชธานี, *วัยคนอง* (๒๔๘๖) ของกรมสาธารณสุข ฯลฯ ท่ามกลางความขบเซาของวงการภาพยนตร์อันเนื่องมาจากพิษสงคราม แต่ภายหลังสงครามสงบลงภาพยนตร์ไทยที่ออกมานับจากนั้นเกือบทั้งหมดล้วนแต่เป็นหนังพากย์ ๑๖ มม. ทั้งสิ้น เริ่มตั้งแต่เรื่องแรกคือ *ชายชาติตรี* (๒๔๘๙) ของปรเมรุภาพยนตร์ เรื่อยมาจนถึง *สุภาพบุรุษเสือไทย* (๒๔๙๒) ที่สร้างปรากฏการณ์ทำรายได้สูงสุดกว่าหนังทุกเรื่องและทุกชาติที่เข้าฉายในไทย ก่อนหน้านั้น โดยหนึ่งในผู้สร้างภาพยนตร์เรื่องนี้คือ แท้ ประกาศวุฒิสาร ผู้ที่มีความนิยมในฟิล์มภาพยนตร์ ๑๖ มม. โดยใช้ถ่ายบันทึกเหตุการณ์สำคัญของบ้านเมืองไว้มากมาย เช่น *น้ำท่วมกรุงเทพ ๒๔๘๕*, *รัฐประหาร ๒๔๙๐*

ความสำเร็จของ *สุภาพบุรุษเสือไทย* ได้กลายเป็นแรงดลใจให้มีผู้สร้างหนังไทย ๑๖ มม. พากย์สด ออกมากันอย่างคึกคัก จนเหลือเพียงน้อยรายเท่านั้นที่ยังคงยืนหยัดสร้างผลงานในระบบฟิล์ม ๓๕ มม. ซึ่งยุ่งยากและมีต้นทุนสูง ประกอบกับหลัง พ.ศ. ๒๕๐๐ กระแสความนิยมในตัวดารภาพยนตร์ได้พุ่งสูงขึ้น โดยเฉพาะเมื่อเกิดคู่ขวัญ มิตร ชัยบัญชา-



กองถ่ายภาพยนตร์เรื่อง *สามรักในปารีส* (๒๔๙๙)
ตัวอย่างหนังไทยยุค ๑๖ มม. ที่ถ่ายพร้อมกันสองกล่อง

เพชรฯ เขวราชฤทธิ์ ซึ่งมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนยุคทองของหนังไทย ๑๖ มม. พากย์สดอย่างยาวนานจนกลายเป็นชนบ และมีการสร้างออกมาปีละนับร้อยเรื่อง นอกจากจะทำให้งานผลิตภาพยนตร์เป็นเรื่องง่ายและถูกลงแล้ว ฟิล์ม ๑๖ มม. ยังทำให้การจัดฉายภาพยนตร์มีความคล่องตัวและสะดวกขึ้นด้วย เพราะด้วยขนาดฟิล์มและเครื่องฉายที่เล็กและราคาถูก พกพาไปฉายนอกสถานที่ได้ง่าย ทำให้เกิดกิจการฉายหนังเคลื่อนที่ขึ้นหลากหลายรูปแบบ ทั้งหนังเร่ หนังกลางแปลง หนังชายยา ซึ่งเฟื่องฟูอย่างมากหลังสงคราม

ในแง่หนึ่ง ฟิล์มภาพยนตร์ ๑๖ มม. ได้ทำหน้าที่ทั้งชุบชีวิตวงการหนังไทย สร้างรายได้ให้แก่คนในอุตสาหกรรม และมอบความสุขให้แก่ผู้ชม รวมถึงกลายเป็นเอกลักษณ์แบบไทย ๆ ที่ไม่อาจหาได้จากที่ใดในโลก แต่ในอีกแง่หนึ่ง ความสะดวกรวดเร็วและประหยัดต้นทุนของการใช้ฟิล์ม ๑๖ มม. มาถ่ายภาพยนตร์เรื่อง ได้มีส่วนทำให้คุณภาพของหนังไทยยุคหนึ่ง มักเกิดการสร้างแบบ “สุกเอาเผากิน” และมีเนื้อหาที่ซ้ำซากจนถูกค่อนขอดว่า “น้ำเน่า” ทั้งยังไม่อาจนำไปสร้างชื่อเสียงยังต่างประเทศที่ฉายแต่ระบบ ๓๕ มม. ได้ และที่สำคัญ คุณสมบัติการเป็นฟิล์มที่ล้างแล้วนำมาใช้งานได้เลย ไม่มีเนกาทิฟเป็นแม่พิมพ์เก็บไว้เหมือนฟิล์ม ๓๕ มม. ทำให้ฟิล์มหนังไทย ๑๖ มม. นับพัน ๆ เรื่อง เมื่อผ่านการใช้งานแล้วก็สูญหายหรือเสื่อมสลายไป รอดชีวิตมาได้จนปัจจุบันไม่ถึงครึ่ง ซึ่งล้วนไม่มีเสียง และน้อยเรื่องที่จะมีสภาพสมบูรณ์

ในช่วงเวลาเดียวกับยุคทองของหนังไทย ๑๖ มม. กิจการโทรทัศน์ในประเทศไทยได้ถือกำเนิดขึ้นใน พ.ศ. ๒๔๙๘ โดยในช่วงสองทศวรรษแรก ยังคงต้องใช้ฟิล์มภาพยนตร์ ๑๖ มม. เป็นสื่อหลักในการเผยแพร่เนื้อหา ทั้งข่าว โฆษณา รายการสารคดี ภาพยนตร์โทรทัศน์ นอกจากนี้ในปีที่โทรทัศน์ไทยถือกำเนิด ยังเป็นปีเดียวกับที่ ปยุต เงากระจ่าง นำฟิล์มสี ๑๖ มม. มาสร้างภาพยนตร์การ์ตูนไทยสำเร็จเป็นเรื่องแรก ชื่อว่า *เทพมหัสจรรย์* ก่อนที่เขาจะได้รับการสนับสนุนจากสำนักข่าวสารอเมริกัน ให้ไปศึกษาการทำแอนิเมชันที่ญี่ปุ่น เพื่อผลิตภาพยนตร์การ์ตูนต่อต้านคอมมิวนิสต์ตามมาอีก ๒-๓ เรื่อง โดยสำนักข่าวสารอเมริกันนั้นนับเป็นอีกหนึ่งหน่วยงานสำคัญที่ใช้ประโยชน์จากฟิล์ม ๑๖ มม. ผลิตเนื้อหาโฆษณาชวนเชื่อแก่สังคมไทยในรูปแบบต่าง ๆ ออกมาเป็นจำนวนมาก ในช่วงสงครามเย็นซึ่งลือไปกับยุคทองของหนังไทย ๑๖ มม. โดยสันนิษฐานว่าผลิตต้นฉบับด้วยฟิล์ม ๓๕ มม. และทำสำเนาเป็นฟิล์ม ๑๖ มม. เพื่อเผยแพร่ไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ

นอกจากนี้ ความสะดวกของฟิล์ม ๑๖ มม. ที่สามารถถ่ายแล้วล้างฟิล์มเองได้ที่บ้าน เพราะมีล้างสำเร็จล้างง่าย ทำให้มีผู้ซื้อเข้ามาถ่ายเป็นหนังบ้าน เมื่อมีความนิยมจึงมีผู้ตั้งร้านรับล้าง โดยเฉพาะบรรดาร้านถ่ายรูปที่มักจะรับล้างฟิล์มภาพยนตร์ ๑๖ มม. ด้วย ทั้งขาวดำและสี ยกเว้นสีโกดักโครม ซึ่งสีสวยพิเศษและทนทานมาก จะต้องส่งไปล้างที่แล็บโกดักต่างประเทศโดยเฉพาะ (มีทั้งแบบซื้อฟิล์มรวมค่าล้างและแบบไม่รวมค่าล้าง) โดยฟิล์มสีโกดักโครมนั้นเป็นรุ่นที่ผู้สร้างหนังไทยนิยมใช้

ปี พ.ศ. ๒๕๑๒ รัฐบาลยอมให้สิทธิบัตรส่งเสริมการลงทุนแก่ผู้สร้างภาพยนตร์ไทย โดยมีเงื่อนไขหนึ่งระบุว่าจะต้องสร้างภาพยนตร์ในระบบ ๓๕ มม. เท่านั้น ในปีดังกล่าว เริ่มมีผู้สร้างภาพยนตร์ไทยด้วยฟิล์ม ๓๕ มม. ออกมามากขึ้น ปีถัดมา มิตร ชัยบัญชา ได้แสดงนำในหนังเพลง ๓๕ มม.



ตัวอย่างเครื่องฉายฟิล์มภาพยนตร์ ๑๖ มม.

เรื่อง *มนต์รักลูกทุ่ง* ซึ่งได้รับความนิยมจนยืนโรงนานหลายเดือน ในขณะที่ตัวเขาเองก็รับหน้าที่กำกับครั้งแรก ในภาพยนตร์ ๓๕ มม. เรื่อง *อินทรีทอง* แต่กลับเกิดโศกนาฏกรรมขณะถ่ายทำฉากจบของภาพยนตร์จนเสียชีวิตอย่างกะทันหันในวันที่ ๘ ตุลาคม ทั้งหมดนี้มีส่วนสำคัญให้ยุคหนัง ๑๖ มม. ของไทยต้องปิดฉากลงอย่างสิ้นเชิงในอีก ๒ ปีต่อมา เมื่อแนวโน้มของตลาดเริ่มกลับไปสู่ภาพยนตร์ ๓๕ มม. มากขึ้น ในขณะที่พระเอกดาราทองผู้เป็นสัญลักษณ์ของหนังไทย ๑๖ มม. ได้หมดลมหายใจลง

แม้ระบบอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ๑๖ มม. ของไทยจะจบลงไปแล้ว แต่ฟิล์ม ๑๖ มม. ยังเป็นช่องทางให้ผู้สร้างหนัง ๓๕ มม. ทำสำเนาย่อฉบับฟิล์ม ๑๖ มม. เพื่อขายในตลาดหนังบ้านหรือหนังการศึกษา เนื่องจากในสถานศึกษา โรงเรียน และวิทยาลัยต่าง ๆ ก็จัดหาเครื่องฉายหนัง ๑๖ มม. มาประจำเพื่อใช้ในการเรียนการสอนและสนทนากาาร รวมทั้งในโรงงานหลายแห่งจะมีเครื่องฉายไว้เพื่อเช่าหนังมาฉายให้ความบันเทิงคนงาน ตลอดจนหน่วยงานรัฐ เช่น ศูนย์เทคโนโลยีการศึกษา กรมการศึกษา นอกโรงเรียน หรือกรมอนามัย ซึ่งได้จัดหาสำเนาฟิล์ม ๑๖ มม. นี้มาจัดฉายเผยแพร่เป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมของหน่วยงาน นอกเหนือจากผลิตภาพยนตร์เกี่ยวกับหน่วยงานเองด้วยฟิล์ม ๑๖ มม. ปัจจุบันมีภาพยนตร์ไทย ๓๕ มม. หลายเรื่องที่ไม่พบฟิล์มต้นฉบับแล้ว แต่ยังคงหลงเหลือสำเนาย่อฉบับ ๑๖ มม. ที่หอภาพยนตร์ได้รับจากหน่วยงานเหล่านี้มาอนุรักษ์ไว้อยู่ เช่น *ตลาดพรหมจารีย์* (๒๕๑๖) *ฝ่ายแถมแพร* (๒๕๑๘) *ประสาธ* (๒๕๑๘) ฯลฯ นับว่าฟิล์ม ๑๖ มม. ได้มีส่วนช่วยเก็บรักษาหนังไทยจำนวนหนึ่งไว้ในทางอ้อม

บทบาทอีกอย่างหนึ่งของฟิล์ม ๑๖ มม. คือเป็นสื่อในการสร้างสรรค์ฝีมือและความคิดของผู้สร้างภาพยนตร์อิสระหรือสมัครเล่นในไทยมาตั้งแต่ยุคก่อน ๒๕๐๐ ซึ่งก่อให้เกิดผลงานสำคัญในประวัติศาสตร์มากมาย เช่น *กะเทยเป็นเหตุ* (๒๔๙๘) *ทองปาน* (๒๕๐๐) *ประชาชนนอก* (๒๕๐๔) *สำเพ็ง* (๒๕๐๕) ฯลฯ ก่อนที่จะเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ยุควิดีโอเทป

ปัจจุบัน หอภาพยนตร์ได้อนุรักษ์ฟิล์มภาพยนตร์ ๑๖ มม. ที่เคยเป็นส่วนสำคัญของสังคมไทย ทั้งหนังสวนพระองค์ หนังเรื่อง หนังข่าว หนังโทรทัศน์ หนังบันทึกเหตุการณ์ หนังบ้าน หนังทดลอง ฯลฯ เป็นจำนวนมากนับพันรายการ และก่อนจะผ่านพ้นปี ๒๕๖๖ ที่โล่งสว่าง ขึ้น ๕ อาคารสรรพาสตรศุภกิจ จะมีงานศิลปะจัดวางเนื่องในวาระ ๑๐๐ ปี ฟิล์มภาพยนตร์ ๑๖ มม. รวมทั้งจะนำฟิล์มบางส่วนจากคลังอนุรักษ์มาจัดฉายรอบพิเศษในวันอาทิตย์ที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๖ ติดตามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ www.fapot.or.th ●



วันเกิดจอมพล ป. พิบูลสงคราม ๒๔๙๖

หนังสือบ้าน เอะซีรีส์ ๒

หนังสือบ้าน พิบูลสงคราม

กองบรรณาธิการ

หอภาพยนตร์ได้รับกรุหนังสือบ้านพิบูลสงครามจาก เรืองยศ พิบูลสงคราม ภริยาของ พล.ร.ท. ประสงค์ พิบูลสงคราม บุตรชายคนรองของจอมพล ป. พิบูลสงคราม กับท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม และเป็นมารดาของ ประดาป พิบูลสงคราม โดยภาพยนตร์ในกรูนี้มีทั้งสิ้น ๕๗ ม้วน มีทั้งส่วนที่เป็นภาพยนตร์ครอบครัวของ พล.ร.ท. ประสงค์-เรืองยศ และส่วนที่เป็นภาพยนตร์ครอบครัวของประดาป นอกจากนี้ยังมีภาพยนตร์ต่าง ๆ เกี่ยวกับจอมพล ป. และท่านผู้หญิงละเอียดรวมอยู่ด้วยเกินกว่าครึ่ง ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นภาพยนตร์สำคัญเกือบทั้งสิ้น เพราะนอกจากอดีตนายกรัฐมนตรีนายกรัฐมนตรีและภริยาที่เราได้เห็นในภาพยนตร์แล้ว ยังมีบุคคลสำคัญในหน้าประวัติศาสตร์การเมืองไทยอีกหลายท่าน เช่น จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์, จอมพล ถนอม กิตติขจร, พล.ต.อ. เผ่า ศรียานนท์, พลตรีพระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนคราธิพงษ์ประพันธ์, นายทหารและนักการเมืองอื่น ๆ ไปจนถึงภาพหาชมยากของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร, สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (สมเด็จย่า) อยู่ในภาพยนตร์กรูนี้ด้วย

เนื่องจากเป็นกรูที่มีจำนวนม้วนภาพยนตร์มากถึง ๕๗ ม้วน มีความหลากหลายของที่มาและเนื้อหา ไปจนถึงช่วงเวลาที่ยกขึ้นมานี้ จึงขอจัดกลุ่มเพื่ออธิบายให้เห็นภาพรวมของภาพยนตร์ในกรูนี้ได้ชัดเจนขึ้น เป็น ๕ กลุ่มดังนี้

กลุ่มภาพยนตร์ข่าว สารคดี เกี่ยวกับจอมพล ป. และท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม ถ่ายโดย นักข่าวหรือตากล้องมืออาชีพ (ก่อนปี พ.ศ. ๒๕๐๐)

ภาพยนตร์ในกลุ่มนี้มีลักษณะเป็นภาพยนตร์ข่าวรวบรวมภารกิจของจอมพล ป. และท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม ในช่วงยังดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ครั้งที่ ๒ (ปี ๒๔๙๑-๒๕๐๐) บางม้วนมีเสียงผู้บรรยายด้วย ส่วนใหญ่จะเห็นหลักฐานจากคำบรรยายช่วงต้นม้วนว่าผลิตโดยหน่วยงานต่าง ๆ เช่น “กรมประชาสัมพันธ์” หรือ “ภาพยนตร์บริการข่าวสารไทย” ซึ่งจะมีรายละเอียดอื่น ๆ ประกอบว่าเป็นภาพยนตร์เกี่ยวกับเหตุการณ์ใดเมื่อใด เช่น ภาพยนตร์บริการข่าวสารไทย เป็นภาพยนตร์ข่าวของบริษัท “บริการข่าวสารไทย” มีเสียงบรรยาย รวมข่าวสำคัญ ๆ ในช่วงกลางปี พ.ศ. ๒๔๙๗ วัหลายข่าว ได้แก่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จแปรพระราชฐานจากวังไกลกังวล อ.หัวหิน ไปประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ ณ พระปรางค์วัดมหาธาตุ จ. เพชรบุรี เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๗, ทหารไทยที่ไปร่วมรบในสงครามเกาหลีเดินทางกลับโดยทางเรือ ขึ้นที่ท่าเรือคลองเตย เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๙๗ ประชาชนไปต้อนรับอย่างเอิกเกริก, วิลเลียม โฮลเดน ดาราตูกตาของ ฮอลลีวูด เดินทางมาประเทศไทย มีนักข่าวไปรอทำข่าวที่สนามบินจำนวนมาก

ภาพยนตร์บันทึกเหตุการณ์วันกองทัพเรือ ๒๔๙๗ ที่มีการจัดสวนสนามในเรือรบหลวง และการแสดงแสนยานุภาพ การซ้อมรบโดยหน่วยทหารนาวิกโยธิน, ภาพยนตร์บันทึกการสวนสนามกองทัพบก ณ อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๔๙๕ ม้วนนี้มีเสียงผู้บรรยาย, ภาพยนตร์บันทึกเหตุการณ์ นายกา พบประชาชน บริเวณหน้าพระที่นั่งอนันตสมาคม (รัฐสภาขณะนั้น), ภาพยนตร์บันทึกเหตุการณ์ จอมพล ป. ไปเยือนต่างประเทศ และตรวจราชการตามจังหวัดต่าง ๆ และได้พบปะข้าราชการและประชาชนที่ต่างจังหวัด รวมไปถึงภาพยนตร์ที่บันทึกวาระพิเศษส่วนตัวของจอมพล ป. และท่านผู้หญิงไว้ด้วย เช่น งานวันเกิดและการทำบุญของท่านผู้หญิงละเอียด พ.ศ. ๒๔๙๔, งานวันเกิดจอมพล ป. พ.ศ. ๒๔๙๖ และภาพการไปร่วมพิธีศพคุณพ่อของท่านผู้หญิงที่จังหวัดพิษณุโลก

ภาพยนตร์กลุ่มนี้ทำให้เห็นภารกิจของจอมพล ป. โดยเฉพาะในด้านการทหารและการสร้างความสัมพันธ์ไมตรีกับนานาชาติอารยประเทศและการกิจสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ เพื่อพัฒนารากฐานประเทศไทยและความเป็นอยู่ของราษฎร ในช่วงหลังสงครามโลก ครั้งที่ ๒ ซึ่งถือเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อสำคัญทางประวัติศาสตร์การเมืองโลกและประเทศไทย

* บทความนี้เรียบเรียงเนื้อหาจากงานชำระข้อมูลหนังสือบ้าน โดย สรรพร ชัยสวัสดิ์ ซึ่งได้สัมภาษณ์ข้อมูลบางส่วนมาจาก ประดาป พิบูลสงคราม

กลุ่มภาพยนตร์ครอบครัว จอมพล ป. พิบูลสงคราม ที่ถ่ายระหว่าง พ.ศ. ๒๕๐๐-๒๕๐๗ ที่ญี่ปุ่น อเมริกา อินเดีย

ในกลุ่มนี้จะรวบรวมภาพยนตร์ที่บันทึกภาพชีวิตความเป็นอยู่ กิจกรรม และการเดินทางท่องเที่ยวของจอมพล ป. กับท่านผู้หญิงละเอียด และครอบครัวในยามที่พ้นจากอำนาจกลายเป็นบุคคลธรรมดา หลังจากลี้ภัยการเมืองไปอยู่ที่ประเทศญี่ปุ่นเมื่อปลายปี ๒๕๐๐ ซึ่งทำให้ได้เห็นบุคลิกภาพ อีกด้านหนึ่งของจอมพล ป. และท่านผู้หญิง ทั้งการแต่งกาย การวางตัว การใช้ชีวิตที่ดูเป็นธรรมชาติ เป็นธรรมดา เรียบง่าย ต่างจากภาพที่เราเห็น ท่านทั้งสองในภาพยนตร์กลุ่มแรกอย่างชัดเจน

ประดาปสันนิษฐานว่าภาพยนตร์บางม้วนผู้ถ่ายอาจเป็นทัศน์ย (ไม่ทราบนามสกุล) คนไทยที่คอยดูแลไปมาหาสู่กับครอบครัวจอมพล ป. ระหว่างพำนักอยู่ที่ซานฟรานซิสโก และบางม้วนอาจเป็น พล.ร.ท. ประสงค์ พิบูลสงคราม เป็นผู้ถ่ายให้

ภาพยนตร์ในกลุ่มนี้ที่น่าสนใจไม่ว่าจะเป็นภาพยนตร์บันทึกภาพชีวิต จอมพล ป. ที่พำนักอยู่ที่ญี่ปุ่น ทั้งบรรยากาศบ้าน เดินทางไปเที่ยวตาม เมืองโตเกียวและนารา การเดินทางไปเยี่ยมพัชรกุลกับนิตย พิบูลสงคราม ที่สหรัฐอเมริกา ทำให้เห็นบรรยากาศบ้านเมืองของสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ ยังมีภาพยนตร์บันทึกจอมพล ป. กับรถยนต์ฟอร์ด รุ่นอินเนอร์เบิร์ด สีเขียว (จอมพล ป. ใช้แต่รถยนต์สีเขียว รวมถึงของใช้อื่น ๆ จนกลายเป็นสีประจำตัว เพราะเกิดวันพุธ) ซึ่งเป็นรถที่ใช้เมื่ออยู่ที่โตเกียว และเมืองซากามิฮาระ โยโกฮามา ญี่ปุ่น (ปัจจุบันรถคันนี้นียกมาไว้ที่ศูนย์การทหารปืนใหญ่ค่ายภูมิพล (ค่ายพหลโยธินเดิม)) และภาพยนตร์บันทึกเหตุการณ์เมื่อจอมพล ป. บวช ที่ประเทศอินเดีย ซึ่งจะเห็นท่านถือไม้เท้าเดินดูสังฆนิยสถานแต่ละแห่ง มีครอบครัวและผู้ติดตามไปด้วย ถ่ายรูปกับสถานที่ต่าง ๆ เห็นสภาพ บ้านเมืองอินเดียนิดหน่อย ไปจนถึงขั้นตอนปลงผม เข้าไปทำพิธีอุปสมบท ในโบสถ์ที่วัดไทยพุทธคยา ซึ่งจอมพล ป. เป็นผู้ริเริ่มให้สร้างขึ้น ได้ฉายา ทางพระว่า “พิบูลสังคาโม”



บรรยายภาพ

บนซ้าย: งานวันเกิดท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม ๒๕ ตุลาคม ๒๕๐๔

บนขวา: ขณะเข้าร่วมงานประลองยูทอที่บางแสน พฤศจิกายน ๒๕๐๗

ล่างซ้าย: จอมพล ป. รับฟังและสนทนากับประชาชนที่รวมตัวมาเข้าพบร่วมกับคณะรัฐมนตรี (๒๕๐๗-๒๕๐๐)

ล่างขวา: นิตย-ประดาป-ศักดิ์บูล-ทัศน์ย บวชให้จอมพล ป. วัดพระศรีมหาธาตุ ๒๕๐๗



อุปสมบท ณ วัดไทยพุทธคยา ๓ สิงหาคม ๒๕๐๓

กลุ่มภาพยนตร์ครอบครัว ถ่ายโดย พล.ร.ท. ประสงค์ และเรือยศ พิบูลสงคราม

เป็นกลุ่มภาพยนตร์ครอบครัวของ พล.ร.ท. ประสงค์ และเรือยศ พิบูลสงคราม โดยตรง ภาพยนตร์ส่วนใหญ่ในกลุ่มนี้ พล.ร.ท. ประสงค์เป็นผู้ถ่าย และเรื่องราวส่วนใหญ่ที่ถ่ายก็เป็นเรื่องลูก ๆ และครอบครัว มีส่วนที่ถ่ายที่หน่วยนาวิกโยธิน อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี บ้าง และอีกม้วนหนึ่งถ่ายขณะไปดูงานด้านการทหารที่ฟลอริดา สหรัฐอเมริกา โดยภาพยนตร์ม้วนที่เก่าที่สุดในกลุ่มนี้ถูกถ่ายที่เมืองวอชิงตัน ดี.ซี. สหรัฐอเมริกา ขณะที่ พล.ร.ท. ประสงค์ย้ายไปรับราชการเป็นเลขาทูต ในช่วง พ.ศ. ๒๕๑๒-๒๕๑๖ ประดาปจึงเกิดและเติบโตใช้ชีวิตช่วงแรกของวัยที่นั่น และมีภาพยนตร์ ๒ ม้วนที่บันทึกชื่อเป็นชื่อเล่น “ปุก ปุย แป้ม” นั่นคือชื่อลูก ๆ ของ พล.ร.ท. ประสงค์ คือ เรืองวลี (ปุก) บุตรีคนโต, ประดาป (ปุย) และทศพร (แป้ม) คณะครูจากอายุของพี่น้องและตัวเองในภาพยนตร์ ประดาปสันนิษฐานว่าน่าจะถ่ายประมาณ ปี ๒๕๑๕-๒๕๑๖ ก่อนที่ครอบครัวจะย้ายกลับมาเมืองไทย

นอกจากนี้ยังมีภาพยนตร์ที่ถ่ายหลังจาก พล.ร.ท. ประสงค์และครอบครัวย้ายจากวอชิงตัน ดี.ซี. กลับมารับราชการที่เมืองไทย ซึ่งคาดว่าน่าจะถ่ายในปี ๒๕๑๗-๒๕๑๘ เพราะเห็นบรรพบุรุษ (เกิด พ.ศ. ๒๔๙๗) น้องชายคนเล็กของประดาป และเป็นลูกชายคนสุดท้องของเรือยศ ในช่วงวัยทารก และพี่ ๆ เริ่มโตไปโรงเรียน รวมทั้งภาพยนตร์ที่บันทึกภาพครอบครัวไปเที่ยวต่างจังหวัด เทียนน้ำตก(อาจจะ)แก่งกระจาน ทะเลที่หัวหิน

และภาพยนตร์ม้วนสุดท้ายซึ่งสำคัญมากของกลุ่มนี้ คือภาพยนตร์บันทึกงานบวชอุทิศส่วนกุศลให้แก่จอมพล ป. โดยนาครทั้งสี่ที่บวชพร้อมกันในโบสถ์วัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร บางเขน คือ นิตย พิบูลสงคราม ลูกชายคนสุดท้อง บวชพระ ประดาปและศักดิ์บูล พิบูลสงคราม หลานปู่ของจอมพล ป. บวชเณร และทัศน์ย คนไทยที่อยู่กับจอมพล ป. ในช่วงที่อยู่ที่ญี่ปุ่น บวชพระ ทุกคนที่มาร่วมงานบวชยังแต่งกายไว้ทุกข์ให้จอมพล ป. โดยมีจอมพล ถนอม กิตติขจร มาร่วมงานด้วย

ครอบครัวพิบูลสงครามผูกพันกับวัดพระศรีมหาธาตุมาก เนื่องจากเป็นวัดที่จอมพล ป. ดำริให้สร้างขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๘๓ ให้เป็นวัดที่พระสงฆ์ มหานิกายและธรรมยุติกนิกายอยู่ร่วมกัน อัฐิของจอมพล ป. และสมาชิกในครอบครัวพิบูลสงครามก็บรรจุในเจดีย์ที่วัดนี้ เมื่อลูกและหลานชายจะบวชเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้จอมพล ป. จึงบวชที่วัดพระศรีมหาธาตุ และภาพยนตร์ม้วนนี้ก็น่าจะเป็นบทสรุปที่แท้จริงของชีวิตจอมพล ป. พิบูลสงครามด้วยว่าในที่สุดแล้วท่านก็ได้กลับมาอยู่ที่บ้านเกิด มาพำนักอย่างถาวรที่วัดซึ่งท่านเป็นผู้ดำริสร้างขึ้นนั่นเอง

กลุ่มภาพยนตร์ครอบครัว ถ่ายโดย ประดาป พิบูลสงคราม

ประดาปได้บันทึกช่วงเวลาส่วนตัวของครอบครัวทำให้เห็น “ครอบครัวพิบูลสงคราม” ที่ไม่ใช่ในฐานะของครอบครัวผู้นำประเทศ แต่เป็นครอบครัวขยายแบบคนไทยทั่วไป แวดล้อมและอบอุ่นไปด้วยสมาชิกในครอบครัวหลายรุ่น ภาพที่น่าสนใจคือ บันทึกภาพงานวันเกิดครอบครัวอายุ ๕๖ ปีของ พล.ร.ท. ประสงค์ ณ บ้านชิดลม ที่เห็นพี่ ๆ น้อง ๆ หลาน ๆ นั่งคุยเล่นและกินข้าวกันในบ้านอย่างเรียบง่ายร่วมกับท่านผู้หญิงละเอียด ผู้เป็นมารดา และภาพบรรยากาศงานเลี้ยงวันเกิดของท่านผู้หญิงละเอียด (ไม่ทราบปีแต่น่าจะอยู่ในช่วง ๒๕๒๐-๒๕๒๔) ณ บ้านชิดลม ซึ่งแวดล้อมไปด้วยครอบครัวลูกหลานและมิตรสหายทั้งรุ่นราวคราวเดียวกันและรุ่นหลังหลายคน มีการแสดง รำอวยพร มีพิธีแจกทุนนักศึกษาและนักเรียน นายร้อยด้วย ซึ่งถึงแม้จะเป็นงานเลี้ยงที่มีรายการพิธีต่าง ๆ หลากอย่าง และมีคนมาร่วมงานมากพอสมควร แต่บรรยากาศเป็นไปอย่างเรียบง่าย ผิดจากภาพยนตร์ที่บันทึกงานวันเกิดท่านผู้หญิงละเอียดในปี ๒๔๙๔ และวันเกิดจอมพล ป. เมื่อปี ๒๔๙๖ ในสถานที่เดียวกัน คือบ้านชิดลม แต่ภาพงานวันเกิดของจอมพล ป. และท่านผู้หญิงในครั้งยังเรื่องอำนาจ เป็นการเปิดบ้านต้อนรับข้าราชการและคนในรัฐบาลที่มาอวยพรวันเกิดอย่างเป็นทางการ มีการจัดเลี้ยงรับรองแขกเหรื่ออย่างเต็มที่ มีการแสดงระบำรำฟ้อนให้ดูอย่างเต็มอ้อม สมศักดิ์ศรีและฐานะของผู้นำประเทศ

อีกส่วนที่น่าสนใจในภาพยนตร์ม้วนนี้ คือภาพท่านผู้หญิงละเอียดในวัยชรา นั่งร้องเพลงอยู่หน้าบ้านในซอยเกตุนฤดี ซึ่งเนื้อเพลงที่ร้องเป็นโคลงกลอนที่ท่านแต่งขึ้นเอง โดยใช้ทำนองเพลงจากละครร้องของพรานบุรพ นับเป็นความสามารถพิเศษที่น่าทึ่งของท่านผู้หญิงละเอียด ที่หลายคนอาจไม่เคยทราบว่าเพลงร่ำวงมาตรฐานหลาย ๆ เพลง ได้แก่ ดวงจันทร์วันเพ็ญ ดอกไม้ของชาติ หญิงไทยใจงาม ดวงจันทร์ขวัญฟ้า ยอดชายใจหาญ และบุษานักรบ ผู้แต่งเนื้อร้องทั้ง ๖ เพลงนี้ คือท่านผู้หญิงละเอียดนั่นเอง

ถัดจากภาพบันทึกเรื่องราวของคุณพ่อและคุณย่า เนื้อหานับจากนี้ประดาปถ่ายครอบครัวเล็ก ๆ ของตัวเอง ตั้งแต่ ปิ่นยศ พิบูลสงคราม ลูกชายคนโตยังเป็นทารก เห็นพัฒนาการเป็นช่วง ๆ ตั้งแต่แม่ (มาริชา พิบูลสงคราม) ป้อนข้าวตุนให้ลองกิน เริ่มหัดคลาน นั่งเล่นในบ้าน จนมีน้องชาย ทศพล พิบูลสงคราม ที่นอนอยู่ในเปลโยก จัดงานวันเกิด พี่น้องเล่นกัน และเล่นกับเพื่อนอยู่ที่สนามหน้าบ้าน มีภาพท่านผู้หญิงละเอียดล้อเล่นกับเหลน มาริชา อุ้มลูกรับแดดที่ระเบียงห้องพักในกรุงไคโร ประเทศอียิปต์ (ขณะไปเป็นทูตอยู่ที่นั่น) ครอบครัวไปเที่ยวชายทะเล ฯลฯ

เมื่อได้ดูภาพยนตร์ที่มีภาพอดีตภรรยาผู้จากไปกับลูก ๆ ในวัยเตาะแตะที่ตัวเองเป็นคนถ่ายอีกครั้ง ประดาปก็เหมือนพ่อทุกคนที่ยึดน้อยยิ้มใหญ่ไปกับความน่ารัก น่าเอ็นดู ความไร้เดียงสาของลูก ๆ ได้อย่างเพลิดเพลิน เล่าเหตุการณ์ที่ไม่ได้เห็นในภาพยนตร์ประกอบไปอย่างมีความสุข และในที่สุดก็พูดออกมาเบา ๆ เหมือนเพียงต้องการให้แค่ตัวเองได้ยินว่า “ผ่านมา ๔๐ กว่าปีแล้วนะ ผ่านอะไรมาเยอะมาก ทั้งทุกข์และสุข”

กลุ่มภาพยนตร์ครอบครัวของมาริชา พิบูลสงคราม

ภาพยนตร์กลุ่มนี้เป็นของครอบครัวมาริชา ภรรยาของประดาป ภาพยนตร์เหล่านี้ประดาปไม่ทราบรายละเอียดแน่ชัดเรื่องบุคคล เหตุการณ์ และสถานที่ในภาพยนตร์ เนื่องจากมาริชาถึงแก่กรรมไปนานแล้ว จึงไม่สามารถให้ข้อมูลแทนได้ และภาพยนตร์ส่วนใหญ่น่าจะถ่ายที่กรุงเทพมหานคร ประเทศมาเลเซีย ซึ่งเป็นบ้านเดิมของครอบครัวมาริชาที่เป็นชาวจีนมาเลย์

ประดาป ให้ข้อมูลคร่าว ๆ เกี่ยวกับครอบครัว นาย Huang และนาง Gladys คุณพ่อคุณแม่ของมาริชา ว่าเป็นนักธุรกิจมีฐานะชาวมาเลเซีย นับถือศาสนาคริสต์มีลูกสาว ๓ คน คือ Olivia, Susan (มาริชา) และ Frances นาง Gladys เป็นคนสำคัญในวงการไฟบริดจ์ระดับนานาชาติ ภายหลังย้ายมาอยู่ในประเทศไทย ส่วนนาย Huang มีความสนใจกอล์ฟและการล่องเรือ ภาพยนตร์หลายม้วนในกลุ่มนี้จึงมีภาพการเล่นไฟบริดจ์ ตีกอล์ฟ และการล่องเรือให้เห็นอยู่ไม่น้อย นอกเหนือจากภาพการท่องเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ ของเมืองไทย ชีวิตในบ้านพักที่มาเลเซีย และภาพกิจกรรมของเด็ก ๆ ในโรงเรียนและในโบสถ์ ภาพยนตร์เหล่านี้มีบันทึกช่วงเวลาถ่ายทำไว้บางม้วน ทำให้ทราบว่าภาพยนตร์อยู่ในช่วง พ.ศ. ๒๕๐๐-๒๕๐๙

ग्रุหน้่งบ้านพิบูลสงครามนี้ นอกจากจะมีความสำคัญเนื่องจากมีภาพบุคคลสำคัญและเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์การเมืองไทยสมัยอดีตอยู่มากมาย แต่ในฐานะของความเป็นภาพยนตร์ครอบครัว กรุนี้มี ความหมายยิ่งกว่านั้น คือเราได้เห็นความรักจากพ่อสู่ลูก รุ่นต่อรุ่น ต่อเนื่องกันไปเป็นลูกโซ่ จากฟิล์มภาพยนตร์ที่ พล.ร.ท. ประสงค์ถ่ายประดาปและพี่น้องตอนเล็ก ๆ มาจนถึงวันที่ประดาปกลายเป็นพ่อ และถ่ายภาพยนตร์ลูกชายทั้งสองของตัวเอง หรือเมื่อย้อนกลับขึ้นไปก็ให้เห็นภาพจอมพล ป. ในอีกด้านหนึ่งที่ไม่ใช่ภาพจำในฐานะผู้นำประเทศซึ่งคนไทยคุ้นเคย แต่เป็นฐานะของพ่อ ซึ่งใช้ชีวิตบนปลายอย่างเรียบง่ายกับภริยาและลูก ๆ ที่อยู่เคียงข้างในวันไม่มีบทบาททางการเมืองใด ๆ ได้เห็นสิ่งที่เรียกว่า “สูงสุดสู่สามัญ” ของชีวิตคนในครอบครัวพิบูลสงคราม และภาพยนตร์กรูนี้ได้ทำหน้าที่ร้อยเรียงเพื่อเล่าเรื่องการเดินทางในหลาย ๆ ช่วงของหลายชีวิตในครอบครัวนี้ ซึ่งสะท้อนสัจธรรมทั้งสุขและทุกข์ได้อย่างชัดเจน ■



บรรยายภาพ

ซ้าย: ท่านผู้หญิงละเอียดหยอกล้อกับหลานชาย ปิ่นยศ พิบูลสงคราม

ขวา: หนึ่งบ้านของ มาริชา พิบูลสงคราม บันทึกภาพการเล่นไฟบริดจ์และล่องเรือ

ความทรงจำจาก รพีพร ถึง ชาลี อินทรวิจิตร และ สุรสิทธิ์ สัตยวงศ์

พุทธพงษ์ เจียมรัตติัญญู

ปี ๒๕๖๖ เป็นวาระครบรอบ ๑๐๐ ปี ชาตกาลของบุรุษ ๓ ท่าน ผู้ต่างเป็นศิลปินคนสำคัญของโลกบันเทิงไทย และมีเรื่องราวชีวิตที่พาดผ่านเชื่อมโยงกันหลายประการ ทั้งลืมหูลืมตาโลกขึ้นมาไล่เลี่ยกันในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๖ และก้าวเข้ามาผจญภัยบนเส้นทางมายาตั้งแต่ยุคครึ่งเรื่องของละครเวทีไทยสืบเนื่องไปจนถึงวงการภาพยนตร์ในช่วงเวลาใกล้เคียงกัน รวมถึงเคยมีประสบการณ์มากมายร่วมกันและมิตรภาพที่ผูกพันแน่นแฟ้น

คนแรกคือ **สุรสิทธิ์ สัตยวงศ์** (๒๓ กรกฎาคม ๒๔๖๖ - ๙ กันยายน ๒๕๖๖) พระเอกละครเวทีแถวหน้าผู้โด่งดังจากเรื่อง “พันท้ายนรสิงห์” ของคณะศิวารมณ์ เมื่อราว พ.ศ. ๒๔๘๘ ที่เขารับบทนำและร้องเพลงเอก “น้ำตาแสงใต้” ก่อนจะเข้ามาเขย่าวงการหนังไทยจากบทพระเอกในภาพยนตร์ระดับตำนานเรื่อง *สุภาพบุรุษเสือไทย* (๒๔๙๖) ที่ปลุกให้วงการหนังไทยฟื้นคืนจากการหลับใหลอันยาวนานในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒ สุรสิทธิ์มีผลงานแสดงเรื่อยมาจนถึงทศวรรษ ๒๕๒๐ รวมแล้วมากกว่า ๑๐๐ เรื่อง

คนที่สอง **ชาลี อินทรวิจิตร** (๖ กรกฎาคม ๒๔๖๖ - ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔) ผู้ที่ก่อนจะมาเป็นนักประพันธ์เพลงชั้นครู เคยเป็นนักแสดงละครเวทีเริ่มต้นกับคณะศิวารมณ์จากการชักชวนของสุรสิทธิ์และเข้ามาเป็นดาราภาพยนตร์เรื่องแรก *ชายสะไบ* ในปี ๒๔๙๓ ร่วมกับสุรสิทธิ์ที่กำลังโด่งดัง ชาลีเองเคยรับบทเป็นพระเอกหนังบางเรื่องในช่วงก่อน พ.ศ. ๒๕๐๐ และแสดงภาพยนตร์เรื่อยมาอีกหลายทศวรรษ นอกจากนี้เขายังโดดเด่นในฐานะผู้สร้างผู้กำกับภาพยนตร์ที่มีผลงานจำนวนมาก ตั้งแต่ก่อนทศวรรษ ๒๕๑๐ ไปจนถึง ๒๕๓๐ อันเป็นส่วนให้ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติด้านกำกับภาพยนตร์ควบคู่ไปกับด้านประพันธ์เพลง

คนสุดท้าย **สุวัฒน์ วรดิลก** (๑๔ กรกฎาคม ๒๔๖๖ - ๑๕ เมษายน ๒๕๕๐) นักเขียนผู้ยิ่งใหญ่ จากผลงานสำคัญมากมายโดยเฉพาะในนามปากกา “รพีพร” สุวัฒน์มีบทบาทอย่างมากในการขับเคลื่อนวงการละครเวทีไทยในช่วง พ.ศ. ๒๔๙๑-๒๔๙๔ ทั้งในฐานะนักเขียนบทมือทองและตั้งคณะละครเองชื่อ “ชุมนุมศิลปิน” เมื่อละครเวทีร้างความนิยมไปราว ๒๔๙๕ งานประพันธ์ของสุวัฒน์หลายเรื่องยังได้รับการนำมาสร้างเป็นภาพยนตร์ โดยบางเรื่องเขารับหน้าที่เขียนบทเอง นอกจากนี้เขายังเคยร่วมกำกับเรื่อง *ลูกทาส* (๒๕๒๒) ที่สร้างจากนิยายเรื่องสำคัญของตน รวมทั้งร่วมกำกับและเป็นผู้สร้างเรื่อง *อุยฉวย* ออกฉายในปี ๒๕๒๓

สุรสิทธิ์ สัตยวงศ์ กับ ชาลี อินทรวิจิตร นั้นเป็นเพื่อนรักกันมาตั้งแต่เคยร่วมวงดนตรีของ ล้วน ควันธรรม ครูเพลงผู้ประสาทวิชาเพลงให้แก่ทั้งคู่ ก่อนที่สุรสิทธิ์จะชักชวนชาลีเข้าสู่โลกการแสดง และเป็นคู่หูที่เล่นละครเวทีไปจนถึงภาพยนตร์ในยุคแรกร่วมกันอยู่หลายเรื่อง

ในขณะที่ สุวัฒน์ วรดิลก ก็เคยเขียนถึงความหลังที่มีต่อทั้งสองคนไว้ในข้อเขียนชุด “ความทรงจำในโลกดารา” ซึ่งเป็นบทความบอกเล่าเรื่องราวยุคละครเวที ด้วยนามปากกา “รพีพร” ตีพิมพ์เป็นตอน ๆ ในนิตยสาร *โลกดารา* ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๒-๒๕๒๔ โดยมีบทที่ชื่อว่า “สุรสิทธิ์ สัตยวงศ์ พระเอกยอดนิยม-ผู้มีอารมณ์ไอน้ำ” ซึ่งยาวถึงสามตอน และบท “ชาลี (สง่า) อินทรวิจิตร ผู้มีหัวใจที่สูมเอาไว้แต่ความซื่อและเมตตา” ทั้งหมดนี้ลงติดต่อกันในฉบับที่ ๒๓๕-๒๓๘ ระหว่างเดือนมกราคม-มีนาคม ๒๕๒๓ ซึ่งได้เปิดเผยให้เห็นถึงมิตรภาพของสามสหายและน้ำใจสุภาพบุรุษ รวมถึงบรรยากาศแห่งวงการบันเทิงไทย ณ ขณะนั้นไว้อย่างน่าสนใจ

สุวัฒน์เล่าถึงความผูกพันระหว่างเขากับ ชาลี อินทรวิจิตร ว่าเป็นเพื่อนละแวกเดียวกัน เมื่อครั้งต่างอาศัยอยู่แถวริมคลองวัดมกุฏกษัตริยาราม และเข้ามาสานิเทศน์สนมกันสมัยเรียนอยู่ ม.๕ (เทียบเท่า ม.๓ ในปัจจุบัน) แม้จะอยู่กันคนละโรงเรียน เพื่อนกลุ่มนี้มีกันราว ๕-๖ คน มักรวมตัวเตะฟุตบอลหรือตะกร้อที่ลานหน้าวัดมกุฏฯ ไม่ก็ลงเล่นน้ำในคลองผดุงกรุงเกษม ทุกเย็นไปจนพลบค่ำ และไม่ว่าใครจะชอบการชกต่อย จีบสาว หรือเกรงิ๊งราวซักดาบอย่างไรแต่ชาลีนั่นเขาแต่ทุ่มเทอยู่กับการร้องเพลง และตั้งมั่นว่าวันหนึ่งจะเป็นนักร้องให้ได้ ก่อนที่ปี ๒๔๘๒ พวกเขาจะต้องพลัดพราก เมื่อทางราชการตัดถนนบริเวณนั้น บ้านแต่ละหลังจึงถูกรื้ออพยพไปคนละทิศละทาง

สิบปีผ่านไป พ.ศ. ๒๔๙๒ สุวัฒน์ซึ่งในขณะนั้นเพิ่งเริ่มเขียนบทละครให้แก่คณะศิวารมณ์ ได้บังเอิญมาเจอชาลีที่กำลังเตรียมขึ้นแสดงละครเวทีที่นาครเกษม ขณะนั้นชาลีได้ย้ายออกจากคณะศิวารมณ์ตามคู่หูสุรสิทธิ์ มาอยู่กับคณะละครของ ประสาน ดันสกุล ที่แสดงประจำอยู่ที่นั่น นอกจาก

เป็นนักแสดง ชาลียังรับหน้าที่แต่งเพลงประกอบละครเรื่องนี้ โดยใช้
นามปากกาว่า “รพี พรธาดา”

เมื่อโลกมาพาพิศพาให้เพื่อนรักในวัยเด็กได้มาพบกันอีกครั้ง สุวัฒน์
จึงออกปากชวนชาลีสลับมาแสดงกับศิวารมณณ์ รวมทั้งสุรสิทธิ์ที่ถูกทางคณะ
ทาบทามกลับมาด้วย แต่ชาลียุติได้ไม่นานก็จากไปแสดงดนตรีเร่กับ ครูล้วน
ควันธรรม อยู่พักใหญ่ ช่วงเวลานี้เองที่ทำให้สุวัฒน์ได้สนิทสนมกับสุรสิทธิ์
และต่อมาเมื่อสุวัฒน์ก้าวออกมาตั้งคณะละคร ชุมนุมศิลปิน ราวปี ๒๔๙๓

เขาจึงชวนให้สุรสิทธิ์มาเป็นพระเอกของคณะ ซึ่งจะแสดงประจำที่เฉลิมนคร
แม้จะถูกดักเตือนแถมหัวเราะเยาะจากเพื่อนร่วมวงการคนอื่นว่า
สุรสิทธิ์นั้นเป็น “ม้าเกร” ที่มีอารมณ์บอบบางเหมือนลวดดอกไม้ไหว เมื่อ
เกิดความไม่พอใจก็มักจะทิ้งงานไปกลางคัน แต่กับคณะของสุวัฒน์ ม้าพยศ
อย่างสุรสิทธิ์ไม่เคยเกร เพราะเชื่อมั่นในฝีมือเขียนบท และรักในวิธี
การทำงานอย่างมิตร ทั้งยังเรียกผู้ชมให้เข้ามาอย่างอุ้นหนาผาดคั่ง

อย่างไรก็ตาม กลางปี ๒๔๙๔ ภายหลังเกิดกรณีกบฏแมนฮัตตัน
ซึ่งจบลงด้วยความพ่ายแพ้ของทหารเรือ สุรสิทธิ์ผู้เคยเป็นนักร้องกองทัพอากาศ
มาก่อน ได้เสนอให้สุวัฒน์จัดละครแสดงความเห็นใจทหารเรือขึ้น ชื่อเรื่อง
“เจ็ดคาบสมุทร” ผลก็คือ พวกเขาโดนคำสั่งจากทางตำรวจให้ส่งบทมาตรวจ
และขอให้ตัดบทที่พระเอกซึ่งเป็นอดีตทหารเรือกระชากหมวกจากตัวละคร
ทหารบกทั้ง แต่ละครเรื่องนี้ยังได้รับความนิยมมาก จนมีสวนให้พวกเขา
ได้ย้ายไปแสดงประจำที่โรงเอกอย่างศาลาเฉลิมไทย ประเดิมด้วยเรื่อง
“ฝ่ามรสุม” ที่ยังคงเขียนบททหารเรือเช่นเดิม ละครเริ่มแสดงในเดือนพฤศจิกายน
เมื่อถึงต้นเดือนธันวาคม สุวัฒน์และคณะก็ถูกตำรวจเรียกไปสอบปากคำและ
สั่งแก้บทไม่ให้พระเอกเป็นทหารเรือ คราวนี้ สุรสิทธิ์ประกาศกร้าวกลาง
โรงพักว่า ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงบท เขาจะเลิกแสดง แต่สุดท้ายเพื่อ
ประคับประคองให้คณะและโรงละครเดินหน้าต่อไปได้ สุวัฒน์จึงจำใจยอม
เปลี่ยนบท นั้นส่งผลให้ต้องเปลี่ยนพระเอก และผู้ชมที่เคยแน่นซัดก็ลดน้อย
ลงทันตา

หลังเหตุการณ์ดังกล่าว สุรสิทธิ์ได้หันหน้าเข้าสู่วงการภาพยนตร์
เต็มตัว ในขณะที่สุวัฒน์ซึ่งหนายักับวงการละครได้กลับไปเขียนนิยายอย่าง
จริงจัง แม้หลังจากนั้นจะได้ร่วมงานละครเวทีอีกบ้าง แต่ไม่ประสบผลสำเร็จ
กระทั่งปี ๒๔๙๗ สุรสิทธิ์ก็คิดสร้างภาพยนตร์ *สายโลหิต* จากบทละครเรื่องแรก
ของชุมนุมศิลปิน เขาได้ชวนสุวัฒน์ลองเรือไปดูสถานที่ถ่ายที่บ้านเกิดจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา แต่กลับเกิดอุบัติเหตุเรือล่มต่อหน้าแฟน ๆ ที่กำลังโบกมือ
ทักทายพระเอกจาก *สุภาพบุรุษเสือไทย* และก็เป็นเสือไทย-สุรสิทธิ์นั่นเอง
ที่ช่วยให้สุวัฒน์รอดตายมาได้



ชาลี กับ สุรสิทธิ์ ในกองถ่ายเรื่อง *หงษ์หยก* (๒๔๙๙) ที่ฮ่องกง

ปลายปี ๒๕๐๑ สุวัฒน์ประสบอุบัติเหตุชีวิตครั้งใหญ่ เมื่อถูกรัฐบาล
จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ จับขังคุกในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพและ
มีการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ ปีถัดมา ชาลี อินทวิจิตร ซึ่งขณะนั้นกำลัง
ตั้งคณะละครโทรทัศน์ชื่อ “อาศรมศิลปิน” แสดงทางช่อง ๗ ได้มาเยี่ยมและ
ขอให้สุวัฒน์เขียนบทละครคืนเดียวจบ ให้คณะนำไปแสดงเดือนละครครั้ง
โดยใช้นามแฝงและลักลอบส่งออกมาจากเรือนจำ สุวัฒน์ได้ขอให้สุรสิทธิ์
มาเป็นพระเอก และเริ่มต้นเขียนเรื่องให้เข้ากับบุคลิกของสุรสิทธิ์ที่แสดงอย่าง
สุดฝีมืออยู่หลายเรื่อง

ต้นปี ๒๕๐๕ สุวัฒน์ได้รับการปล่อยตัวจากเรือนจำ โดยมีชาลี
เป็นหนึ่งในคนแรก ๆ ที่มาต้อนรับอิสรภาพของเพื่อนรัก และเมื่อสุวัฒน์
อยากกลับไปเขียนนวนิยาย แต่ทุกสำนักพิมพ์ปฏิเสธให้เขาใช้ชื่อจริง เขาจึง
ไปขออนามปากกา “รพี พรธาดา” ที่ชาลีเคยใช้แต่งเพลงละครเวที มาเป็น
นามปากกา “รพีพร” ซึ่งเริ่มใช้ในนวนิยายเรื่องแรกคือ “ภูตพิศวาส” และ
บทละครวิทยุเรื่องแรก “ม่านน้ำตา” ที่สร้างจากชีวิตของ ครินทิพย์ ศิริวรรณ
คู่รักของชาลีในขณะนั้น ในปีเดียวกันนั้นเอง สุวัฒน์ได้ท่องเที่ยวสุดท้ายของ
นวนิยาย “สงครามชีวิต” โดยศรีบูรพาให้ชาลีฟัง และเสนอให้นำมาแต่งเพลง
ชาลีฟังแล้วประทับใจมากจนนำไปแต่งเป็นเพลง “อาลัยรัก” ซึ่งสร้างชื่อ
ให้เขาอย่างมาก นอกจากนี้ชาลียังเคยแต่งเพลงจากสำนวนเขียนของสุวัฒน์
ที่เขาชอบใจอีก เช่น ถ้าฉันจะรัก, ทะเลไม่เคยหลับ

ทางด้าน สุรสิทธิ์ สัตยวงศ์ เมื่อสุวัฒน์ออกจากเรือนจำมานั้น สถานะ
ของเขายังไม่ได้เป็นพระเอกอีกต่อไปแล้ว แต่สุวัฒน์ยังคงเขียนบทละครโทรทัศน์
และเสนอให้สุรสิทธิ์แสดงอีก เช่น ขุนศึกมหาสาร ราวปี ๒๕๐๖ และเมื่อ
สุวัฒน์หันมาสร้างภาพยนตร์เองเรื่อง *ดูดยาย* ในปี ๒๕๒๓ ทั้งขาดการติดต่อ
ไปนานกับสุรสิทธิ์ที่ขณะนั้นไม่ได้รับงานแสดงเป็นหลักแล้ว แต่เขายังไป
ทาบทามสุรสิทธิ์มารับบทเด่นในเรื่อง เพราะไม่เห็นว่าจะมีใครเหมาะสมเท่า
และนั่นก็นับเป็นผลงานเรื่องท้าย ๆ ในชีวิตของอดีตนักแสดงผู้เคยเกรียงไกร

ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๖ หอภาพยนตร์จะนำผลงานภาพยนตร์
ที่เกี่ยวข้องกับมิตรรักศิลปินทั้งสามท่านนี้มาจัดฉายให้ชมในโปรแกรม
“หนึ่งศตวรรษ สามศิลปิน จากเวทีละครถึงโลกหนังไทย” และในวันอังคารที่
๒๘ พฤศจิกายน กองทุนศรีบูรพาฯยังได้ร่วมกับหอภาพยนตร์จัดกิจกรรม
“๑๐๐ ปี ขาดกาล สุวัฒน์ วรดิลก รพีพร” โดยมีการอ่านบทกวีรำลึก และ
สนทนากับ นันทวัน เมฆใหญ่, ชัยพร แสงกระจ่าง, จริญญา ปรปักษ์ประลัย
และ จิรวุฒิ กาญจนะผลิน รวมทั้งฉายภาพยนตร์เรื่อง *สวรรค์มืด* (๒๕๐๑)
ตั้งแต่เวลา ๑๓.๐๐ น. เป็นต้นไป ติดตามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ www.fapot.or.th ●



สุรสิทธิ์ กับรางวัลตุ๊กตาทอง
จาก *กตัญญูปกาสิต* (๒๕๐๑)



รพีพร กับ ชาลี และ สมาน กาญจนะผลิน
กับ สุเทพ วงศ์กำแหง ในงานวันเกิดรพีพร



เทศกาลภาพยนตร์วิทยาศาสตร์ เพื่อการเรียนรู้ ครั้งที่ ๑๙ (๒๑ พฤศจิกายน – ๑๐ ธันวาคม ๒๕๖๖)

วชิราภรณ์ ขาวทอง



ช่วงเวลาแห่งการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ผ่านภาพยนตร์ กับเทศกาลภาพยนตร์วิทยาศาสตร์เพื่อการเรียนรู้ ประเทศไทย ครั้งที่ ๑๙ จัดขึ้นโดยสถาบันเกอเธ่ ประเทศไทย, สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.), องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) โดยมีศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาทั่วประเทศไทย และหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) เป็นพื้นที่สำหรับการจัดฉายภาพยนตร์

ในปีที่ผ่านมา เทศกาลภาพยนตร์วิทยาศาสตร์ได้เน้นเนื้อหาการตระหนักรู้คุณค่าของธรรมชาติ ถือเป็นประเด็นที่ทุกประเทศทั่วโลกให้ความสนใจและควรเน้นอย่างต่อเนื่อง สถาบันเกอเธ่ จึงได้ร่วมเป็นพันธมิตรกับองค์กรสหประชาชาติในการรณรงค์เป้าหมายของโครงการทศวรรษแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการฟื้นฟูระบบนิเวศ (UN Ecosystem Restoration 2021-2030) และจัดเทศกาลฯ ในหัวข้อ **“การฟื้นฟูระบบนิเวศ Ecosystem Restoration”** ให้ทุกคนได้เห็นความสำคัญของการรักษาสิ่งแวดล้อม การฟื้นฟู การอนุรักษ์ และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า รวมถึงคุณค่าของสิ่งมีชีวิตทุกชนิดบนโลกนี้ นอกจากนี้ภาพยนตร์ที่ว่าด้วยเรื่องราวเกี่ยวกับการฟื้นฟูระบบนิเวศแล้วยังมีภาพยนตร์ในประเด็นวิทยาศาสตร์อื่นๆ ที่น่าสนใจอีกมากมาย รวบรวมภาพยนตร์ ๓๔ เรื่อง จาก ๑๖ ประเทศทั่วโลก

เทศกาลภาพยนตร์วิทยาศาสตร์เพื่อการเรียนรู้ ครั้งที่ ๑๙ ณ หอภาพยนตร์ จะจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน – ๑๐ ธันวาคม ๒๕๖๖ ให้กับคณะนักเรียนวันละ ๒ รอบ (เช้า-บ่าย) ทุกวันอังคาร-ศุกร์ และโปรแกรมรอบบุคคลทั่วไปตลอดเทศกาลฯ ●

สำหรับโรงเรียนที่สนใจชมภาพยนตร์ ติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมรายละเอียด หรือติดต่อจองรอบเข้าร่วมกิจกรรมได้ที่ ฝ่ายเผยแพร่ โทรศัพท์ ๐๒ ๔๘๒ ๒๐๑๓-๕ ต่อ ๑๓๐๘ หรือ ๐๘๖ ๓๘๖ ๓๓๑๓ อีเมล faschoolcinema@fapot.or.th

หนึ่งศตวรรษ สามศิลปิน จากเวทีละครถึงโลกหนังไทย

โปรแกรมภาพยนตร์เนื่องในวาระ ๑๐๐ ปีชาตกาลของศิลปินสำคัญ ๓ ท่าน สุรสิทธิ์ สัตยวงศ์, ชาลี อินทรวิจิตร และ สุวัฒน์ วรดิลก ซึ่งต่างเคยมีบทบาทมาร่วมกันมาตั้งแต่ยุคสมัยเฟื่องฟูของละครเวทีไทย สืบเนื่องมาจนถึงเข้าสู่การภาพยนตร์

สุรสิทธิ์ สัตยวงศ์

สุรสิทธิ์ สัตยวงศ์ เป็นนักแสดงที่โด่งดังมาจากละครเวที ก่อนจะกลายมาเป็นพระเอกหนังไทยคนสำคัญในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ ในโปรแกรมที่คัดสรรมานี้มีตั้งแต่ผลงานการแสดงในยุคแรก ๆ คือ *โตนงาช้าง* (๒๔๙๔) และ *โรงแรมนรก* (๒๕๐๐) ที่ต่างเชื่อมโยงไปกับบทบาทสร้างชื่อของเขาในเรื่อง *สุภาพบุรุษเสือไทย* (๒๔๙๖) ซึ่งปัจจุบันยังไม่พบภาพยนตร์ฉบับเต็ม นอกจากนี้ยังมีผลงานเด่นในยุคที่เขาก้าวลงจากการเป็นพระเอกทั้ง *จอมโจรมเหศวร* (๒๕๑๓) *ฟ้าคะนอง* (๒๕๑๓) และ *มันมากับความมืด* (๒๕๑๔) รวมทั้งยังมีภาพยนตร์ร่วมทุนสร้างไทย-ฮ่องกงเรื่องสำคัญ *กตัญญูปกาสิต* (๒๕๐๑) ที่เขากว่ารางวัลตุ๊กตาทองมาครองได้ ซึ่งจะจัดฉายฉบับพากย์จีนกลางที่บูรณะใหม่โดยหอภาพยนตร์ฮ่องกงเป็นส่วนหนึ่งของงาน Hong Kong Week



โรงแรมนรก Country Hotel E

(Thailand / 1957 / 139 min)

๒๕๐๐ / กำกับโดย รัตน์ เปสตันยี / สร้างโดย หนุมนภาพยนตร์ / นำแสดงโดย ชนะ ศรีอุบล, ศรีนทิพย์ ศิริวรรณ, ประจวบ ฤกษ์ยามดี, สุรสิทธิ์ สัตยวงศ์ / ความยาว ๑๓๙ นาที

เรื่องราวในโรงแรมสวรรค์ โรงแรมเล็ก ๆ ในชนบท วันหนึ่ง เรียมสาวแปลกหน้าได้เดินทางมาถึงที่นี่และดึงดูดใจจะขอเข้าพัก แม้ว่า ชนะ หนุมรูปงามจะเข้าใจว่ามีเพียงห้องเดียวอยู่ก่อนแล้ว เรื่องยิ่งวุ่นหนักเมื่อเหล่าเสือร้ายบุกเข้ามายึดโรงแรม เพื่อดักปล้นคนจากบริษัทที่จะหอบเงินหกแสนบาทมายังโรงแรมแห่งนี้

รอบฉาย: พุธที่ ๑ พฤศจิกายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Wed 1 Nov / 13.00
ศุกร์ที่ ๑๗ พฤศจิกายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Fri 17 Nov / 15.30



DCP



จอมโจรมเหศวร

๒๕๑๓ / กำกับโดย อนุมาศ บุนนาค / สร้างโดย พลสันท์ภาพยนตร์ / นำแสดงโดย มิตร ชัยบัญชา, เพชรา เขาวราชมรรค์, สุรสิทธิ์ สัตยวงศ์ / ความยาว ๑๔๓ นาที

ศวร เกร์ ต้องระหกระเหินหนีการตามล่าของ หมื่นชน ผู้ลอบสังหารผู้ใหญ่สุข พ่อของเขา แต่โชคชะตาพลิกผันให้เขาเข้าไปเป็นพรรคพวกของ เสือฝ่าย จอมโจรชื่อกระฉ่อน แม้ในตอนแรกจะเป็นเพียงลูกไล่ภายในชุมนุม แต่เหตุการณ์ต่าง ๆ ก็นำพาให้ศวรได้พิสูจน์ตนเองจนขึ้นเป็นมือขวาเสือฝ่ายและได้รับฉายาว่า เสือมเหศวร

รอบฉาย: พุธที่ ๑ พฤศจิกายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

พฤหัสบดีที่ ๒๓ พฤศจิกายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

โตนงาช้าง

๒๔๙๔ / กำกับโดย แท้ ประกาศวุฒิสาร, ประชุม จุลละภรณ์ / สร้างโดย กรุงเทพภาพยนตร์ / นำแสดงโดย สุรสิทธิ์ สัตยวงศ์, สอางค์ ทิพย์ทัศน์ / ความยาว ๑๐๗ นาที

ผลงานการร่วมกำกับและถ่ายภาพของ แท้ ประกาศวุฒิสาร โดยได้สองนักแสดงนำจากสุภาพบุรุษเสือไทย สุรสิทธิ์ สัตยวงศ์ และ สอางค์ ทิพย์ทัศน์ มารับบทร่วมกันอีกครั้งเล่าเรื่องราวการพิพาทระหว่างบริษัทเหมืองดีบุกไทยกับบริษัทยางไทยในการจับจองที่ดินที่อยู่ตรงกลาง จนกระทั่ง พระภักดี ประธานบริษัทเหมืองดีบุกไทย ได้ส่ง วนิช ลูกชายคนโตลงไปแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น

รอบฉาย: ศุกร์ที่ ๑๗ พฤศจิกายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

พฤหัสบดีที่ ๒๓ พฤศจิกายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

มันมากับความมืด

๒๕๑๔ / กำกับโดย ม.จ.ชาติเฉลิม ยุคล / สร้างโดย ละโว้ภาพยนตร์ / นำแสดงโดย สรพงศ์ ชาตรี, นัยนา ชีวานันท์, สุรสิทธิ์ สัตยวงศ์ / ความยาว ๑๔๗ นาที

ผลงานการกำกับภาพยนตร์เรื่องแรกของ ม.จ.ชาติเฉลิม ยุคล เล่าเรื่องราวของ ธงชัย นักวิทยาศาสตร์ และ เสก ลูกศิษย์หนุ่มได้เดินทางไปตรวจสอบปรากฏการณ์หินอุกกาบาตที่ตกลงมายังหมู่บ้านคนน้ำ แต่พวกเขากลับพบว่าที่นั่นได้กลายเป็นหมู่บ้านร้างไปภายในชั่วข้ามคืน เหลือเพียงเศษโครงกระดูกของชาวบ้านเท่านั้นที่เป็นร่องรอยของเบาะแส

รอบฉาย: อังคารที่ ๒๑ พฤศจิกายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

พุธที่ ๒๙ พฤศจิกายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

DCP



DCP

ฟ้าคะนอง

ฟิล์ม ๓๕ มม.

๒๕๑๓ / กำกับโดย พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอนุสรรมงคลการ / สร้างโดย ละโว้ภาพยนตร์ / นำแสดงโดย ไชยา สุริยัน, อรุณญา นามวงษ์, ภาวนา ชนะจิต, สุรสิทธิ์ สัตยวงศ์ / ความยาว ๑๕๕ นาที

ภาพยนตร์แนวระทึกขวัญเล่าเรื่องราวของจิรา นางพยาบาลจากกรุงเทพฯ ที่เดินทางไปทำงานยังปราสาทฟ้าคะนอง ที่แหลมฟ้าคะนอง บริเวณชายฝั่งทะเลฝั่งตะวันออกของไทย ซึ่งเป็นปราสาทเก่าแก่เกือบ ๑๐๐ ปีของเจ้าคุณสุธาธรรม อดีตสมุทเทศาภิบาลสมัยก่อนที่เกาะแห่งนี้มีความลับเรื่องสมบัติโจรสลัดมูลค่ากว่าร้อยล้านบาทซ่อนอยู่ ในขณะที่ปราสาทฟ้าคะนองก็เต็มไปด้วยความลึกลับ น่ากลัวและผู้คนที่ไม่ปรกติ

รอบฉาย: อังคารที่ ๒๑ พฤศจิกายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

เสาร์ที่ ๒๕ พฤศจิกายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

ชาลี อินทรวิจิตร

แม้จะเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางในฐานะนักประพันธ์เพลงชั้นครู แต่บทบาทสำคัญอีกด้านหนึ่งของชาลี อินทรวิจิตร นั้นได้โดดเด่นอยู่ในวงการภาพยนตร์ไทยทั้ง



เบื้องหน้าและเบื้องหลังมายาวนาน โปรแกรมภาพยนตร์นี้จึงได้นำผลงานภาพยนตร์ของ “ครูชาลี” ทั้งงานแสดงไม่ว่าจะเป็น *คาดเชือก* (๒๕๒๗) ที่ส่งให้ได้รับรางวัลตุ๊กตาทอง *วิวาห์ไฟ* (๒๕๓๑) ซึ่งเขาร่วมแสดงกับคู่ชีวิตในขณะนั้น ศรีนทิพย์ ศิริวรรณ ในขณะเดียวกันก็มีผลงานกำกับภาพยนตร์ทั้งที่ร่วมสร้างกับศรีนทิพย์คือ *ประทีปอิฐฐาน* (๒๕๑๗) และที่กำกับให้ผู้สร้างรายอื่นคือ *น้ำเซาะทราย* (๒๕๒๙) ซึ่งเขาแต่งเพลงประกอบอันโด่งดังด้วย นอกจากนี้ยังมี *ขอเช็ดน้ำตาให้ตัวเอง* (๒๕๒๑) *สวรรค์มีด* (๒๕๐๑) ผลงานการแสดงเรื่องสำคัญในวัยหนุ่มที่จัดรวมอยู่ในโปรแกรมผลงานการประพันธ์ของ สุวัฒน์ วรดิลก

วิวาห์ไฟ

๒๕๓๑ / กำกับโดย สิมารักษ์ / สร้างโดย พี.เอส. โปรโมชัน / นำแสดงโดย สันติสุข พรหมศิริ, นาดยาแดงบุหงา / ความยาว ๑๐๖ นาที

วิณา ยอมเป็นเมียน้อยเพื่อหาเงินส่งเสีย ทรัพย์ชายหนุ่มที่ตนหลงรัก จนเธอเองตั้งท้องและให้ทรัพย์ช่วยรับเป็นพ่อของเด็ก



ทรัพย์รักปากเพราะเห็นวิณามีบุญคุณกับเขา แต่ในใจของทรัพย์นั้นมีแค่ มินตรา ผู้หญิงคนเดียวที่เขารักและอยากใช้ชีวิตคู่ด้วย จนเมื่อทั้งคู่ได้แต่งงานกันก็ถูกวิณาตามรังควานเพราะความหึงหวง ทำให้มินตราเสียใจและเข้าใจผิดถึงขั้นคิดที่จะฆ่า

รอบฉาย: ศุกร์ที่ ๓ พฤศจิกายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

พุธที่ ๑๕ พฤศจิกายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

น้ำเซาะทราย

DCP

๒๕๒๙ / กำกับโดย ชาลี อินทรวิจิตร / สร้างโดย พูนทรัพย์โปรดักชั่น / นำแสดงโดย สันจัย เปล่งพานิช, นาดยาแดงบุหงา, อภิชาติ หาลำเจียก, ชลประคัลล จันทรเรือง / ความยาว ๑๓๕ นาที

ภาพยนตร์ที่สร้างจากนวนิยายของ กฤษณา อโศกสิน เล่าเรื่องราวของ ภูมิ และวรรณรี คู่รักที่ใช้ชีวิตอยู่กับลูกน้องสองคนที่กำลังเติบโตใหญ่ จนเมื่อ พุดกรอง ม่ายสาวผู้เป็นเพื่อนรักของวรรณรีได้เข้ามาใกล้ชิดกับพวกเขา และเกิดมีสัมพันธ์กับภูมิ ครอบครัวที่เคยสงบสุขก็ถึงคราวต้องแตกสลาย



รอบฉาย: ศุกร์ที่ ๓ พฤศจิกายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

เสาร์ที่ ๒๕ พฤศจิกายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

คาดเชือก

๒๕๒๗ / กำกับโดย บัณฑิต ฤทธิ์ถกล / สร้างโดย วิแอนดเอสเพ็คเตอร์โปรดักชั่น / นำแสดงโดย สรพงศ์ชาติรี, ม.ล.สุริยวัตร สุริยง, นิรุตติ์ ศิริจรรยา, มยุรา ธนะบุตร, ชาลี อินทรวิจิตร / ความยาว ๑๐๕ นาที

เรื่องราวของหมู่บ้านแห่งหนึ่งในอำเภอโพธิ์ทอง ช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ ที่ถูกคุกคามด้วยอิทธิพลมืดของนายทองคำ จนกระทั่งวันหนึ่ง บุญสม อดีตนักมวยคาดเชือกกลับมารับหน้าที่เป็นปลัดอำเภอคนใหม่หลังติดคุกถึง ๑๐ ปี จากคดีฆ่าคนตาย เมื่อเขามาเห็นความเลวร้ายที่เกิดขึ้นกับชาวบ้าน บุญสมจึงตั้งตนเป็นศัตรูเพื่อหมายกวาดล้างอิทธิพลของเจ้าพ่อผู้นี้



รอบฉาย: พุธที่ ๑๕ พฤศจิกายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

พุธที่ ๑๕ พฤศจิกายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

ขอเช็ดน้ำตาให้ตัวเอง

๒๕๒๑ / กำกับโดย ชาลี อินทรวิจิตร / สร้างโดย สิรินทราภาพยนตร์ / นำแสดงโดย สมบัติ เมทะนี, นิยนา ชีวานันท์, เนาวรัตน์ ยุกตะนันท์ / ความยาว ๑๓๐ นาที

เคียงดาว หญิงสาวที่ถูกคุกคามจากพ่อเลี้ยงและผู้ชายเถวบ้านโป่งอยู่ที่กรุงเทพฯ บังเอิญมีสามีภรรยาคนหนึ่งขับรถผ่านมาและได้ทราบเรื่องราวจึงรับเธอไปเลี้ยงดูด้วยความสงสาร โดยเปลี่ยนชื่อใหม่ให้เธอเป็น เคนใจ กระทั่งคืนหนึ่งลุงบุญธรรมของเธอเกิดอยากที่จะมีสัมพันธ์ด้วย แลกับการสูญเสียให้เธอได้ไปเรียนต่อที่ญี่ปุ่น แม้เธอจะเสียใจกับการตัดสินใจมากแค่ไหน แต่เพื่อแลกกับอนาคตแล้วเธอก็ยอม



รอบฉาย: พุธที่ ๑๕ พฤศจิกายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

พุธที่ ๑๕ พฤศจิกายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

ประทีปอรินฐาน

๒๕๑๗ / กำกับโดย ชาลี อินทรวิจิตร / สร้างโดย อินทรวิจิตรภาพยนตร์ / นำแสดงโดย อุเทน บุญยงค์, ภาวนา ชนะจิต / ความยาว ๑๒๓ นาที



หญิงสาวมีอดีตฝังใจกับคืนวันลอยกระทง เมื่อเธอต้องสูญเสียพ่อและแม่จากความหึงหวงของพ่อเอง โดยเธอยังคงจดจำชื่อและนามสกุลที่เป็นต้นเหตุของแรงหึงหวงครั้งนั้น เหตุการณ์ผ่านไปในวันลอยกระทง เธอได้พบกับผู้ที่มีนามสกุลเดียวกับที่ฝังใจในความจำของเธอ ผิดแต่เพียงว่าเขาคนนั้นคือเจ้านายคนใหม่ของเธอ แต่เธอก็พร้อมจะซบเซาหน้าแค่น

รอบฉาย: พุธที่ ๒๒ พฤศจิกายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

พฤหัสบดีที่ ๓๐ พฤศจิกายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

สุวัฒน์ วรดิลก

นอกจากจะมีฐานะอันยิ่งใหญ่ในวงการวรรณกรรมจากงานประพันธ์ชิ้นครุจำนวนมากรวมทั้ง สุวัฒน์ วรดิลก ยังนับเป็นนักเขียนที่คลุกคลีกับวงการบันเทิงไทยมากที่สุดคนหนึ่ง เขาเคยมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนละครเวทีไทยยุคเฟื่องฟู ต่อมาเมื่อวงการหนังไทยเริ่มเป็นที่นิยม งานประพันธ์ของเขาจำนวนมากก็ได้รับการนำมาสร้างเป็นภาพยนตร์ รวมทั้งเขาเคยรับหน้าที่เป็นผู้กำกับบางเรื่องด้วย แม้จะยังไม่พบผลงานหลงเหลืออยู่ก็ตาม โดยในโปรแกรมนี้ได้นำภาพยนตร์ที่สร้างจากงานเขียนเรื่องเด่น ๆ ของเขามาจัดฉาย ทั้งผลงานที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติเรื่อง *สวรรค์มืด* (๒๕๐๑) และ *วิมานดารา* (๒๕๑๗) ไปจนถึงผลงานจากงานประพันธ์ชิ้นแรก ๆ ที่ใช้นามปากกา “รพีพร” เรื่อง *ม่านน้ำตา* (๒๕๐๕) กับ *ภูตพิศวาส* (๒๕๐๗) รวมทั้ง *บ้านสาวโสด* (๒๕๒๗) ที่สร้างจากเรื่องที่เขาเขียนขึ้นและเคยเป็นหนังที่โด่งดังมาตั้งแต่การสร้างครั้งแรก นอกจากนี้ยังมี *ขอเช็ดน้ำตาให้ตัวเอง* (๒๕๒๑) ที่รวมอยู่ในโปรแกรมผลงานของชาลี อินทรวิจิตร



วิมานดารา

๒๕๑๗ / กำกับโดย ชูติมา สุวรรณรัตน์ / สร้างโดย เทพชัยภาพยนตร์ / นำแสดงโดย สมบัติ เมทะนี, มยุรฉัตร เหมือนประสิทธิเวช, สุเทพ วงศ์กำแหง, เทพเทียนชัย, ธาณินทร์ อินทรเทพ, ทศนัฏรณ เสนียวงศ์ ณ อยุธยา, ปรีดา จุลละมณฑล, โผน กิ่งเพชร / ความยาว ๑๔๑ นาที

เรื่องราวของหญิงสาวที่นำบุคคลที่มีชื่อเสียงในอดีตกลับมารวมตัวในบ้านหลังเดียวกันเพื่อสร้างชื่อให้พวกเขาอีกครั้ง โดยให้หญิงบ้าคอยดูแลอำนวยความสะดวกให้พวกเขา แต่แล้วก็เกิดเหตุไม่คาดฝัน เมื่อหญิงบ้าเกิดตั้งท้องขึ้นมา โดยเธอไม่ยอมบอกว่าใครเป็นพ่อของเด็กในท้องของเธอ

รอบฉาย: พุธที่ ๒๒ พฤศจิกายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

เสาร์ที่ ๑๘ พฤศจิกายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

DCP



ภูตพิศวาส

๒๕๐๗ / กำกับโดย ประทีป โกมลภิส / สร้างโดย สนั่นศิลปภาพยนตร์ / นำแสดงโดย ไชยา สุริยัน, เพชรา เชาวราษฎร์ / ความยาว ๑๑๗ นาที

หนึ่งในภาพยนตร์จากบทประพันธ์เรื่องชื่อของรพีพร เล่าเรื่องราวของ มารุต มนัส และประพาส ที่พากันเดินทางมายังกรุงเทพฯ เพื่อศึกษาต่อ พวกเขาได้มาขออาศัยอยู่ที่วัดแสงใต้ ซึ่งเป็นวัดที่มนัสและประพาสเคยอยู่ ลุงอิน ที่เป็นสัปเหร่อได้เตือนว่าหากมีใครมาเคาะประตูยามวิกาลห้ามเปิดเด็ดขาด แต่แล้วเหตุการณ์ไม่คาดฝันก็เกิดขึ้นเมื่อมนัสและประพาสกลายเป็นศพอย่างปริศนา ภายหลังมารุตได้ทราบว่ามีจริงแล้วคนที่ฆ่าเพื่อนเขาทั้งสองคือ ดาว ภูตสาวที่คอยออกหาเลือดเหยื่อมาสังเวกแกวิญญูณร้ายตนหนึ่ง

รอบฉาย: พุธที่ ๒๒ พฤศจิกายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

ศุกร์ที่ ๒๔ พฤศจิกายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

บ้านสาวโสด

๒๕๒๗ / กำกับโดย ดริน ดารากร / สร้างโดย สยามภาพยนตร์ / นำแสดงโดย ทุน ธีรยุทธภย์, ปิยะมาศ โมนยะกุล / ความยาว ๑๑๙ นาที

บ้านสุนทรพันธ์หรือที่คนทั่วไปเรียกว่าบ้านสาวโสด มีพี่น้องสามสาวคือ ประเทืองทิพย์ หทัยอุทัย วไลพร ทั้งสามพากันดีใจเมื่อรู้ว่า ตัง ซึ่งเป็นหลานชายจะมาอยู่ด้วยเพื่อเรียนต่อ ทั้งสามสาวจึงพยายามใช้เสน่ห์ยั่ววนตัง แต่ทว่าชายหนุ่มกลับสนใจ แต้ว ซึ่งเป็นสาวใช้ที่เบื้องหลังของเธอไม่ธรรมดา

รอบฉาย: อังคารที่ ๗ พฤศจิกายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

เสาร์ที่ ๑๘ พฤศจิกายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

ม่านน้ำตา

๒๕๐๕ / กำกับโดย เนรมิต / สร้างโดย เนรมิต / นำแสดงโดย พันคำ, เพชรา เชาวราษฎร์ / ความยาว ๑๑๙ นาที

ภาพยนตร์ที่สร้างจากบทละครวิทยุเรื่องดังของรพีพร ซึ่งสร้างจากชีวิตของ ศรีนทิพย์ ศิริวรรณ เล่าเรื่องราวเริ่มต้นเมื่อมารดาของประดับถึงแก่กรรมลง ทองดี ซึ่งเป็นสามีใหม่ของเธอก็หวั่นครอบครองทั้งทรัพย์สมบัติ และ พิม ภรรยาของประดับเอง ประดับจึงเข้าทำร้ายทองดีจนตาบอดและต้องติดตะราง ปลอຍให้พิมกับลูกทั้งสองคือ ไพลินและประไพ ต้องต่อสู้กับชะตากรรมอยู่เพียงลำพัง กลายเป็นจุดเริ่มต้นให้ครอบครัวนี้ต้องพบเจอแต่โศกนาฏกรรม

รอบฉาย: อังคารที่ ๗ พฤศจิกายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

ศุกร์ที่ ๒๔ พฤศจิกายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

สวรรค์มืด Dark Heaven E

(Thailand / 1958 / 99 min)

๒๕๐๑ / กำกับโดย รัตน์ เปสตันยี / สร้างโดย คันจราภาพยนตร์ / นำแสดงโดย สุเทพ วงศ์กำแหง, สืบเนื่องกันภัย, ชาลี อินทรวิจิตร / ความยาว ๙๙ นาที

ภาพยนตร์เพลงที่ สุวัฒน์ วรดิลก นำเค้าโครงเรื่องมาจากหนังสือลึวดปี ๒๔๘๐ เรื่อง *Seventh Heaven* ที่เขาประทับใจในวัยเด็ก มาแต่งเป็นบทละครโทรทัศน์ในปี ๒๔๙๙ และมารับหน้าที่เขียนบทเมื่อได้รับการนำมาสร้างเป็นภาพยนตร์ เล่าเรื่องราวของ ชู หนุ่มเข็นรถขยะที่ได้พบกับ เนียรสาวจรจัดโดยบังเอิญ เขาชักชวนเธอให้มาอาศัยที่บ้านพร้อมเลี้ยงดูอย่างดี จนเกิดเป็นความรัก ทว่าไม่ช้า ชูก็ถูกเกณฑ์เป็นทหารไปรบในสงครามเกาหลี และต้องสูญเสียดวงตาทั้งสองข้าง ฝ่ายเนียรกลับโชคดีมีเศรษฐินีใจบุญนำเธอไปชุบเลี้ยงและเอ็นดูเหมือนเป็นลูก



รอบฉาย: อังคารที่ ๑๔ พฤศจิกายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Tue 14 Nov / 13.00
อังคารที่ ๒๘ พฤศจิกายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Tue 28 Nov / 15.30

ดูหนังคลาสสิกกับ กิตติศักดิ์ สุวรรณโกศล

ชมภาพยนตร์และแลกเปลี่ยนสนทนาวิเคราะห์วิจารณ์ประเด็นต่าง ๆ ที่มองเห็นในภาพยนตร์กับ กิตติศักดิ์ สุวรรณโกศล นักวิจารณ์ภาพยนตร์ชั้นครู



เพลงนี้พ่อเคยร้อง Three Days in May E

(Thailand / 2022 / 91 min)

๒๕๖๕ / กำกับโดย วิชัย อาทมาท / สร้างโดย Kyoto Experiment / นำแสดงโดย ปานรัตน์ กริชชาญชัย, จตุรชัย ศรีจันทร์วันเพ็ญ / ความยาว ๙๑ นาที

เทปบันทึกละครเวทีว่าด้วยเรื่องราวของพี่สาวและน้องชายที่พบหน้ากันปีละครั้งในวันครบรอบวันตายของพ่อ ณ บ้านตึกแถวสักแห่งที่มีหน้าต่างลูกกรงเปิดหาถนน ทั้งคู่มีความสัมพันธ์ที่เหมือนจะห่างเหินกัน และต่างไม่รู้จักกันอีกแล้วเหมือนความทรงจำที่เกี่ยวกับพ่อที่ค่อย ๆ ซีดจาง หลุดเลือน และเลือนหายไปตามวงจรชีวิตของแต่ละคน



รอบฉาย: ศุกร์ที่ ๘ ธันวาคม เวลา ๑๔.๐๐ น. Fri 8 Dec / 14.00
(สนทนากับ กิตติศักดิ์ สุวรรณโกศล หลังจบภาพยนตร์)

Movies to GO Border Crossings in Hong Kong Cinema - Thailand

โปรแกรมพิเศษที่เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม Hong Kong Week โดยหอภาพยนตร์ฮ่องกงได้คัดสรรผลงานสำคัญ ๕ เรื่อง ทั้งงานร่วมทุนสร้างในยุคคริสต์ทศวรรษ ๑๙๕๐ ระหว่างไทยกับฮ่องกง ๒ เรื่อง และหนังฮ่องกงคลาสสิกจากทศวรรษ ๑๙๘๐-๑๙๙๐ อีก ๓ เรื่อง ที่เคยสร้างแรงบันดาลใจให้แก่คนทำงานไทยจำนวนหนึ่ง ทุกเรื่องจะมีการแนะนำความสำคัญของภาพยนตร์ก่อนฉายโดยหอภาพยนตร์ฮ่องกง

Flame in Ashes (aka Underground Sparks) E

(Thailand, Hong Kong / 1958 / 109 min)

๒๕๐๑ / กำกับโดย Wong Tin-lam / นำแสดงโดย สุรสิทธิ์ สัตยวงศ์, พร้อมสิน สีบุญเรือง, วิไลวรรณ วัฒนพานิช, Diana Chang Chung-wen, Chin Feng, Pan Yue-wu / ความยาว ๑๐๙ นาที (ภาษาจีนกลาง คำบรรยายภาษาจีน อังกฤษ และไทย)



ภาพยนตร์ร่วมทุนสร้างระหว่างฮ่องกงกับประเทศไทย เรื่องสำคัญ ซึ่งเพิ่งได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติประจำปี ๒๕๖๖ และมีฉบับพากย์ไทยชื่อ *กตัญญูปกาสิต* ฉบับที่ฉายในครั้งนี้เป็นฉบับพากย์จีนกลางที่หอภาพยนตร์ฮ่องกงเพิ่งบูรณะใหม่ ว่าด้วยเรื่องราวที่เริ่มต้นจากเหตุการณ์กรรมาชนนายธนาคารไทยเชื้อสายจีนที่นำไปสู่การเปิดโปงองค์กรลับใต้ดิน

รอบฉาย: ศุกร์ที่ ๑๐ พฤศจิกายน เวลา ๑๖.๐๐ น. Fri 10 Nov / 16.00

A Forgotten Wife E

(Hong Kong / 1950 / 116 min)

๒๔๙๓ / กำกับโดย Tan Youliu / นำแสดงโดย Wang Danfeng, Lo Wei, Lee Ching, Fung Lam / ความยาว ๑๑๖ นาที (ภาษาจีนกลาง คำบรรยายภาษาจีน อังกฤษ และไทย)



ภาพยนตร์ที่ได้รับการโปรโมตว่าเป็นภาพยนตร์ภาษาจีนเรื่องแรกที่ถ่ายทำในเมืองไทย ว่าด้วยคู่สามีภรรยาชาวจีนที่ต้องพลัดพรากด้วยไฟสงครามและความยากจน โดยสามีมาทำงานทำที่ประเทศไทย แต่กลับไปแต่งงานกับหญิงสาวผู้ร่ำรวย ทั้งให้ภรรยาที่เมืองจีนกลายเป็นคนยากแค้น จนต้องหอบลูกเล็กเดินทางมายังกรุงเทพฯ

รอบฉาย: เสาร์ที่ ๑๑ พฤศจิกายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Sat 11 Nov / 13.00

An Autumn's Tale E

DCP

(Hong Kong / 1987 / 99 min)

๒๕๓๐ / กำกับโดย Mabel Cheung / นำแสดงโดย Chow Yun-fat, Cherie Chung, Danny Chan, Cindy Ou, Gigi Wong / ความยาว ๙๙ นาที (ภาษาจีนกวางตุ้ง คำบรรยายภาษาจีน อังกฤษ และไทย)



ภาพยนตร์เรื่องที่สองใน “ไตรภาคการย้ายถิ่น” ของผู้กำกับ มาเบล จาง และคนเขียนบท อเล็กซ์ ลอว์ ว่าด้วยหญิงสาวชื่อ เจนนิเฟอร์ ผู้เดินทางไปยังนิวยอร์กเพื่อหาแฟนหนุ่ม โดยหารู้ไม่ว่า เธอไปมีผู้หญิงคนอื่นแล้ว เธอจึงตกที่นั่งลำบาก และตัดสินใจไปหา ญาติห่าง ๆ ชื่อ ซามูเอล ผู้มีบุคลิกที่แตกต่าง แต่ในฐานะคนต่างถิ่น ในดินแดนไกลบ้าน มิตรภาพของทั้งสองค่อย ๆ ผลิตงานกลายเป็น ความรัก

รอบฉาย: เสาร์ที่ ๑๑ พฤศจิกายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Sat 11 Nov / 15.30

Police Story E

DCP

(Hong Kong / 1985 / 101 min)

๒๕๒๘ / กำกับโดย Jackie Chan / นำแสดง โดย Jackie Chan, Brigitte Lin, Maggie Cheung, Bill Tung / ความยาว ๑๐๑ นาที (ภาษาจีนกวางตุ้ง คำบรรยายภาษาจีน อังกฤษ และไทย)



ภาพยนตร์ที่ส่งให้ เฉินหลง กลายเป็นดาราระดับนานาชาติ ด้วยพล็อตเรื่องที่ว่าด้วยนายตำรวจที่ยอมทำทุกวิถีทางเพื่อจับ แก๊งค์ยาเสพติด ที่เปิดโอกาสให้เขาได้โชว์ทักษะการต่อสู้และฉาก เสี่ยงตาย ซึ่งต่อมากลายเป็นเอกลักษณ์ประจำตัวในผลงานเกือบ ทุกเรื่อง

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๑๒ พฤศจิกายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Sun 12 Nov / 13.00

Once a Thief E

DCP

(Hong Kong / 1991 / 108 min)

๒๕๓๔ / กำกับโดย John Woo / นำแสดงโดย Leslie Cheung, Chow Yun-fat, Cherie Chung, Kenneth Tsang Kong, Paul Chu / ความยาว ๑๐๘ นาที (ภาษาจีนกวางตุ้ง คำบรรยายภาษาจีน อังกฤษ และไทย)



ภาพยนตร์ที่แตกต่างจากผลงานเรื่องอื่น ๆ ของ จอห์น วู ซึ่งแพรวพราวด้วยลูกเล่น อารมณ์ขัน และเรื่องรักโรแมนติก ว่าด้วย เรื่องราวของเด็กกำพร้า ๓ คน ที่โตมากับพ่ออุปถัมภ์ผู้สอนให้พวกเขา กลายเป็นทีมโจรระดับพระกาฬ จนกระทั่งวันหนึ่งเกิดเหตุผิดพลาด และหนึ่งในนั้นถูกยิงจนเสียชีวิต แต่เมื่อเวลาผ่านไป สมาชิกแก๊ง ที่ทุกคนคิดว่าตายไปแล้วกลับปรากฏตัวขึ้นอีกครั้ง

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๑๒ พฤศจิกายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Sun 12 Nov / 15.30

เทศกาลภาพยนตร์วิทยาศาสตร์ เพื่อการเรียนรู้ ครั้งที่ ๑๙

โปรแกรมที่ ๑ เหมาะสำหรับชั้น ม.ปลาย ขึ้นไป

(ความยาว ๗๑ นาที / พากย์ไทย)

- วิวัฒนาการ (?) (๑ นาที)
- สู้ความว่างเปล่า (๓ นาที)
- ไบโอฟิกเซล (๓ นาที)
- เสียงแห่งชีวิต (๕ นาที)
- แนวรบโลกร้อน (๗ นาที)
- การกักป้องกันสัตว์เลื้อยคลาน (๑๒ นาที)
- ปลุกป่ามหาสมุทร (๒๐ นาที)
- กลาย (๒๐ นาที)

รอบฉาย: พุธที่ ๒๒ พฤศจิกายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

พุธที่ ๒๙ พฤศจิกายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

โปรแกรมที่ ๒ เหมาะสำหรับชั้นอนุบาล - ป.ต้น

(ความยาว ๓๙ นาที / พากย์ไทย)

- บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ตอน กังไม้หรรษา (๑๐ นาที)
- บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ตอน ดาวทะเล (๙ นาที)
- WOW Animals - ตัวอะไรเอ๋ยมีมืออยู่บนหัว? (๒ นาที)
- วัตถุ...สะท้อนถึงดวงดาว (๔ นาที)
- สัตว์น้อยเจ้าปัญญา (๙ นาที)
- ปัญหาครั้งใหม่ของเรนต้า ตอน มาประหยัดน้ำกันเถอะ! (๕ นาที)

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๒๖ พฤศจิกายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

เสาร์ที่ ๙ ธันวาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

โปรแกรมที่ ๓ เหมาะสำหรับชั้น ป.ต้น - ป.ปลาย

(ความยาว ๖๓ นาที / พากย์ไทย)

- ออโตซอรัส เร็กซ์ - สัตว์ประหลาดติดล้อ (๖ นาที)
- เจน่า ปลาน้อยผจญภัย (๘ นาที)
- จิตวิญญาณแห่งพงไพร (๗ นาที)
- คู่มากับบอสแห่งทุ่งหญ้า (๑๑ นาที)
- หมู่บ้านพลังน้ำ (๑๐ นาที)
- วัคซีนเพศฆาตไวรัส (๑๑ นาที)
- แต่งองค์ใหม่ให้เจ้าหญิง (๑๐ นาที)

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๒๖ พฤศจิกายน เวลา ๑๔.๐๐ น.

โปรแกรมที่ ๔ เหมาะสำหรับชั้น ป.ปลาย - ม.ต้น

(ความยาว ๖๔ นาที / พากย์ไทย)

- เพื่อกับธรรมชาติ ตอน สัตว์มหัศจรรย์แห่งทะเลทราย นามิเบีย (ความยาว ๒๕ นาที)
- เกิดอะไรขึ้นในการสูญพันธุ์ครั้งใหญ่? (๓ นาที)
- เด็กยุคใหม่เครียดกับใคร (๙ นาที)
- กลีบสเตอร์ ปีกาครองทะเล (๖ นาที)
- ปีกาฟองทะเล (๕ นาที)
- ยานสำรวจพลังฝัน (๘ นาที)
- กองกรรมกบเกี่ยว (๓ นาที)
- แพลงก์ตอน – ฮีโร่จิ๋วแห่งมหาสมุทร (๕ นาที)

รอบฉาย: เสาร์ที่ ๙ ธันวาคม เวลา ๑๔.๐๐ น.

โปรแกรมที่ ๕ เหมาะสำหรับชั้น ม.ต้น - ม.ปลาย

(ความยาว ๗๖ นาที)

- วัสดุสุดมหัศจรรย์ (๓ นาที / พากย์ไทย)
- ดูดซับกลับทะเล (๓ นาที / พากย์ไทย)
- ความลับแห่งผืนป่า (๓ นาที / พากย์ไทย)
- เช็กเกอร์ โทบี้ ตอน การเดินทางของขยะ (๒๕ นาที / พากย์ไทย)
- เจน (๒๒ นาที / เสียงอังกฤษ บรรยายไทย)

รอบฉาย: เสาร์ที่ ๙ ธันวาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

Coming of Daze วันผืนผืนของวัยว้าวุ่น

ในช่วงเวลาเตรียมพลิกหน้ากระดาษปฏิทินเข้าสู่ศักราชใหม่นี้ หอภาพยนตร์ขอส่งมอบความสุขทั้งทวนปี ๒๕๖๖ ด้วยโปรแกรม “Coming of Daze วันผืนผืนของวัยว้าวุ่น” ชุดภาพยนตร์วัยรุ่น คัดสรรหลากหลายแนวจากตระกูล หรือ Genre ของภาพยนตร์ที่จับเอาห้วงยามการเปลี่ยนผ่านสำคัญของช่วงวัยแห่งความงุนงงและสับสนในชีวิต ที่มีฉากหลังเป็นสถาบันการศึกษา อันเป็นสถานที่เติบโตและเป็นจุดเปลี่ยนของวัยรุ่นทั่วโลก มาถ่ายทอดเป็นเรื่องราวได้อย่างลึกซึ้ง น่ารัก และสนุกสนาน จัดฉายต่อเนื่องตลอดทั้งเดือนธันวาคม จนถึงช่วงส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ อันเป็นช่วงเวลาเปลี่ยนผ่านประจำปีครั้งสำคัญบนหน้าปฏิทิน

โปรแกรมภาพยนตร์ชุดนี้ประกอบด้วยภาพยนตร์ไทยและต่างประเทศ ทั้ง นางอาย (๒๕๓๓) ผลงานที่ผู้กำกับ สักกะ จารุจินดา ถ่ายทอดเรื่องราวมิตรภาพและการไม่ลงรอยของกลุ่มเพื่อนสาวใน

รั้วโรงเรียนคอนวอนด์ แดดรื้อน ลมแรง ความรักกำลังจะมา (๒๕๓๖) เรื่องรักในวัยเรียนของเด็กวัยรุ่น ๔ คน นำแสดงโดยดาราดังประจำยุค ๙๐ เกิร์ลเฟรนด์ 14 ใส่กำลังเหมาะ (๒๕๔๕) ผลงานที่ถ่ายทอดมาจากประสบการณ์ชีวิตของผู้กำกับ มงคลชัย ชัยวิสุทธิ ที่ว่าด้วยมิตรภาพและการจากลาของเพื่อนสาววัยใส ๔ คน ซึ่งต้องพบกับปัญหาเรื่องช่องว่างระหว่างวัยกับผู้ใหญ่ เมย์ไหน ไฟแรงเฟร่อ (๒๕๔๘) ผลงานแนวแฟนตาซีโรแมนติคที่มีกลิ่นอายแอนิเมชันของญี่ปุ่น เรื่องราวของเด็กสาวที่ค้นพบพลังวิเศษผู้ต้องปกปิดความสามารถและความรู้สึกต่อรุ่นพี่ในโรงเรียนที่ตนเองชื่นชอบ และ Blue Again (๒๕๖๕) ภาพยนตร์อิสระที่ฉายเปิดตัวที่เทศกาลภาพยนตร์ปูซาน ประเทศเกาหลีใต้ ของผู้กำกับ ฐาปณี หล่อสุวรรณ เรื่องราวของหญิงสาวจากต่างจังหวัดที่ต้องเข้ามาศึกษาต่อในเมืองหลวง ผู้ต้องประคับประคองทั้งความสัมพันธ์และกิจการของที่บ้านให้ตลอดรอดฝั่ง

นอกจากนี้ โปรแกรมชุดนี้ยังเสริมด้วยทัพหนังวัยรุ่นเรื่องดังจากฮอลลีวูดอีก ๕ เรื่อง ประกอบด้วย American Graffiti (๑๙๗๓) ผลงานสร้างชื่อยุคแรกๆของ จอร์จ ลูคัส ที่บอกเล่าช่วงเวลาการเตร็ดเตร่หนึ่งของเด็กวัยรุ่นกลุ่มหนึ่งที่ใช้ชีวิตวันแรกหลังเรียนจบชั้นมัธยม โดยอีกสองทศวรรษถัดมามีผลงานที่เนื้อหาคล้ายคลึงกันอย่าง Dazed and Confused (๑๙๙๔) ผลงานที่ ริชาร์ด ลิงเคลเตอร์ พาผู้ชมย้อนกลับไปในปี ๑๙๗๖ ช่วงเวลาหนึ่งวันสุดท้าย ก่อนจบการศึกษาของกลุ่มวัยรุ่นชาย ณ โรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่งในรัฐเท็กซัส

เรื่องราวชวนหัวของตัวละครหนุ่มสาวที่มีบุคลิกแปลกแยกจนถูกมองเป็นตัวประหลาด แต่ต่อมาได้รับการยกย่องจากกลุ่มเพื่อนถูกเล่าผ่านผลงานที่ออกฉายในปีเดียวกันอย่าง Napoleon Dynamite (๒๐๐๔) และ Mean Girls (๒๐๐๔) ปิดท้ายด้วย Licorice Pizza (๒๐๒๑) หนังเข้าชิงออสการ์ที่ พอล โธมัส แอนเดอร์สัน ถ่ายทอดเรื่องราวการก้าวข้ามพ้นวัยและรักแรกของเด็กชายและเด็กหญิงที่เติบโตมาพร้อมกัน

DCP

นางอาย

๒๕๓๓ / กำกับโดย สักกะ จารุจินดา / สร้างโดย ไพโรจน์ ปรอดักขัน / นำแสดงโดย สันติสุข พรหมศิริ, จินตหรา สุขพัฒน์, วรุต วรรณธรรม, พิมพ์ชนก สุทธาเวช, เกรียงไกร อุณหะนันท์, อารดา ศรีสร้อยแก้ว / ความยาว ๑๓๒ นาที

อภิรดีหรือนาง หญิงสาวแก่นแก้วถูกส่งตัวมาเรียนที่โรงเรียนคอนวอนด์แห่งหนึ่ง ในโรงเรียนใหม่แห่งนี้เธอต้องพบเพื่อนใหม่ที่มีทั้งเป็นมิตรและไม่เป็นมิตร รวมทั้งการเข้มงวดของบรรดาเหล่าซิสเตอร์ นอกจากนี้ เธอยังได้พบรักกับ ธนาธิป กงสุลหนุ่มหล่อ ซึ่งดันเป็นพี่ชายของหนึ่งในคู่รักของเธอ ขณะเดียวกันเพื่อนสนิทของเธอก็มีใจให้กับชายหนุ่มคนเดียวกัน

รอบฉาย: ศุกร์ที่ ๑ ธันวาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

ศุกร์ที่ ๑๕ ธันวาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.



แดดรอน ลมแรง ความรักกำลังจะมา

DCP

๒๕๓๖ / กำกับโดย อินทชัย / สร้างโดย ชายหาดฟิล์ม / นำแสดงโดย ศรธรรม เทพพิทักษ์, แอน ทองประสม, ธัญญาเรศ รามณรงค์, เอก โอรี / ความยาว ๑๐๕ นาที

น้ำตาล เด็กสาวต่างจังหวัดต้องมาตามหาพี่ชายต่างพ่อเพื่อเป็นผู้ปกครองไปมอบตัวที่โรงเรียน เธอบังเอิญได้รู้จัก ทัก ลูกคุณหนูที่มีจิตใจเอื้อเฟื้อ ส่วน ม่อน ดีเจประจำโรงเรียนดันมาเป็นเพื่อนสนิทกับทัก พี่ชายของทัก ซึ่งไม่ค่อยจะชอบหน้ากันเท่าไร เพื่อน ๆ ของทักชอบมาเที่ยวบ้านบ่อย ๆ จึงทำให้ทักเกิดถูกชะตากับน้ำตาล และม่อนเองก็เริ่มสนิทกับทักมากขึ้น

รอบฉาย: พุธที่ ๗ ธันวาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.
อังคารที่ ๒ มกราคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

Blue Again E

DCP

(Thailand / 2022 / 190 min)

๒๕๖๕ / กำกับโดย ฐาปณี หลสุพรรณ / สร้างโดย Tud You, Groovinman / นำแสดงโดย ตะวัน จริยาพรุ่ง, อสมารณ สมัครพันธ์, ศรัณย์เมศ รัตนพงษ์ / ความยาว ๑๙๐ นาที

บนโลกที่ไม่ได้ใจดีกับเราเท่าไร เอ หญิงสาวลูกครึ่งอีสาน-ตะวันตก ดันเข้ามาเรียนออกแบบแฟชั่นในกรุงเทพฯ โดยหวังว่าจะสามารถชุบชีวิตโรงย้อมครามของครอบครัวที่กำลังจะตาย แพร เพื่อนสนิทคนแรกในมหาวิทยาลัยถูกดึงดูดเข้ามาอยู่ในวงโคจรของเธอ ด้วยต้นทุนทางสังคมและความฝันที่คล้ายกัน ในขณะที่เธอพยายามปกป้องความฝันของตัวเอง ไปพร้อม ๆ กับถกทอความสัมพันธ์กับคนรอบข้างเอาไว้แต่เหมือนเส้นด้ายกลับจะขาดลง ‘สุเมธ’ เพื่อนรักคนเดียวในวัยเด็กผู้เป็นเซฟโซนก็ได้กลับมาในวงโคจรของเธออีกครั้ง ในค่ำคืนวันคริสต์มาสตามสัญญา แต่มันยิ่งกลับทำให้เธอตั้งคำถามกับตัวเองว่า ‘บนโลกนี้...ที่ตรงไหนคือที่ของเธอจริง ๆ’

รอบฉาย: พุธที่ ๗ ธันวาคม เวลา ๑๕.๓๐ น. Thu 7 Dec / 15.30
อาทิตย์ที่ ๓๑ ธันวาคม เวลา ๑๕.๓๐ น. Sun 31 Dec / 15.30

เกิร์ลเพรนต์ 14 ใส่กำลังเหมาะ

๒๕๔๔ / กำกับโดย มงคลชัย ชัยวิสุทธิ / สร้างโดย บลูโดม พิกเจอร์ส / นำแสดงโดย จิระนันท์ ภิกษุประสาน, ชโลธร บริราช, ณัฐรา หงษ์สุวรรณ, ปาริชาติ แก้วกำพล / ความยาว ๑๐๐ นาที

ปี๊ด นุ้ย และ ตีมี่ สีสาวเพื่อนซี้มาจากครอบครัวที่แตกต่างกัน วันหนึ่งขณะที่ทั้งสี่ไปเดินเที่ยวตามศูนย์การค้า นุ้ยถูก ปรก. จับหาว่าขโมยของ ตีมี่ และปี๊ดจึงพยายามเข้าไปช่วย จนตำรวจสามารถจับกุม ปรก. คนนั้นได้ การผจญภัยครั้งนั้นส่งผลอย่างมากต่อตีมี่ ซึ่งได้เปลี่ยนแปลงตัวเองใหม่ และชวนเพื่อน ๆ ไปเรียนกวดวิชา และที่นี่กลายเป็นจุดสำคัญที่พลิกผันความผูกพันของกลุ่มเพื่อนทั้งสี่คน

รอบฉาย: อังคารที่ ๑๒ ธันวาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.
ศุกร์ที่ ๒๔ ธันวาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.



เมย์ไหน ไฟแรงเฟร่อ

๒๕๕๘ / กำกับโดย ชยพน พุฒประกอบ / สร้างโดย จีเอ็มเอ็มไทย / นำแสดงโดย อธิมา ไชยธรรมา, สุทธิดา อุดมศิลป์, ธนภพ ลีรัตนขจร, นริศกุล เกตุประภากร / ความยาว ๑๑๗ นาที

ป๊อง เด็กหนุ่มชั้น ม.๕ จัดตัวเองอยู่ในกลุ่มคนไร้ตัวตน โดยเขามีความในใจคือแอบชอบ มิ่ง นักกิจกรรมด้วยของโรงเรียน วันหนึ่งป๊องได้รู้จักกับ เมย์ไหน เด็กผู้หญิงผู้เลือกที่จะไร้ตัวตนเช่นเดียวกัน เพราะเมื่อเธอตื่นตื่นหรือตกใจ ร่างกายของเธอจะปล่อยกระแสไฟฟ้าออกมา โดยเธอมีความลับคือแอบชอบ พี่เฟม นักกีฬาประจำโรงเรียน ทั้งสองจึงตกลงเป็นเพื่อนและเก็บความลับของกันและกัน แต่ความรักไร้ตัวตนของพวกเขากลับสร้างความหวังให้กันอย่างไม่น่าเชื่อ

รอบฉาย: อังคารที่ ๑๒ ธันวาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.
เสาร์ที่ ๓๐ ธันวาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.



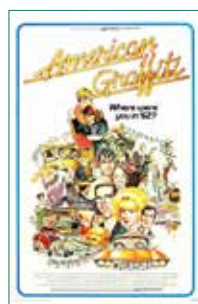
American Graffiti E

(USA / 1973 / 110 min)

๒๕๑๖ / กำกับโดย George Lucas / นำแสดงโดย Richard Dreyfuss, Ron Howard, Paul Le Mat, Charles Martin Smith, Cindy Williams / ความยาว ๑๑๐ นาที (ภาษาอังกฤษ คำบรรยายภาษาไทย)

ผลงานสร้างชื่อยุคแรกๆของ จอร์จ ลูคัส ผู้กำกับเจ้าของผลงานภาพยนตร์ชุด Star Wars เล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นในช่วงเวลา ๑ วันของเด็กวัยรุ่นกลุ่มหนึ่ง ณ เมืองโมเดสโต รัฐแคลิฟอร์เนีย ซึ่งใช้ชีวิตวันแรกหลังเรียนจบชั้นมัธยม ด้วยการขับรถออกเที่ยวเตร่ ก่อนที่ทั้งหมดจะต้องแยกย้ายกันไปวันรุ่งขึ้น โดยที่แต่ละคนต่างมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกัน ทั้งเรียนต่อมหาวิทยาลัยในฝั่งตะวันตก เดินทางไปร่วมรบในสงครามเวียดนาม ตลอดจนใช้ชีวิตอยู่ในเมืองต่อ

รอบฉาย: พุธที่ ๑๔ ธันวาคม เวลา ๑๓.๐๐ น. Thu 14 Dec / 13.00
อังคารที่ ๒ มกราคม เวลา ๑๕.๓๐ น. Tue 2 Jan / 15.30



Mean Girls E

(USA / 2004 / 97 min)

๒๕๔๗ / กำกับโดย Mark Waters / นำแสดงโดย Lindsay Lohan, Lacey Chabert, Rachel McAdams, Amanda Seyfried / ความยาว ๙๗ นาที (ภาษาอังกฤษ คำบรรยายภาษาไทย)



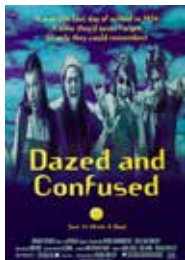
เคดี เฮอร์อน ได้รับการเลี้ยงดูโดยพ่อแม่ที่เป็นนักสัตววิทยา เธอเติบโตขึ้นที่ป่าในแอฟริกา ทว่าถูกของป่ากลับถูกตีความหมายใหม่ เมื่อสาวน้อยวัย ๑๕ ปีที่เคยแต่เรียนหนังสืออยู่ที่บ้าน ต้องเข้าเรียนชั้นมัธยมปลายในเมืองเป็นครั้งแรก และได้ตกเป็นเหยื่อสงครามจิตวิทยากับกฎเกณฑ์ที่สมอ้างขึ้นมาในสังคมโรงเรียน

รอบฉาย: ศุกร์ที่ ๑ ธันวาคม เวลา ๑๕.๓๐ น. Fri 1 Dec / 15.30
เสาร์ที่ ๓๐ ธันวาคม เวลา ๑๕.๓๐ น. Sat 30 Dec / 15.30

Dazed and Confused E

(USA / 1993 / 103 min)

๒๕๓๖ / กำกับโดย Richard Linklater / นำแสดงโดย Jason London, Wiley Wiggins, Matthew McConaughey, Milla Jovovich / ความยาว ๑๐๓ นาที (ภาษาอังกฤษ คำบรรยายภาษาไทย)



ภาพยนตร์เรื่องสำคัญของ ริชาร์ดลิงคเลเตอร์ บอกเล่าเรื่องราวในปี ๑๙๗๖ ว่าด้วยช่วงเวลาหนึ่งวันสุดท้ายก่อนจบการศึกษาของกลุ่มวัยรุ่นชาย ณ โรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่งในรัฐเท็กซัส พวกเขาตั้งใจจะใช้ชีวิตให้คุ้มค่าด้วยการไปงานปาร์ตี้สุดป่วน เข้าร่วมกิจกรรมรบกวน ร่วมวงเสกพัญญา รวมทั้งแสดงออกถึงความอิสระเสรีในแบบที่ไม่มีใครห้ามได้

รอบฉาย: พุธที่ ๖ ธันวาคม เวลา ๑๓.๐๐ น. Wed 6 Dec / 13.00
ศุกร์ที่ ๒๙ ธันวาคม เวลา ๑๕.๓๐ น. Fri 29 Dec / 15.30

Napoleon Dynamite E

(USA / 2004 / 96 min)

๒๕๔๗ / กำกับโดย Jared Hess / นำแสดงโดย Jon Heder, Efen Ramirez, Jon Gries, Aaron Ruell, Tina Majorino / ความยาว ๙๖ นาที (ภาษาอังกฤษ คำบรรยายภาษาไทย)



โนโปลีเยนไดนาไมต์ นักเรียนไฮสกูลผู้มีบุคลิกแปลกประหลาดและมักจะหมกมุ่นอยู่กับการวาดภาพสัตว์เลื้อยตัวโปรด เขาถูกละเลยจากคนที่บ้านเป็นประจำ กระทั่งได้พบกับนักเรียนใหม่อย่าง เด็บ และ เปโดร ผู้เปรียบเสมือนเพื่อนแท้ และนำพาให้เขากลายเป็นฮีโร่คนใหม่

รอบฉาย: พุธที่ ๖ ธันวาคม เวลา ๑๕.๓๐ น. Wed 6 Dec / 15.30
ศุกร์ที่ ๑๕ ธันวาคม เวลา ๑๓.๐๐ น. Fri 15 Dec / 13.00

Licorice Pizza E

(USA / 2021 / 133 min)

๒๕๖๔ / กำกับโดย Paul Thomas Anderson / นำแสดงโดย Alana Haim, Cooper Hoffman, Sean Penn, Tom Waits, Bradley Cooper, Benny Safdie / ความยาว ๑๓๓ นาที (ภาษาอังกฤษ คำบรรยายภาษาไทย)



เรื่องราวการตกหลุมรักและการเติบโตของวัยรุ่นซึ่งมีฉากหลังในปี ค.ศ. ๑๙๗๓ ณ เมืองซานเฟอร์นันโดวัลเลย์ ของ อลานาเคน และ แกรี่ วาเลนไทน์ จากจุดเริ่มต้นของการเป็นเพื่อนและวิ่งเล่นด้วยกันตั้งแต่เด็ก ผ่านผ่านเข้าสู่การเติบโตและเผชิญหน้ากับการก้าวข้ามพ้นวัยที่มีเรื่องหัวใจเป็นเรื่องสำคัญ

รอบฉาย: พุธที่ ๑๔ ธันวาคม เวลา ๑๕.๓๐ น. Thu 14 Dec / 15.30
อาทิตย์ที่ ๓๑ ธันวาคม เวลา ๑๓.๐๐ น. Sun 31 Dec / 13.00

โปรแกรมพิเศษ วันกำเนิดภาพยนตร์โลก

Lumière! E

(2016 / France / 90 min)

๒๕๕๙ / กำกับโดย Thierry Frémaux / สร้างโดย Sorties d'Usine Productions, Centre National du Cinéma et de L'image Animée, Institut Lumière / ความยาว ๙๐ นาที (ภาษาฝรั่งเศสพากย์ไทย คำบรรยายภาษาอังกฤษ)



สารคดีที่จะทำให้หัวใจของคนรักหนังเต้นแรง! กับภาพอันคมชัดหลังการบูรณะชิ้นใหม่ และเกร็ดประวัติศาสตร์นอกตำราของภาพยนตร์ขนาดสั้นนับร้อยเรื่องระหว่างปี ค.ศ. ๑๘๙๕-๑๙๐๕ ที่สร้างโดยพี่น้องลูมิแอร์ ผู้ให้กำเนิดภาพยนตร์โลกอย่างเป็นทางการ เรียบเรียงและบรรยายโดย เอียร์รี เพรโมซ์ ผู้อำนวยการสถาบันลูมิแอร์และเทศกาลภาพยนตร์เมืองคานส์

รอบฉาย: พุธที่ ๒๘ ธันวาคม เวลา ๑๓.๐๐ น. Thu 28 Dec / 13.00

Babylon E

(2022 / USA / 189 min)

๒๕๖๕ / กำกับโดย Damien Chazelle / นำแสดงโดย Brad Pitt, Margot Robbie, Diego Calva, Jean Smart, Jovan Adepo, Li Jun Li / ความยาว ๑๘๙ นาที (ภาษาอังกฤษ คำบรรยายภาษาไทย)



ภาพยนตร์มหากาพย์ที่จะพาย้อนกลับไพลอสแอนเจลิสในทศวรรษ ๑๙๒๐ ถ่ายทอดเรื่องราวยุครุ่งเรืองและการล่มสลายของเหล่าหลายตัวละครในช่วงยุคแห่งความเสื่อมโทรมและความเลวทรามของการหนังฮอลลีวูดตอนต้น

รอบฉาย: พุธที่ ๒๘ ธันวาคม เวลา ๑๕.๓๐ น. Thu 28 Dec / 15.30

โปรแกรมภาพยนตร์โลก

ภาพยนตร์เยอรมัน

สนับสนุนโดย สถาบันเกอเธ่ ประเทศไทย



Roter Himmel (Afire) E

(Germany / 2023 / 103 min)

๒๕๖๖ / กำกับโดย Christian Petzold / นำแสดงโดย Thomas Schubert, Paula Beer, Langston Uibel, Enno Trebs, Matthias Brandt / ความยาว ๑๐๓ นาที (ภาษาเยอรมัน คำบรรยายภาษาไทยและอังกฤษ)



ที่บ้านพักตากอากาศหลังเล็ก ๆ ริมหาดเลบอลติคมีชายหนุ่มมารวมตัวกัน ในขณะที่ป่าอันแห้งแล้งรอบตัวพวกเขาเริ่มลุกไหม้ อารมณ์ของพวกเขาก็ลุกไหม้เช่นกัน ทั้งความสุข ตันหา ความรัก รวมถึงความอิจฉาริษยา ความไม่พอใจ และความตึงเครียดอีกด้วย

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๕ พฤศจิกายน เวลา ๑๔.๐๐ น. Sun 5 Nov / 14.00 (จัดฉายเป็นส่วนหนึ่งในเทศกาล KinoFest 2023)

Nasim E

(Germany / 2021 / 123 min)

๒๕๖๔ / กำกับโดย Arne Büttner, Ole Jacobs / ความยาว ๑๒๓ นาที (ภาษาดารี เปอร์เซีย กรีก และฝรั่งเศส คำบรรยายภาษาอังกฤษ)



ณ ค่ายผู้ลี้ภัยมอเรียบนเกาะเลสโบสในประเทศกรีซ นาซิม คุณแม่ลูกสองและครอบครัวของเธอต้องหาหนทางจัดการกับความท้าทายในสถานการณ์ที่ยากลำบากที่สุด

รอบฉาย: อังคารที่ ๕ ธันวาคม เวลา ๑๕.๓๐ น. Tue 5 Dec / 15.30
พุธที่ ๑๓ ธันวาคม เวลา ๑๕.๓๐ น. Wed 13 Dec / 15.30

ภาพยนตร์สเปน

สนับสนุนโดย

สถานเอกอัครราชทูตสเปนประจำประเทศไทย



[REC] E

(Spain / 2007 / 78 min)

๒๕๕๐ / กำกับโดย Jaume Balagueró, Paco Plaza / นำแสดงโดย Manuela Velasco, Ferran Terraza, Jorge-Yamam Serrano / ความยาว ๗๘ นาที (ภาษาสเปน คำบรรยายภาษาไทยและอังกฤษ)



หลังได้รับแจ้งว่ามีผู้ป่วยด้วยอาการประหลาด แองเจลา นักข่าวสาว และ ปาโบล ตากล้องมือสมัครเล่น ได้ติดสอยห้อยตามนักดับเพลิงไปยังอะพาร์ตเมนต์แห่งหนึ่ง ทันทีที่ไปถึง เธอและทีมงานต้องหนีเอาตัวรอดจากฝูงงูพิษที่ซ่อนตัวอยู่ทุกซอกมุมของอาคาร

รอบฉาย: เสาร์ที่ ๔ พฤศจิกายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Sat 4 Nov / 13.00 (จัดฉายเป็นส่วนหนึ่งในเทศกาล Spanish Film Festival 2023)

Mientras duermes (Sleep Tight) E

(Spain, Mexico / 2011 / 102 min)

๒๕๕๔ / กำกับโดย Jaume Balagueró / นำแสดงโดย Luis Tosar, Marta Etura, Alberto San Juan / ความยาว ๑๐๒ นาที (ภาษาสเปน คำบรรยายภาษาไทยและอังกฤษ)



เซซาร์ พนักงานดูแลอะพาร์ตเมนต์ ป่วยด้วยอาการซึมเศร้าอย่างหนัก แต่มีความสุขกับการได้พรากรอยยิ้มจากผู้อื่น เป้าหมายล่าสุดของเขาคือ คลารา ผู้อาศัยห้องพักชั้นบน ทุกวัน เขามักจะแอบย่องเข้าไปชมชั้นเธอขณะหลับ ทว่าคลารากลับไม่รู้สึกรู้สาอะไร หน้าที่เขาอยู่ถูกจับตามองจากเด็กหญิงที่พกอยู่ข้างห้องของคลารา

รอบฉาย: เสาร์ที่ ๔ พฤศจิกายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Sat 4 Nov / 15.30 (จัดฉายเป็นส่วนหนึ่งในเทศกาล Spanish Film Festival 2023)

La buena estrella (Lucky Star) E

(Spain, Italy, France / 1997 / 110 min)

๒๕๔๐ / กำกับโดย Ricardo Franco / นำแสดงโดย Antonio Resines, Maribel Verdú, Jordi Mollà / ความยาว ๑๑๐ นาที (ภาษาสเปน คำบรรยายภาษาอังกฤษ)



ภาพยนตร์ที่ดัดแปลงจากเรื่องจริง ว่าด้วย ราฟาเอล คนขายเนื้อ ซึ่งได้ช่วยเหลือ มาเรียนา หญิงสาวที่กำลังถูก แดเนียล แฟนของเธอทำร้าย ด้วยความสงสารเขาจึงพาเธอมาอาศัยอยู่ที่บ้าน และช่วยเหลือลูกสาวของมาเรียนาหลังจากเธอคลอด ทุกอย่างดำเนินไปได้ด้วยดี จนกระทั่ง แดเนียล กลับเข้ามาในชีวิตมาเรียนาอีกครั้ง

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๑๐ ธันวาคม เวลา ๑๓.๐๐ น. Sun 10 Dec / 13.00
พุธที่ ๒๗ ธันวาคม เวลา ๑๕.๓๐ น. Wed 27 Dec / 15.30

ภาพยนตร์ฝรั่งเศส

สนับสนุนโดยสถานเอกอัครราชทูต

ฝรั่งเศสประจำประเทศไทย, สถาบันฝรั่งเศสประจำประเทศไทย



Rien à foutre (Zero Fucks Given) E

(France, Belgium / 2021 / 115 min)

๒๕๖๔ / กำกับโดย Julie Lecoustre, Emmanuel Marre / นำแสดงโดย Adèle Exarchopoulos, Alexandre Perrier, Mara Taquin / ความยาว ๑๑๕ นาที (ภาษาฝรั่งเศส คำบรรยายไทยและอังกฤษ)



คาสซองดรา พนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของสายการบินราคาประหยัดประจำเกาะลันซาโรเต ผู้เต็มใจทำงานล่วงเวลา และปฏิบัติหน้าที่ที่กระฉับกระเฉงราวกับหุ่นยนต์ ขณะชีวิตอีกด้านหนึ่ง เธอมักจะหลงใหลไปกับการปิดทินเดอร์ และร่วมวงปาร์ตี้สำมะเลเทเมา วันหนึ่ง เธอถูกไล่ออกอย่างไม่ทันตั้งตัว และต้องเดินทางกลับบ้านอย่างไม่เต็มใจ โดยเธอต้องรับมือกับสิ่งที่เธอพยายามหลีกเลี่ยงมาตลอดชีวิต

รอบฉาย: พุธที่ ๑๖ พฤศจิกายน เวลา ๑๔.๐๐ น. Thu 16 Nov / 14.00 (สนทนากับผู้กำกับหลังจบภาพยนตร์)

Tout le monde aime Jeanne (Everybody Loves Jeanne) E

(France, Portugal / 2022 / 95 min)

๒๕๖๕ / กำกับโดย Céline Devaux / นำแสดงโดย Blanche Gardin, Laurent Lafitte, Maxence Tual / ความยาว ๙๕ นาที (ภาษาฝรั่งเศส คำบรรยายภาษาไทยและอังกฤษ)



มานันท์ หญิงสาวผู้ได้รับความรักจากผู้คน และพยายามกู้โลกจากสภาวะโลกร้อน แต่ในวันนี้เธอกลับเกลียดตัวเอง เพราะมีหนี้สินท่วมหัว ขณะกำลังบินไปลิสบอนเพื่อขายอะพาร์ตเมนต์ของแม่ที่เสียชีวิต เธอบังเอิญพบ ฌอง เพื่อนที่มีนิสัยแปลกและน่ารำคาญ

รอบฉาย: พุธที่ ๘ พฤศจิกายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Wed 8 Nov / 15.30
อาทิตย์ที่ ๒๖ พฤศจิกายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Sun 26 Nov / 15.30

Le Petit Nicolas - Qu'est-ce qu'on attend pour être heureux? (Little Nicholas - Happy as Can Be) E

(France, Luxembourg, Canada / 2022 / 82 min)

๒๕๖๕ / กำกับโดย Amandine Fredon, Benjamin Massoubre / พากย์โดย Alain Chabat, Laurent Lafitte, Simon Faliu / ความยาว ๘๒ นาที (ภาษาฝรั่งเศส คำบรรยายภาษาไทยและอังกฤษ)



แอนิเมชันที่สร้างจาก "Little Nicholas" หนังสือการ์ตูนอ่านเล่นสำหรับเด็กสุดโด่งดังในฝรั่งเศส ยุค ๑๙๖๐ ซึ่งถ่ายทอดเรื่องราวของเด็กชายอุปนิสัยซุกซนออกมาอย่างเรียบง่าย ฉบับภาพยนตร์กลับไปไกลกว่านั้น เมื่อตัวการ์ตูนหนูน้อยนิโกลาส์ สามารถกระโดดออกจากหน้ากระดาษมาพูดคุยกับนักวาดและคนเขียนเรื่องของเขาด้วยตัวเอง

รอบฉาย: อังคารที่ ๕ ธันวาคม เวลา ๑๓.๐๐ น. Tue 5 Dec / 13.00
พุธที่ ๒๗ ธันวาคม เวลา ๑๓.๐๐ น. Wed 27 Dec / 13.00

ภาพยนตร์ญี่ปุ่น

สนับสนุนโดย เจแปนฟาวน์เดชัน กรุงเทพฯ



Mori, the Artist's Habitat

๒๕๖๑ / กำกับโดย OKITA Shûichi / นำแสดงโดย YAMAZAKI Tsutomu, AOKI Munetaka, FUKIKOSHI Mitsuru, KIKI Kirin / ความยาว ๙๙ นาที (ภาษาญี่ปุ่น คำบรรยายภาษาไทย)



เป็นเวลากว่า ๓๐ ปีที่ โมริ ศิลปินวัย ๙๔ ปี แทบไม่ได้ก้าวเท้าออกจากบ้าน หากแต่เขาใช้เวลาไปกับการเฝ้าสังเกตเหล่าสิ่งมีชีวิตในสวนแล้วแปรเปลี่ยนให้เป็นผลงานศิลปะ ในขณะที่ภรรยาของเขาอย่าง ฮิเดโกะ ก็ต้อนรับแขกเหรื่อมากมายที่แวะเวียนเข้ามาหา นี่คือภาพยนตร์ที่สร้างเสียงหัวเราะและรอยยิ้ม ซึ่งสะท้อนชีวิตในฤดูร้อนของคู่สามีและภรรยาที่อยู่ด้วยกันมาถึง ๕๒ ปี

รอบฉาย: อังคารที่ ๑๔ พฤศจิกายน เวลา ๑๕.๓๐ น.
อาทิตย์ที่ ๑๙ พฤศจิกายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

The Place Promised in Our Early Days

๒๕๔๗ / กำกับโดย SHINKAI Makoto / พากย์โดย YOSHIOKA Hidetaka, HAGIWARA Masato, NANRI Yuka / ความยาว ๙๐ นาที (ภาษาญี่ปุ่น คำบรรยายภาษาไทย)



ประเทศญี่ปุ่นหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ ถูกแบ่งออกเป็นสองเขตการปกครอง ฮอกไกโดเป็นของพวกยูเนี่ยน ขณะที่ฮอนชูและเกาะไต้หวัน อยู่ภายใต้การปกครองของอเมริกา ฮิโรกิ ทาคะยะ และชา Yuri หนุ่มสาวเพื่อนร่วมชั้นเรียนอาศัยอยู่ในจังหวัดที่ติดกับฮอกไกโด ทั้งสามหลงใหลหอคอยลึกลับขนาดใหญ่ที่อยู่อีกฝั่ง และสัญญากันว่าสักวันจะสร้างเครื่องบินข้ามไปยังหอคอยนั้น แต่ความฝันก็มีอันล้มพังลง เมื่อจู่ๆ ชา Yuri กลับหายตัวไปอย่างไร้ร่องรอย

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๑๐ ธันวาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.
อังคารที่ ๒๖ ธันวาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

ภาพยนตร์อิหร่าน

สนับสนุนโดย ศูนย์วัฒนธรรม สถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐอิสลามแห่งอิหร่าน ประจำกรุงเทพฯ



Pesaran-e Darya (Sea Boys) E

(Iran / 2021 / 95 min)

๒๕๖๔ / กำกับโดย Hossein Ghasemi Jami, Afshin Hashemi / นำแสดงโดย Payam Amirabdollahian, Mona Farjad, Aysan Hadad / ความยาว ๙๕ นาที (ภาษาเปอร์เซีย คำบรรยายภาษาอังกฤษ)



เรื่องราวชีวิตคู่ขนานของเด็กชายคู่หนึ่งที่อยู่คนละฟากฝั่งของประเทศ เด็กชายทางตอนเหนือสูญเสียพ่อ ส่วนอีกคนทางตอนใต้สูญเสียแม่

รอบฉาย: พุธที่ ๘ พฤศจิกายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Fri 8 Nov / 13.00
อาทิตย์ที่ ๑๙ พฤศจิกายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Sun 19 Nov / 13.00

Nastaran-Ha-Ye Vahshi (Wild Eglantines) E

(Iran / 2017 / 83 min)

๒๕๖๐ / กำกับโดย Rahbar Ghanbari / นำแสดงโดย Davood Rezaei, Negin Ghaffari, Pedram Pourabbasi / ความยาว ๘๓ นาที (ภาษาเปอร์เซีย คำบรรยายภาษาอังกฤษ)



โรงเรียนแห่งหนึ่งในชนบทถูกสั่งปิดจากการ ครุหนุ่มประจำโรงเรียนจึงตัดสินใจไปยังหมู่บ้านใกล้เคียง เพื่อโน้มน้าวให้ผู้ปกครองทุกคนทราบว่า การศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับลูกหลานวันหนึ่ง เขาเกิดล้มป่วยกะทันหัน คู่หมั้นของเขาจึงก้าวเข้ามาทำหน้าที่แทน แต่ทุกอย่างกลับเริ่มซับซ้อนขึ้น จนในที่สุด นักเรียนของเขาได้ขึ้นอาสาเข้ามาทำให้ทุกอย่างดำเนินไปอย่างราบรื่น

รอบฉาย: พุธที่ ๑๓ ธันวาคม เวลา ๑๓.๐๐ น. Wed 13 Dec / 13.00
อังคารที่ ๒๖ ธันวาคม เวลา ๑๓.๐๐ น. Tue 26 Dec / 13.00

โปรแกรมฉายเดือนพฤศจิกายน

Screening Programme | NOVEMBER 2023

อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
			1 13.00 u. โรงเบรมรก 15.30 u. จอมโจรมเหศวร	2 13.00 u. ภูตพิศวาส 15.30 u. วิมานดารา	3 13.00 u. วิวาห์ไฟ 15.30 u. น้ำเซาะทราย	4 13.00 u. [Rec] 15.30 u. Sleep Tight
5 14.00 u. Afire	6	7 13.00 u. บ้านน้ำตา 15.30 u. บ้านสาวโสด	8 13.00 u. Sea Boys 15.30 u. Everybody Loves Jeanne	9 13.00 u. คาดเชือก 15.30 u. ขอเช็ดน้ำตาให้ตัวเอง	10 16.00 u. Flame in Ashes (aka Underground Sparks)	11 13.00 u. A Forgotten Wife 15.30 u. An Autumn's Tale
12 13.00 u. Police Story 15.30 u. Once a Thief	13	14 13.00 u. สวรรค์มืด 15.30 u. Mori, the Artist's Habitat	15 13.00 u. คาดเชือก 15.30 u. วิวาห์ไฟ	16 14.00 u. Zero Fucks Given สนทนาหลังจบภาพยนตร์	17 13.00 u. โดนงาช้าง 15.30 u. โรงเบรมรก	18 13.00 u. บ้านสาวโสด 15.30 u. วิมานดารา
19 13.00 u. Sea Boys 15.30 u. Mori, the Artist's Habitat	20	21 13.00 u. บ้านมาด้วยความมืด 15.30 u. ฟ้าคะนอง	22 13.00 u. ประทัดปอริชฐาน 15.30 u. เทศกาลภาพยนตร์วิทยาศาสตร์ โปรแกรม 1	23 13.00 u. โดนงาช้าง 15.30 u. จอมโจรมเหศวร	24 13.00 u. ภูตพิศวาส 15.30 u. บ้านน้ำตา	25 13.00 u. น้ำเซาะทราย 15.30 u. ฟ้าคะนอง
26 13.00 u. เทศกาลภาพยนตร์วิทยาศาสตร์ โปรแกรม 2 14.00 u. เทศกาลภาพยนตร์วิทยาศาสตร์ โปรแกรม 3 15.30 u. Everybody Loves Jeanne	27	28 13.00 u. 100 ปี สหประชา 15.30 u. สวรรค์มืด	29 13.00 u. บ้านมาด้วยความมืด 15.30 u. เทศกาลภาพยนตร์วิทยาศาสตร์ โปรแกรม 1	30 13.00 u. ประทัดปอริชฐาน 15.30 u. ขอเช็ดน้ำตาให้ตัวเอง	1 13.00 u. นางอาย 15.30 u. Mean Girls	2 13.00 u. เทศกาลภาพยนตร์จีน 15.30 u. เทศกาลภาพยนตร์จีน

โปรแกรมฉายเดือนธันวาคม

Screening Programme | DECEMBER 2023

อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
3 โปรแกรมพิเศษ 100 ปี พลัม 16 มม.	4	5 13.00 u. Little Nicholas - Happy as Can Be 15.30 u. Nasim	6 13.00 u. Dazed and Confused 15.30 u. Napoleon Dynamite	7 13.00 u. แดดรื้อน สมแรง ความรักกำลังจะมา 15.30 u. Blue Again	8 14.00 u. เพลงนี้พ่อเคยร้อง Three Days in May ดูหนังคลาสสิกกับ กิตติศักดิ์ สุวรรณโกศล	9 13.00 u. เทศกาลภาพยนตร์วิทยาศาสตร์ โปรแกรม 2 14.00 u. เทศกาลภาพยนตร์วิทยาศาสตร์ โปรแกรม 4 15.30 u. เทศกาลภาพยนตร์วิทยาศาสตร์ โปรแกรม 5
10 13.00 u. Lucky Star 15.30 u. The Place Promised in Our Early Days	11	12 13.00 u. เกร็ดลพบุรี 14 ใส่กำลังเหมา 15.30 u. เมย์ไหน ไฟแรงเฟร่อ	13 13.00 u. Wild Eglantines 15.30 u. Nasim	14 13.00 u. American Graffiti 15.30 u. Licorice Pizza	15 13.00 u. Napoleon Dynamite 15.30 u. นางอาย	16 Egg icons
17 Egg icons	18	19	20	21	22	23 Egg icons
24 Egg icons	25	26 13.00 u. Wild Eglantines 15.30 u. The Place Promised in Our Early Days	27 13.00 u. Little Nicholas - Happy as Can Be 15.30 u. Lucky Star	28 วันกำเนิด ภาพยนตร์โลก 13.00 u. Lumière! 15.30 u. Babylon	29 13.00 u. เกร็ดลพบุรี 14 ใส่กำลังเหมา 15.30 u. Dazed and Confused	30 13.00 u. เมย์ไหน ไฟแรงเฟร่อ 15.30 u. Mean Girls
31 13.00 u. Licorice Pizza 15.30 u. Blue Again		2 ม.ค. 67 13.00 u. แดดรื้อน สมแรง ความรักกำลังจะมา 15.30 u. American Graffiti	จัดฉายวันอังคาร-อาทิตย์ ไม่เสียค่าใช้จ่ายในการรับชม อ่านรายละเอียดและสำรองที่นั่งได้ที่ www.fapot.or.th			

โปรแกรม | หนังสือวรรณกรรม สามศิลป์ จากเวทีละครเวทีโลกหนึ่งไทย

เทศกาลภาพยนตร์วิทยาศาสตร์

Movies to GO: Border Crossings in Hong Kong Cinema - Thailand

โปรแกรมภาพยนตร์โลก

Coming of Daze วันผ่านผ่านของวัยวัยรุ่น

THE 27TH THAI SHORT FILM AND VIDEO FESTIVAL

เทศกาล
ภาพยนตร์สั้น ครั้งที่ 27

16-
24

December 2023
ธันวาคม 2566



at Thai Film Archive
ณ หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)



☎ 02-482-2013-5 📺 FilmArchiveThailand

🌐 www.fapot.or.th 📘 thaifilmarchivepage

📱 @thaifilmarchive